

ผลกระทบทางการเงินของโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019
ที่มีต่อบริษัทจดทะเบียนในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต
คณะบัญชี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต
ปีการศึกษา 2565

**THE FINANCIAL IMPACT OF CORONAVIRUS 2019 ON
LISTED COMPANIES IN THE SERVICE INDUSTRY**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF ACCOUNTANCY
FACULTY OF ACCOUNTANCY**

**GRADUATE SCHOOL, RANGSIT UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2022**

วิทยานิพนธ์เรื่อง

ผลกระทบทางการเงินของโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019
ที่มีต่อบริษัทจดทะเบียนในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ

โดย

กิตติชัย พึ่งอินทร์

ได้รับการพิจารณาให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยรังสิต
ปีการศึกษา 2565

รศ. ดร. พนารัตน์ ปานมณี
ประธานกรรมการสอบ

ดร. ภัทรณัชชา โชติคุณากิตติ
กรรมการ

ผศ. ดร. กณิตสร เทอดเผ่าพงศ์
กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ผศ. ร.ต. หญิง ดร. วรณี สุขสาคร)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
20 มีนาคม 2566

Thesis entitled

**THE FINANCIAL IMPACT OF CORONAVIRUS 2019 ON
LISTED COMPANIES IN THE SERVICE INDUSTRY**

by

KITTICHAJ PUENG-IN

was submitted in partial fulfillment of the requirements
for the degree of Master of Accountancy

Rangsit University
Academic Year 2022

Assoc. Prof. Panarat Panmanee, Ph.D.
Examination Committee Chairperson

Phatnatcha Chotkunakitti, Ph.D.
Member

Asst. Prof. Kanitsorn Terdpaopong, Ph.D.
Member and Advisor

Approved by Graduate School

(Asst.Prof.Plт.Off. Vanee Sooksatra, D.Eng.)

Dean of Graduate School

March 20, 2023

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ผศ.ดร.คณิตศร เทอดเผ่าพงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำแนะนำ ปรึกษา เอาใจใส่ และให้ความช่วยเหลือ รวมทั้งให้กำลังใจอย่างดี มาโดยตลอด รวมทั้ง รศ.ดร.พนารัตน์ ปานมณี ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ดร.ภัทรณัชชา โชติคุณากิตติ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อีกทั้งคณบดี ผศ.ดร.นันทนวล วิเศษสรรพ ที่ให้ความคิดเห็นและข้อสังเกตอันเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ โดยสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ รวมทั้งเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ในหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิตทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือติดตามประสานงาน กับหน่วยงานต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งและถือเป็นพระคุณอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมารดา เป็นแรงบันดาลใจที่สำคัญที่สุดในการเรียนให้สำเร็จ ในครั้งนี้ ตลอดจน ครู อาจารย์ ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาชีวะปัญญา ให้มีความรู้ความสามารถ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี จึงกราบขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

กิตติชัย พึ่งอินทร์
ผู้วิจัย

6206234 : กิตติชัย พึ่งอินทร์
 ชื่อวิทยานิพนธ์ : ผลกระทบทางการเงินของโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ที่มีต่อบริษัท
 จดทะเบียนในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ
 หลักสูตร : บัญชีมหัพพันทิต
 อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.คณิตศร เทอดเผ่าพงศ์

บทคัดย่อ

การวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบทางการเงินของโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ที่มีต่อบริษัทจดทะเบียนในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ เก็บข้อมูลงบการเงินในช่วงปี พ.ศ. 2561 - 2564 จากฐานข้อมูลออนไลน์ SETSMART โดยมีการแบ่งกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ ออกเป็น 5 หมวดย่อยตามที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนดไว้ ได้แก่ 1) หมวดพาณิชย์ 2) หมวดการแพทย์ 3) สื่อและสิ่งพิมพ์ 4) หมวดการท่องเที่ยวและสันทนาการ และบริการเฉพาะกิจ 5) หมวดขนส่งและโลจิสติกส์ งานวิจัยฉบับนี้มีการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเชิงพรรณนา โดยการหาค่ากลางของข้อมูลเชิงปริมาณในการอธิบายผล และการทดสอบผลแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 ประชากรแบบจับคู่ (t-test) ทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอย่างเป็นอิสระกัน เพื่ออธิบายความแตกต่างของผลกระทบทางการเงิน โดยกำหนดช่วงความเชื่อมั่นในการทดสอบสมมติฐานที่ 95%

ผลการศึกษา พบว่า ผลกระทบทางการเงินหลังการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 หมวดพาณิชย์ มีความเสี่ยงของหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนรวมเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ความสามารถในการทำกำไรจากการดำเนินงานของผลตอบแทนต่อสินทรัพย์และส่วนของผู้ถือหุ้น รวมทั้งประสิทธิภาพในการดำเนินงานลดลง สำหรับหมวดการแพทย์ ความสามารถในการทำกำไรจากการดำเนินงานและประสิทธิภาพในการดำเนินงานลดลงทุกอัตราส่วนทางการเงิน ส่วนหมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ ความสามารถในการทำกำไรจากการดำเนินงาน รวมทั้งประสิทธิภาพในการดำเนินงานลดลง เช่นเดียวกับหมวดท่องเที่ยวและสันทนาการและบริการเฉพาะกิจ ส่วนหมวดขนส่งและโลจิสติกส์ จากการวิจัยพบว่าไม่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าว แต่สภาพคล่องทางการเงินของบริษัทในหมวดนี้ภายหลังการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

(วิทยานิพนธ์มีจำนวนทั้งสิ้น 74 หน้า)

คำสำคัญ: อัตราส่วนทางการเงิน, บริษัทจดทะเบียน, ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย,
 อุตสาหกรรมบริการ

ลายมือชื่อนักศึกษา ..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

6206234 : Kittichai Pueng-in
 Thesis Title : The Financial Impact of Coronavirus 2019 on Listed Companies in the Service Industry
 Program : Master of Accountancy
 Thesis Advisor : Asst. Prof. Kanitsorn Terdpaopong, Ph.D.

Abstract

The purpose of this research is to study the financial impact of the coronavirus disease 2019 pandemic on listed companies in the service industry. The data were collected from financial statements from 2018 to 2021 from SETSMART, the online database. The service industry is divided into 5 sub-categories as defined by the Stock Exchange of Thailand, namely i) commerce, ii) medical, iii) media and publications, iv) tourism and leisure and special services, and v) transportation and logistics. Descriptive statistical analysis was performed in this study by employing mean value of the quantitative data to explain the effect and a paired t-test for differences between means of two populations which were independently tested and employing correlation matrix to explain the correlation in financial variables. The confidence interval for the hypothesis test was set at 95%.

The results of the study revealed that the financial impact after the Coronavirus 2019 epidemic in the commercial category has an increase in the risk of long-term debt to total capital. This results in operating profitability of return on assets and return on equity and operational efficiency of the companies in this category declined. For the medical category, the operating profitability and operating efficiency deteriorate across all financial ratios. This is the same manner for the media and publications category; their operating profitability and operational efficiency reduced after the pandemic. The same applies to the tourism and leisure category and special services. Only the companies in transportation and logistics category were not affected by the situation, while the financial liquidity of companies in this category after the outbreak of the Coronavirus 2019 has showed a statistically significant increase.

(Total 74 pages)

Keywords: Financial Ratio, Listed Companies, Stock Exchange of Thailand, Service Industry

Student’s Signature ..... Thesis Advisor’s Signature .....

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญรูป	ช
บทที่ 1	
บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามการวิจัย	4
1.3 วัตถุประสงค์	4
1.4 ขอบเขตการวิจัย	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
1.6 วิธีการดำเนินการวิจัย	6
บทที่ 2	
แนวคิด ทฤษฎี และการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	7
2.2 ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
2.3 กรอบแนวคิดการวิจัย	25
2.4 สมมติฐานการวิจัย	26
บทที่ 3	
ระเบียบวิธีวิจัย	28
3.1 ข้อมูลและระเบียบการวิจัย	28
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	28
3.3 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย	29
3.4 รูปแบบการวิจัย	30

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4	
ผลการวิจัย	32
4.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา	32
4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเชิงอนุมาน	57
บทที่ 5	
สรุปผลและข้อเสนอแนะ	66
5.1 สรุปผลการวิจัย	67
5.2 การอภิปรายผลการวิจัย	68
5.3 ข้อจำกัดในการวิจัย	69
5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัย	69
บรรณานุกรม	71
ประวัติผู้วิจัย	74

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	สรุปอัตราส่วนทางการเงินที่มีนัยสำคัญในอดีต	23
4.1	แสดงค่าเฉลี่ย (Means) ของรายงานการเงินของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564	34
4.2	แสดงค่าเฉลี่ย (Means) อัตราส่วนการเงินของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564	36
4.3	แสดงค่าเฉลี่ย (Means) ของรายงานการเงินของรายงานทางการเงินหมวด พาณิชย์ (Commerce) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564	38
4.4	แสดงค่าเฉลี่ย (Means) ของอัตราส่วนทางการเงินหมวดพาณิชย์ (Commerce) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564	40
4.5	แสดงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของรายงาน ทางการเงินและอัตราส่วนทางการเงินหมวดการแพทย์ (Health Care Services) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564	42
4.6	แสดงค่าเฉลี่ย (Means) ของอัตราส่วนทางการเงินหมวดการแพทย์ (Health Care Services) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564	44
4.7	แสดงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของรายงาน ทางการเงินและอัตราส่วนทางการเงินหมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ (Media & Publishing) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564	46
4.8	แสดงค่าเฉลี่ย (Means) ของอัตราส่วนทางการเงินหมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ (Media & Publishing) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564	48
4.9	แสดงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของรายงาน ทางการเงินและอัตราส่วนทางการเงิน หมวดการท่องเที่ยวและสันทนาการ (Tourism & Leisure) และบริการเฉพาะกิจ (Professional Services) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564	50

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.10	แสดงค่าเฉลี่ย (Means) ของอัตราส่วนทางการเงินหมวดการท่องเที่ยวและสันทนาการ (Tourism & Leisure) และบริการเฉพาะกิจ (Professional Services) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564	52
4.11	แสดงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของรายงานทางการเงินและอัตราส่วนทางการเงินหมวดขนส่งและโลจิสติกส์ (Transportation & Logistics) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564	54
4.12	แสดงค่าเฉลี่ย (Means) ของอัตราส่วนทางการเงินหมวดขนส่งและโลจิสติกส์ (Transportation & Logistics) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564	56
4.13	ผลการวิเคราะห์ t-test ค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงิน เปรียบเทียบช่วงปี พ.ศ. 2561- พ.ศ. 2564 ของหมวดพาณิชย์ (Commerce)	58
4.14	ผลการวิเคราะห์ t-test ค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงิน เปรียบเทียบช่วงปี พ.ศ. 2561- พ.ศ. 2564 หมวดการแพทย์ (Health Care Services)	60
4.15	ผลการวิเคราะห์ t-test ค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงิน เปรียบเทียบช่วงปี พ.ศ. 2561- พ.ศ. 2564 หมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ (Media & Publishing)	61
4.16	ผลการวิเคราะห์ t-test ค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงิน เปรียบเทียบช่วงปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564หมวดการท่องเที่ยวและสันทนาการ (Tourism & Leisure) และบริการเฉพาะกิจ (Professional Services)	62
4.17	ผลการวิเคราะห์ t-test ค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงิน เปรียบเทียบช่วงปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564 หมวดขนส่งและโลจิสติกส์ (Transportation & Logistics)	63
4.18	สรุปผลการวิเคราะห์ t-test ของอัตราส่วนทางการเงินเปรียบเทียบระหว่างปีก่อนและหลังการแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019	65

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
2.1	กรอบแนวคิดการวิจัย	26
4.1	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายงานการเงินของรายงานทางการเงิน หมวดพาณิชย์ (Commerce) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564	39
4.2	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงินหมวดพาณิชย์ (Commerce) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564	40
4.3	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายงานการเงินของรายงานทางการเงิน หมวดการแพทย์ (Health Care Services) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564	43
4.4	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงินหมวดการแพทย์ (Health Care Services) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564	44
4.5	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายงานการเงินของรายงานทางการเงิน หมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ (Media & Publishing) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564	47
4.6	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงินหมวดสื่อและ สิ่งพิมพ์ (Media & Publishing) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564	48
4.7	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายงานการเงินของรายงานทางการเงิน หมวดการท่องเที่ยวและสันทนาการ (Tourism & Leisure) และบริการ เฉพาะกิจ (Professional Services) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564	51
4.8	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงินหมวดการท่องเที่ยว และสันทนาการ (Tourism & Leisure) และบริการเฉพาะกิจ (Professional Services) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564	52
4.9	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายงานการเงินของรายงานทางการเงิน หมวดขนส่งและโลจิสติกส์ (Transportation & Logistics) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564	55
4.10	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงินหมวดขนส่งและ โลจิสติกส์ (Transportation & Logistics) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564	56

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในประวัติศาสตร์โลกที่ผ่านมามนุษย์ได้เผชิญวิกฤตการณ์ต่างๆ ทั้งด้าน เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสาธารณสุขมาโดยตลอด การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ถือเป็นเหตุการณ์หนึ่งที่สำคัญ รัฐบาลในหลายประเทศเลือกใช้มาตรการการปิดเมือง (Lockdown) เพื่อระงับการแพร่กระจายเชื้อ ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของผู้คน พฤติกรรมผู้บริโภค และกิจกรรมทางเศรษฐกิจทั่วโลก หยุดชะงักพร้อมกัน (Global Simultaneous Shocks) โดยเฉพาะต่อการดำเนินธุรกิจในยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานทางด้านเทคโนโลยี การเชื่อมโยงข้อมูลทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ มีการไหลเวียนของสินค้า บริการ เงินทุน รวมถึงทรัพยากรมนุษย์ ที่เคลื่อนย้ายอย่างเสรี การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 เศรษฐกิจมีแนวโน้มที่หดตัวอย่างรุนแรง ส่งผลกระทบอย่างหนักต่อภาคบริโภค การลงทุน การชะลอตัวการผลิตและการส่งออก โดยเฉพาะกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมหลักที่ยังไม่สามารถควบคุมการแพร่กระจายเชื้อได้ องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ประกาศให้ไวรัสโคโรนา 2019 เป็นโรคระบาดใหญ่ทั่วโลก (Pandemic) ในวันที่ 12 มีนาคม 2563 ซึ่งส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานโลก (Global Supply Chain System) ที่หลายๆหน่วยงานปรับลดประมาณการทางเศรษฐกิจลง หลายประเทศได้มีมาตรการผ่อนปรนการควบคุมการระบาด และมีแผนสำหรับการกระตุ้นทางเศรษฐกิจ เนื่องจากการแพร่เชื้ออยู่ในระดับต่ำ แต่ก็ยังมีโอกาสที่กลับมาใช้มาตรการควบคุมที่เข้มข้นอีกครั้งหากมีการระบาดระลอกใหม่ ธนาคารแห่งประเทศไทย (2563) ได้ประเมินอัตราการขยายตัวของประเทศคู่ค้าทางเศรษฐกิจ โดยคาดการณ์ว่าจะหดตัวที่ ร้อยละ 4.5 ในปี 2563 ส่วนในปี 2564 จะกลับมาขยายตัวได้ที่ร้อยละ 4.4 ทั้งนี้ยังมีปัจจัยเกี่ยวกับความเปราะบางของระบบการเงินโลกที่มีความผันผวนสูง ซึ่งมีผลจากนโยบายการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ สหรัฐอเมริกากับประเทศจีน รัฐบาลในหลายประเทศกำลังดำเนินนโยบายทางการเงินการคลังอย่างเต็มที่เพื่อจะสามารถบรรเทาผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการระบาดในช่วงเวลาที่ผ่านมา โดยเน้นมาตรการที่จะช่วยเหลือภาคธุรกิจรวมทั้งการดูแลภาคครัวเรือนและการจ้างงาน

เศรษฐกิจในประเทศไทยได้รับผลกระทบการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ในครั้งนี้ด้วย โดยเฉพาะอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ ที่มีขนาด GDP ประมาณร้อยละ 11 โดยรวมของประเทศ ซึ่งต้องพึ่งพานักท่องเที่ยวจากต่างประเทศเป็นหลัก (วศิน โรจยารุณ, 2564) จากมาตรการการควบคุมการระบาดที่เข้มข้นในช่วงต้นที่ผ่านมา ปัจจุบันก็เริ่มมีการผ่อนคลายมาตรการต่างๆ แต่การเดินทางของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในประเทศไทย ยังมีอุปสรรคเกี่ยวข้องกับขั้นตอนที่ภาครัฐกำหนด เนื่องจากต้องมีการควบคุมการแพร่กระจายของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อยู่ รวมทั้งมีการแพร่ระบาดระลอกใหม่ในหลายๆเมือง โดยองค์การอนามัยโลก (2564) ได้ประกาศระบบในการเรียกชื่อของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ใหม่ที่มีการกลายพันธุ์ตามอักษรกรีก ได้แก่ สายพันธุ์อัลฟา (Alpha) ใช้เรียกสายพันธุ์ B.1.1.7 ที่ตรวจพบครั้งแรกในสหราชอาณาจักร เบตา (Beta) ใช้เรียกสายพันธุ์ B.1.351 ที่ตรวจพบครั้งแรกในแอฟริกาใต้, แกมมา (Gamma) ใช้เรียกสายพันธุ์ P.1 ที่ตรวจพบครั้งแรกในบราซิล และ เดลตา (Delta) ใช้เรียกสายพันธุ์ B.1.617.2 ที่ตรวจพบครั้งแรกในอินเดีย ดังนั้นรัฐบาลในหลายประเทศต่างก็จัดหาวัคซีนและทำการเร่งฉีดให้กับประชาชนเพื่อให้เกิดภูมิคุ้มกันหมู่ เพื่อที่จะสามารถทำให้ประชาชนใช้ชีวิตได้ปกติเหมือนเดิมโดยเร็ว รัฐบาลในประเทศไทยมีความพยายามรักษาสมดุลระหว่างระบบเศรษฐกิจกับสาธารณสุขไปควบคู่กัน โดยตั้งเป้าหมายที่จะเปิดประเทศภายใน 120 วัน หรือประมาณต้นเดือนพฤศจิกายน 2564 ซึ่งเป็นช่วงฤดูการท่องเที่ยวที่คึกคัก (High Season) ถ้าเป็นไปตามที่คาดไว้จะทำให้การลงทุนทั้งของรัฐบาลและเอกชน รวมถึงการบริโภคภาคประชาชนก็ทยอยปรับตัวสูงขึ้น แต่ก็มีปัจจัยภายนอกเกี่ยวกับการกีดกันทางการค้าทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะภาคการท่องเที่ยว ที่ยังเปิดรับนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศได้อย่างจำกัด สำหรับการบริโภคภายใน การใช้จ่ายของรัฐบาลเป็นส่วนสำคัญในการช่วยขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจ มีกระตุ้นเศรษฐกิจโดยการแจกเงินให้แก่ประชาชนในหลายโครงการ เพื่อกระตุ้นกำลังซื้อภายในประเทศ ขณะที่ธุรกิจเอกชนมีแนวโน้มค่อยฟื้นตัวอย่างช้าๆ แต่ก็มีปัจจัยเสี่ยงเกี่ยวกับรายได้ภาคครัวเรือนที่มีความเสี่ยงสูงและมีความเปราะบางมาจากหนี้ภาคครัวเรือน ทั้งนี้การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจของประเทศไทย คาดการณ์ว่าจะใช้เวลาไม่ต่ำกว่าสองปีนับจากไตรมาสแรกของปี 2563 เศรษฐกิจจะกลับไปอยู่ที่ระดับเดียวกัน กับก่อนเกิดการแพร่ระบาด ซึ่งปัจจัยหลักที่จะทำให้บรรลุเป้าหมาย คือการเร่งจัดหาวัคซีน และกระจายแก่ประชาชนได้ฉีดให้ได้ร้อยละ 70% ของประชากรในประเทศโดยรวม เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันหมู่ตามนโยบายของรัฐบาลภายในสิ้นปี 2564

สุมิตรา ตั้งสมวรพงษ์ (2563) ได้สำรวจผู้บริหารในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (CEO Survey : Economic Outlook) ช่วง 2 ไตรมาสแรกของ ปี 2563 พบว่า ผลการดำเนินงานจะลดลง แต่ยังส่งผลเป็นบวกต่อเศรษฐกิจไทย โดยคาดการณ์ว่า 2 ไตรมาสที่เหลือของปี

2563 จะเติบโตระหว่าง 2-3 % การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 เป็นตัวเร่ง (Catalyst) ที่ทำให้หลายๆองค์กรต้องปรับกลยุทธ์วิธีการดำเนินธุรกิจ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพกำลังการผลิตและบริการ เพื่อรองรับการดำเนินชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) มี 4 ด้านหลัก คือ 1) กลยุทธ์การปรับปรุงประสิทธิภาพด้านการดำเนินงานและการผลิต ธุรกิจต้องเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์ รวมทั้งนำนวัตกรรมใหม่ปรับใช้ในระบบงานให้เป็นอัตโนมัติ และปรับรูปแบบการทำงานที่สามารถทำได้ทุกที่; 2) กลยุทธ์ด้านการตลาด หาช่องทางจัดจำหน่ายเพิ่ม เช่น ทางระบบออนไลน์ และเพิ่มสัดส่วนโฆษณาผ่านสื่อดิจิทัล เพื่อเข้าถึงกลุ่มลูกค้าได้โดยตรง; 3) กลยุทธ์ด้านการลงทุน ระวังการชะลอการลงทุน โดยเฉพาะจากต่างประเทศ และเพิ่มการวิจัยและพัฒนา (R&D) เพื่อที่จะหาตลาดใหม่ และขยายการลงทุน เพื่อสร้างพันธมิตร Supply Chain ภายในประเทศ; 4) กลยุทธ์ด้านการปรับตัวขององค์กร ต้องมีการปรับโครงสร้างองค์กรและลดการควบรวมกิจการหรือเปิดให้มีธุรกิจเข้าร่วมลงทุน และนโยบายแนวโน้มลดการจ้างงานลง

การแพร่ระบาดดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมบริการ จึงมีความน่าสนใจในการศึกษาอย่างมาก เนื่องจากผลกระทบที่เกิดขึ้นเป็นปัจจัยภายนอกของการประกอบธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ แต่ละบริษัทอาจเจอผลกระทบที่แตกต่างกัน ทั้งด้านลักษณะของธุรกิจและมูลค่าความเสียหาย การเผชิญกับปัญหาจากเหตุการณ์ดังกล่าว และมาตรการของรัฐที่ออกมาเพื่อป้องกันการแพร่ระบาด ทำให้กิจการต่างๆ ต้องปรับกลยุทธ์เพื่อรักษาสมดุลของระดับกิจกรรมทางธุรกิจ เพื่อไม่ให้กระทบกับกิจการ ซึ่งไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ทำให้ผลการดำเนินงานอาจเกิดความเสียหายถึงขั้นปิดกิจการ ดังนั้นงานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมาย สำหรับประเมินผลกระทบของการระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ต่อผลประกอบการทางธุรกิจต่างๆ เพื่อชี้วัดถึงความสามารถการรับมือฝ่ายบริหารต่อสถานการณ์ดังกล่าว โดยทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของอัตราส่วนทางการเงินซึ่งแสดงถึงสภาพคล่องทางการเงิน ความสามารถในการทำกำไร ความเสี่ยงทางการเงิน และประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ ยกเว้น กองทุนรวมต่างๆ ด้วยการเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินในช่วงปี 2561-2562 (ก่อน) และปี 2563-2564 (หลัง) ของเหตุการณ์การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัยฉบับนี้จะเป็นข้อมูลที่ช่วยให้ฝ่ายบริหาร นักลงทุน และผู้ที่สนใจได้รับทราบผลกระทบของเหตุการณ์การระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ที่เกิดขึ้น ทั้งในภาพรวมของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ โดยแยกตามหมวดธุรกิจ ซึ่งจะสะท้อนความสามารถของผู้บริหารให้เห็นจากที่กล่าวข้างต้น และนำไปสู่บทเรียนในการวางแผนและตัดสินใจในการบริหาร และการลงทุนต่อไปได้

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์หรือไม่อย่างไร

1.2.2 ผลกระทบที่มีต่อการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจากการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 มีความแตกต่างกันหรือไม่และอย่างไรในแต่ละหมวดธุรกิจของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ

1.3 วัตถุประสงค์

1.3.1 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยช่วงก่อนและหลังการเกิดวิกฤตการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019

1.3.2 เพื่อศึกษาและทดสอบความแตกต่างของผลการดำเนินงานในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในแต่ละหมวดธุรกิจ

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้ทำการศึกษาความแตกต่างของอัตราส่วนทางการเงินระหว่าง ช่วงปี 2561-2562 (ก่อน) และ ปี 2563-2564 (หลัง) การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งควบคุมปัจจัยที่อาจจะส่งผลต่ออัตราส่วนทางการเงิน นอกเหนือจากการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ได้แก่ ปัจจัยทางด้านลักษณะของอุตสาหกรรม ที่อาจส่งผลต่ออัตราส่วนทางการเงินระหว่างช่วงปี 2561-2562 (ก่อน) และ ปี 2563-2564 (หลัง) การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 โดยใช้ข้อมูลจากงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

อัตราส่วนทางการเงินที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้จะเลือกใช้เพียงบางอัตราส่วนเท่านั้น โดยได้ค้นคว้างานวิจัยในอดีตที่เกี่ยวข้องโดยเลือกเฉพาะอัตราส่วนทางการเงินที่มีประโยชน์ในการใช้การพยากรณ์ผลกระทบทางการเงินช่วงหลังการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 และเป็นอัตราส่วนที่สามารถหาค่าได้ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ โดยไม่รวมกองทุนต่างๆ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกใช้อัตราส่วนทางการเงินที่ศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ ดังนี้

- 1) การวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงิน (Financial Liquidity)
  - 1.1) อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio)
  - 1.2) อัตราส่วนเงินสด (Cash Ratio)
- 2) การวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงิน (Financial Risk)
  - 2.1) อัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนรวม (Long Term Debt to Total Capital Ratio)
  - 2.2) อัตราส่วนหนี้สินต่อเงินทุนรวม (Debt to Total Capital Ratio)
  - 2.3) อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (Interest Coverage ratio)
  - 2.4) อัตราส่วนกระแสเงินสดต่อหนี้สินรวม (Cash Flow to Total Debt Ratio)
- 3) การวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรจากการดำเนินงาน
  - 3.1) อัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin)
  - 3.2) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Assets : ROA)
  - 3.3) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Owner's Equity: ROE)
- 4) การวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการดำเนินงานโดยใช้อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพดำเนินงาน หรือประสิทธิภาพในการจัดการทรัพย์สิน (Activity Ratios or Asset Management Ratios)
  - 4.1) อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (Total Assets Turnover)

ในการคำนวณอัตราส่วนทางการเงินได้มีการปรับรายการงบการเงินที่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาการรายงานที่ไม่ตรงกับวันที่ 31 ธันวาคมออก จะต้องอยู่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยช่วงเวลาที่ศึกษา ตั้งแต่ปี 2561-2562 (ก่อน) – ปี 2563-2564 (หลัง) และมีข้อมูลทางการเงินตลอดช่วงเวลาที่ศึกษา เพื่อให้อัตราส่วนทางการเงินเป็นผลจากการดำเนินงานตามปกติเท่านั้น ทั้งนี้จะทำให้การเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินสามารถทำได้ดียิ่งขึ้น

สำหรับอุตสาหกรรมที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้จะใช้กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ โดยกำหนดเกณฑ์การแบ่งตามประเภทของหมวดอุตสาหกรรมที่จัดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ใช้สำหรับการศึกษาผลกระทบปัจจัยในแต่ละหมวดอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 มากที่สุดและน้อยที่สุด ที่มีต่ออัตราส่วนทางการเงิน

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 เป็นการยืนยันทางสถิติถึงความแตกต่างผลการดำเนินงานของอัตราส่วนทางการเงินในช่วงก่อนและหลังการเกิดการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อเป็นประโยชน์ให้แก่ ผู้บริหาร นักลงทุน รวมทั้งผู้ใช้งบการเงินอื่นๆ นำไปใช้ในการตัดสินใจ

1.5.2 ทราบถึงผลกระทบของปัจจัยทางด้านลักษณะของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่ส่งผลต่ออัตราส่วนทางการเงินในช่วงก่อนและหลังการเกิดการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยหมวดอุตสาหกรรมบริการของอัตราส่วนทางการเงินแต่ละกิจการ

1.6 วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Method) การวิจัยในครั้งนี้จะแบ่งการวิเคราะห์เป็นสองส่วน ส่วนแรกเป็นการศึกษาถึงความแตกต่างอัตราส่วนทางการเงินในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ระหว่างปี 2561-2562 (ช่วงก่อน) และ ปี 2563-2564 (ช่วงหลัง) การเกิดวิกฤตการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ทำการแยกวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินแต่ละบริษัท โดยใช้วิธีการทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ส่วนที่สองเป็นการศึกษาผลการดำเนินงานในแต่ละหมวดธุรกิจของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ โดยจะใช้วิธีการทางสถิติการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสองประชากร (t-test) โดยระดับนัยสำคัญที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานคือ ที่ระดับ .05

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง ผลกระทบทางการเงินของโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ที่มีต่อบริษัทจดทะเบียนในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ ผู้วิจัยได้ค้นคว้าเอกสารทางวิชาการรวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทาง โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
- 2.2 ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.3 กรอบแนวคิดการวิจัย และสมมติฐานการวิจัย

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดความหลากหลาย (Diversity) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2564) ได้จัดโครงสร้างกลุ่มอุตสาหกรรม (Industry Group) และหมวดธุรกิจ (Sector) ไว้สำหรับกิจการที่ประกอบธุรกิจใกล้เคียงกัน เพื่อจัดอยู่ในหมวดเดียวกัน ซึ่งทำให้นักลงทุนสามารถเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างกิจการได้ และสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจสำหรับการลงทุนได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเปรียบเทียบได้กับหมวดธุรกิจในอุตสาหกรรมต่างประเทศที่มีลักษณะเดียวกัน ซึ่งโครงสร้างของกลุ่มอุตสาหกรรมในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ประกอบไปด้วย 8 กลุ่ม โดยกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ (Service Industry) เป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้าง ซึ่งกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ ประกอบไปด้วย 6 หมวดธุรกิจ ได้แก่ พาณิชยกรรม (Commerce) ชื่อย่อดัชนี COMM, การแพทย์ (Health Care Services) ชื่อย่อดัชนี HEALTH, สื่อและสิ่งพิมพ์ (Media & Publishing ชื่อย่อดัชนี MEDIA, บริการเฉพาะกิจ (Professional Services) ชื่อย่อดัชนี PROF, การท่องเที่ยวและสันทนาการ (Tourism & Leisure) ชื่อย่อดัชนี TOURISM และขนส่งและโลจิสติกส์ (Transportation & Logistics) ชื่อย่อดัชนี TRANS โดยอุตสาหกรรมบริการ เป็นสิ่งที่ผู้ผลิตจัดหาเพื่อตอบสนองความพึงพอใจของผู้รับบริการหรือผู้ซื้อบริการ โดยปกติทั่วไปผู้รับบริการต้องได้มีการสัมผัสหรือเห็นก่อนการตัดสินใจซื้อสินค้าหรือบริการนั้นๆ สำหรับอุตสาหกรรมบริการประกอบไปด้วยธุรกิจที่หลากหลาย

ซึ่งมีความเกี่ยวข้องระหว่างกันทั้งทางตรง และทางอ้อม อาทิเช่น ห้างสรรพสินค้า ร้านสะดวกซื้อ การทำศัลยกรรมความงามรวมทั้งการฟื้นฟูสำหรับสุขภาพ ภาพยนตร์ ละคร จัดทำสื่อโฆษณา ที่ปรึกษาทางธุรกิจ การโรงแรมและที่พักชั่วคราว สถานบันเทิง สนามกีฬา ธุรกิจร้านอาหาร และธุรกิจขนส่ง อาทิสายการบิน สนามบิน

แนวคิดความคล่องตัว (Agility) สภาพการพลิกผันทางธุรกิจ (Disruption) ปัจจุบันในหลายองค์กร ทั้งอุตสาหกรรมการผลิต บริการ กำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงในหลายๆด้าน อาทิ การเข้ามาของดิจิทัล การแข่งขันที่หลากหลายรูปแบบทั้งภายในและภายนอกอุตสาหกรรม การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภค รวมทั้งการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ที่ทั่วโลกต่างไม่คาดคิด ส่งผลให้องค์กรต้องมีการทำความเข้าใจในสถานการณ์ และพลิกวิกฤตให้เป็น โอกาสที่จะเกิดขึ้นต่อไป องค์กรต้องมีวิธีในการจัดการสถานการณ์อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพให้มากที่สุด ในสภาวะความไม่แน่นอนและซับซ้อนของโลกในปัจจุบัน

หลายองค์กรที่มีลำดับขั้นตอนรวมทั้งโครงสร้างพนักงานแบบ Silo จะพบกับปัญหาในการสื่อสารรวมทั้งการทำงานร่วมกัน เนื่องจากพนักงานในแต่ละฝ่ายขาดการประสานงานแลกเปลี่ยนข้อมูล องค์กรความรู้ระหว่างกัน ตลอดจนไม่ยอมทำงานข้ามหน้าที่และสายงาน จนกระทั่งเกิดความล่าช้าของกระบวนการทำงาน การปรับตัวหรือของกลยุทธ์ในสภาวะการพลิกผันทางธุรกิจ (Disruption) จะเห็นได้ว่าบางองค์กรจะต้องรื้อถอนมรดกจากหลายหน่วยงาน ก่อนที่จะสามารถปรับใช้นโยบายการทำงานจากที่บ้าน (Work Form Home Policy) หรือการติดตั้งระบบประชุมทางไกล (Conference Call) ในช่วงที่มีการปิดเมือง (Lockdown) ที่ผ่านมา ตรงกันข้ามกับบางองค์กรที่สามารถใช้ระยะเวลาสั้นๆ ในการเปลี่ยนแปลงการนำเสนอผลิตภัณฑ์หรือบริการใหม่อย่างรวดเร็ว เพื่อเป็นทางเลือกหรือช่องทางในการสร้างรายได้ในสภาวะวิกฤต เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งจะเห็นได้ว่าการที่องค์กรในยุคสมัยใหม่จะสามารถอยู่รอดได้ในสภาวะแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เช่น ในปัจจุบันนี้ องค์กรมีความจำเป็นต้องใช้ความคล่องตัว (Agility) ในการจัดการกับการพลิกผันทางธุรกิจ (Disruption) เพื่อให้สามารถบรรลุการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจ (Transformation) ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งต้องนำนวัตกรรมใหม่ๆ เพิ่มความสามารถสำหรับแข่งขันอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวแบบ Altman's Z-score เพื่อการพยากรณ์การล้มละลาย

Altman (1968) ได้นำอัตราส่วนทางการเงินมาใช้ในการศึกษาการพยากรณ์การล้มละลายของธุรกิจโดยเลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 66 บริษัท ด้วยวิธีการวิเคราะห์การจำแนกประเภท โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ บริษัทที่ไม่มีปัญหา (Healthy or Non-Bankruptcy Firm) จำนวน 33 บริษัท และที่ถูกฟ้องล้มละลาย (Bankruptcy Firm) ซึ่งเป็นบริษัทที่ล้มละลายระหว่างปี ค.ศ. 1946 -1965 จำนวน 33 บริษัท ใช้ข้อมูลช่วงเวลาก่อนหน้าการล้มละลาย 1 ปี มีจำนวนสินทรัพย์ช่วงระหว่าง 0.7- 25.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สำหรับตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย ได้เลือกอัตราส่วนทางการเงินที่มีศักยภาพในการคาดการณ์ทั้งสิ้น 22 ตัว จากกลุ่มอัตราส่วนทางการเงินทั้ง 5 ประเภท การศึกษาพบว่า มีอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ 5 ตัวแปร ในการจำแนกประเภท ได้แก่ เงินทุนหมุนเวียนต่อสินทรัพย์รวม กำไรสะสมต่อสินทรัพย์รวม กำไรก่อนหักดอกเบี้ยและภาษีต่อสินทรัพย์รวม มูลค่าหุ้นตามราคาตลาดต่อหนี้สินรวม และยอดขายต่อสินทรัพย์รวม ผลการวิจัยทดสอบความคาดเคลื่อนพบว่ามีความแม่นยำเป็นร้อยละ 95 และทำการสรุปเพื่อเป็นสูตรพยากรณ์การล้มละลายของธุรกิจ ซึ่งสูตรมีดังนี้

$$Z\text{-score} = 1.2 X_1 + 1.4 X_2 + 3.3 X_3 + 0.6 X_4 + 0.099 X_5$$

$$Z\text{-score} = \text{ค่าดัชนีวัดการล้มละลายของธุรกิจ}$$

$$X_1 = \text{เงินทุนหมุนเวียนต่อสินทรัพย์รวม}$$

$$X_2 = \text{กำไรสะสมต่อสินทรัพย์รวม}$$

$$X_3 = \text{กำไรก่อนหักดอกเบี้ยและภาษีต่อสินทรัพย์รวม}$$

$$X_4 = \text{มูลค่าหุ้นตามราคาตลาดต่อหนี้สินรวม}$$

$$X_5 = \text{ยอดขายต่อสินทรัพย์รวม}$$

เกณฑ์ค่าวิกฤต

$$Z\text{-Score} > 2.675 \quad \text{พยากรณ์ว่าบริษัทจะไม่ประสบภาวะล้มละลาย}$$

$$Z\text{-Score} < 2.675 \quad \text{พยากรณ์ว่าบริษัทจะประสบภาวะล้มละลาย}$$

$$Z\text{-Score} > 2.99 \quad \text{จัดว่าตกอยู่ในโซนที่บริษัทไม่ประสบภาวะล้มละลาย}$$

$$Z\text{-Score} < 1.18 \quad \text{จัดว่าตกอยู่ในโซนที่บริษัทประสบภาวะล้มละลาย}$$

$$1.18 < Z\text{-Score} < 2.99 \quad \text{จัดเป็นโซนสีเทา "Gray Zone" มีโอกาสที่จะมีความผิดพลาดเกิดขึ้นจากการพยากรณ์}$$

ทฤษฎีอัตราส่วนทางการเงิน

อัตราส่วนทางการเงิน คือข้อมูลแสดงความสัมพันธ์ ระหว่างมูลค่ารายการในงบการเงิน ดังนั้น การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis) อาจหมายถึง การนำข้อมูลทางการเงิน ของงบการเงินที่มีความสอดคล้องกันหรือมีส่วนที่เกี่ยวข้องกัน นำมาเปรียบเทียบในรูปแบบของอัตราส่วนเพื่อให้การวิเคราะห์นั้นมีความหมาย และเป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้น ซึ่งควรเป็นรายการประเภทเดียวกัน หรือต่างประเภทกันก็ได้ เช่น งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุนหรืองบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และงบกระแสเงินสด (เยาวรักษ์ สุขวิบูลย์, 2561)

ความสำคัญของการเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงิน ที่สามารถอธิบายอย่างมีความหมาย และสามารถเปรียบเทียบระหว่างกันได้ว่าดีหรือแย่กว่า โดยเปรียบเทียบกันต่อไปนี้ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2545)

1) อัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรม อัตราส่วนนี้ส่วนมากจะไม่ค่อยเห็นข้อมูล เพราะต้องจัดทำตัวเลขที่ยุ่งยากและค่อนข้างต้องใช้เวลาในการเก็บข้อมูลนาน โดยเก็บข้อมูลจากกรเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงิน ของกลุ่มกิจการที่ประกอบกิจการประเภทเดียวกัน เป็นบรรทัดฐานสำหรับการเปรียบเทียบข้อมูล

2) อัตราส่วนทางการเงินในอดีตของกิจการ เป็นการเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงิน ของผลการดำเนินงานช่วงที่ผ่านมา บริษัทสามารถมองเห็นภาพของผลการดำเนินงานในอดีตของตนเองได้ดีที่สุด

3) อัตราส่วนทางการเงินของบริษัทคู่แข่ง การเปรียบเทียบอัตราส่วนนี้ต้องใช้ข้อมูลเปรียบเทียบกับคู่แข่งกัน แต่มีข้อจำกัดหลายอย่างที่ เช่น การใช้มาตรฐานรายงานทางการเงิน โปรแกรมทางบัญชี การบันทึกบัญชี และรอบระยะเวลาบัญชีที่ต้องตรงกัน แต่ถ้าสามารถเปรียบเทียบได้ก็จะทราบถึงจุดแข็งจุดอ่อนของธุรกิจ แต่ในทางปฏิบัติการวิเคราะห์อัตราส่วนนี้ทำได้ค่อนข้างยาก เพราะมีหลายปัจจัยที่ต้องนำมาวิเคราะห์

ถ้ากิจการมีการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินจะทำให้กิจการทราบถึงผลการดำเนินงาน และประสิทธิภาพของตนเองได้อย่างถูกต้อง รวมถึงก่อให้เกิดประโยชน์และสามารถแสดงให้เห็น

ฐานะทางการเงินของบริษัท โดยการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน ควรนำผลการดำเนินงานในอดีตมาเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานในปัจจุบัน โดยใช้วิธีการคำนวณ หรือเปรียบเทียบกับคู่แข่ง แล้วนำอัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรม ตามลักษณะธุรกิจที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน หรืออัตราส่วนมาตรฐานเพื่อจะได้ทราบว่ากิจการมีฐานะและประสิทธิภาพที่ดีขึ้นหรือลดลงจากปีที่ผ่านมา หรือแตกต่างจากกิจการอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกันอย่างไร ผู้วิเคราะห์จะได้หาสาเหตุของความแตกต่างและพิจารณาหาแนวทางในการปรับปรุงการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นต่อไป

การที่บริษัทจะทราบผลการดำเนินงานของธุรกิจเอง ควรใช้กลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกันเปรียบเทียบ ซึ่งแต่ละกิจการก็มีปัจจัยที่ได้รับผลกระทบที่แตกต่างกัน หลายกิจการที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะมีการดำเนินงานในหลายๆอุตสาหกรรม ดังนั้นควรมีการวิเคราะห์เปรียบเทียบกับคู่แข่งของกิจการ ที่ประกอบธุรกิจในลักษณะคล้ายๆกัน หรือเลือกใช้วิธีการคำนวณอัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรมรวม (Composite industry average ratio) ในการเปรียบเทียบกับอัตราส่วนทางการเงินตัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักตามสัดส่วนข้อมูลรายได้ในงบกำไรขาดทุนที่ได้เปิดเผยในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยของแต่ละประเภทอุตสาหกรรมของกิจการ

ประเภทของอัตราส่วนทางการเงิน สามารถแบ่งได้เป็น 5 ประเภท ในการคำนวณอัตราส่วนทางการเงินจะแสดงตามลักษณะทางเศรษฐกิจที่สำคัญของข้อมูลทางการเงินที่เปิดเผยในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้ดังต่อไปนี้ (กฤษฎา เสกตระกูล, 2556) 1) การวิเคราะห์โดยการจัดทำงบการเงินฐานเดียวกัน (Common Size Statements) การวิเคราะห์อัตราส่วนนี้ต้องปรับรายการในงบแสดงฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุน และงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นให้อยู่ในลักษณะฐานเดียวกันก่อน เพื่อให้สามารถนำงบการเงินดังกล่าว มาเปรียบเทียบของกิจการที่มีขนาดแตกต่างกันได้ ซึ่งอัตราส่วนทางการเงินจะอยู่ในรูปแบบของร้อยละอยู่ในรายการงบแสดงฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุน และงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ซึ่งจะทำได้สามารถเปรียบเทียบข้อมูลของกิจการที่มีขนาดแตกต่างกันได้อย่างรวดเร็วและสามารถวิเคราะห์แนวโน้มที่เกิดขึ้นของกิจการได้ง่าย; 2) การวิเคราะห์สภาพคล่องภายในกิจการ (Internal Liquidity) สามารถเรียกได้อีกอย่างคือ การวิเคราะห์ความสามารถชำระหนี้ (Solvency) จุดประสงค์ของการวิเคราะห์อัตราส่วนนี้จะแสดงให้เห็นถึงความสามารถของกิจการในการชำระหนี้ที่ผูกพันในอนาคตอันใกล้โดยใช้การเปรียบเทียบข้อมูลหนี้สินหมุนเวียนกับสินทรัพย์หมุนเวียนที่สามารถนำไปชำระภาระผูกพันในระยะสั้น ซึ่งเรียกว่าเป็นการวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงินของกิจการนั่นเอง; 3) การวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน (Operating Performance) สามารถวิเคราะห์ได้ 2 ประเภทคือ การวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการ

ดำเนินงาน (Operating Efficiency) เป็นการวิเคราะห์การบริหารสินทรัพย์ และเงินลงทุนของผู้บริหาร โดยวัดจากจำนวนเงินที่นำสินทรัพย์และเงินทุนนั้นไปใช้ประโยชน์ และการวิเคราะห์การทำกำไร จากการดำเนินงาน (Operating Profitability) เป็นการวิเคราะห์ผลกำไรในรูปแบบของร้อยละของ ยอดขาย และร้อยละของสินทรัพย์และเงินทุนที่นำไปใช้ประโยชน์; 4) การวิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk Analysis) เป็นการประเมินถึงความเสี่ยงที่ไม่แน่นอนในรายรับของกิจการที่จะนำมาใช้ในการดำเนินงาน และที่จะนำไปชำระภาระผูกพัน หรือปันผลแก่ผู้ถือหุ้น กิจการที่มีความผันผวนของรายรับสูงจะ แสดงถึงความเสี่ยงสูงต่อนักลงทุน โดยความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากปัจจัยภายใน สามารถแบ่งได้ 2 ประเภทคือ ความเสี่ยงทางธุรกิจ (Business Risk) เกิดจากความไม่แน่นอนในรายรับจากการ ดำเนินงานปกติ และความเสี่ยงทางการเงิน (Financial Risk) เกิดจากความไม่แน่นอนในผลตอบแทน ส่วนของทุนเนื่องมาจากกิจการมีการจัดเงินจากการสร้างภาระผูกพันหรือการก่อหนี้ ส่วนความ เสี่ยงของกิจการที่เกิดขึ้นจากปัจจัยภายนอก ได้แก่ ความเสี่ยงทางสภาพคล่องภายนอก (External Liquidity Risk) ซึ่งหมายถึงความสามารถในการซื้อหรือขายหุ้นสามัญของกิจการในตลาดรอง; 5) การวิเคราะห์การเติบโต (Growth Analysis) หรือการวิเคราะห์ศักยภาพในการเติบโต (Analysis of Growth Potential) มีความสำคัญกับเจ้าหนี้และผู้ถือหุ้นของกิจการ เจ้าหนี้ให้ความสนใจการเติบโต ของกิจการ เนื่องจากความสำเร็จของกิจการจะแสดงให้ว่าสามารถจ่ายชำระหนี้ได้ ส่วนผู้ถือหุ้นของ กิจการให้ความสนใจกับมูลค่าของกิจการซึ่งขึ้นอยู่กับกำไรสุทธิในอนาคต กระแส เงินสด เงินปันผล

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินโดยง่าย ๆ จะใช้การวิเคราะห์ตามแนวคิด (Common-Size) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์อัตราส่วนในรูปแบบของร้อยละ ข้อเสียคือจะไม่ได้ให้รายละเอียดที่ชัดเจน นัก ทำให้ผู้วิเคราะห์ควรใช้การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Ratios Analysis) อื่นๆ เข้ามาช่วยใน การดูผลการดำเนินงาน โดยการนำรายการต่างๆ มาเทียบอัตราส่วนๆ เพื่อหาความสัมพันธ์ ระหว่าง สินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของทุน รายได้ และค่าใช้จ่ายต่างๆ ว่าเหมาะสมกันหรือไม่ โดยอัตราส่วนที่ นำมาใช้ในการศึกษาผลกระทบของเหตุการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ที่ส่งผลต่อ การดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มี 4 ลักษณะ (กฤษฎา เสกตระกูล, 2556) ได้แก่

การวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงิน (Financial Liquidity) เป็นการวิเคราะห์การชำระหนี้ ทั้งระยะสั้นรวมถึงหนี้สินหมุนเวียน ซึ่งเป็นหนี้สินที่มีกำหนดระยะเวลาชำระไม่เกิน 1 ปี โดยใช้การ เปรียบเทียบกับสินทรัพย์หมุนเวียนของกิจการ การศึกษาในอัตราส่วนนี้จะใช้วัดสภาพคล่องได้แก่

1) เงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio) เป็นอัตราส่วนระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน ใช้วัดความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้น และเป็นเครื่องชี้ฐานะทางการเงินระยะสั้นของกิจการ โดยคู่มือกิจการมี สินทรัพย์หมุนเวียนเป็นกึ่งเท่าของหนี้สินหมุนเวียนมีค่าที่เหมาะสมอยู่ที่ 1.5-3 เท่า ซึ่งเป็นตัวเลขที่ประมาณขึ้นจากประสบการณ์ (Rule of Thumb) เจ้าหนี้ระยะสั้นจะให้ความสำคัญต่ออัตราส่วนนี้มาก เนื่องจากแสดงโอกาสที่จะรับชำระหนี้ว่ามีอยู่มากหรือน้อยตามค่า ถ้ามีค่ายิ่งสูง ยิ่งแสดงว่ากิจการมีสภาพคล่องสูง ซึ่งเจ้าหนี้และผู้กู้ระยะสั้นพอใจ เพราะความเสี่ยงในการไม่ได้รับชำระหนี้เมื่อครบกำหนดจะลดลง แต่ต้องระวังว่าสินทรัพย์หมุนเวียนอาจประกอบไปด้วยสินค้างคลังเหลือ และลูกหนี้การค้างจำนวนมากแทนที่จะมีเงินสดมาก ซึ่งอาจทำให้กิจการขาดสภาพคล่องได้ในกรณีที่ต่ำกว่า 1 แสดงให้เห็นว่ากิจการมีสินทรัพย์หมุนเวียนไม่เพียงพอในการที่จะนำมาชำระหนี้สินหมุนเวียนทำให้กิจการขาดสภาพคล่อง มีเงินสดไม่เพียงพอที่จะชำระหนี้สินซึ่งอาจทำให้เกิดภาวะล้มละลายได้ โดยธุรกิจทั่วไป ธุรกิจที่มีเงินทุนหมุนเวียนเท่ากับ 2:1 ถือว่าเหมาะสมแล้ว แต่ในการที่จะตัดสินใจก็ควรพิจารณาถึงปัจจัยอื่นๆ ประกอบด้วย เช่น ลักษณะและประเภทธุรกิจ ค่าเฉลี่ยของประเภทอุตสาหกรรมลักษณะเดียวกัน เป็นต้น อย่างไรก็ตามถ้าอัตราส่วนนี้สูงกว่า แสดงให้เห็นว่าธุรกิจมีการลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนมากเกินไป เพราะสินทรัพย์หมุนเวียนเป็นสินทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนต่ำ กิจการเสียโอกาสนำเงินไปลงทุนหรือหาผลประโยชน์อื่น เช่น นำไปลงทุนในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ให้ผลประโยชน์ตอบแทนที่สูงกว่า ผู้บริหารจึงมักต้องการให้อัตราส่วนนี้ต่ำ เพื่อนำเงินไปลงทุนในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ในขณะที่เจ้าหนี้ต้องการให้อัตราส่วนนี้สูง; 2) เงินทุนหมุนเวียนเร็ว (Quick Ratio or Acid Test Ratio) ใช้วัดสภาพคล่องทางการเงิน โดยเปรียบเทียบระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนสภาพคล่องสูงกับหนี้สินหมุนเวียน ใช้วัดความสามารถของธุรกิจในการชำระหนี้สินหมุนเวียนจากสินทรัพย์หมุนเวียน โดยลบสินค้างคลังเหลือออก หรือเรียกว่าเป็นสินทรัพย์หมุนเวียนสภาพคล่องสูง ได้แก่ สินทรัพย์หมุนเวียนที่ไม่รวมสินทรัพย์หมุนเวียนที่ไม่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดหรือเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ช้า เช่น สินค้างคลังเหลือ หรือค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อพยายามตัดสิ่งที่จะเป็นปัญหาในการเปลี่ยนเป็นเงินสดออก (สินค้างคลังเหลือ) จะแสดงให้เห็นถึง ความสามารถสำหรับการชำระหนี้ระยะสั้นได้เร็วเป็นจำนวนมากน้อยเพียงใด ถ้ามีค่ายิ่งมาก ก็แสดงว่ากิจการยังมีสภาพคล่องสูง โดยปกติอัตราส่วน 1:1 ถือว่าเหมาะสมแล้ว ค่าที่เหมาะสมอยู่ประมาณ 1-2 ทั้งนี้ต้องพิจารณาข้อมูลอื่นประกอบด้วย เช่น ประเภทธุรกิจ และวงจรกิจกรรมของธุรกิจ เป็นต้น ถ้ามีค่าต่ำหรือสูงเกินไปจะส่งผลเสีย โดยอาจจะขาดสภาพคล่องสูงหรือเสียโอกาสการลงทุนในสินทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนที่สูงกว่า เช่นเดียวกับอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน; 3) อัตราส่วนเงินสด (Cash Ratio) เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของ เงินสดและหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด และหนี้สินหมุนเวียน อัตราส่วนเงินสดนี้ใช้วัดความสามารถ

ของกิจการในการชำระหนี้สินหมุนเวียนจากสินทรัพย์หมุนเวียนที่เป็นเงินสดและหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดเท่านั้น ซึ่งเป็นอัตราส่วนที่มีความระมัดระวังมากที่สุดที่ใช้ในการวิเคราะห์สภาพคล่องของกิจการ และแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของเงินสดในอนาคตของกิจการ การวิเคราะห์จะเป็นเช่นเดียวกับเงินทุนหมุนเวียนและเงินทุนหมุนเวียนเร็ว กล่าวคือถ้ามีค่าต่ำหรือสูงจนเกินไปจะเกิดผลเสียการขาดสภาพคล่องสูงหรือการเสียโอกาสในการลงทุนในสินทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนที่สูงกว่า

การวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงิน (Financial Risk) หรือความเสี่ยงในการก่อให้เกิดหนี้หรือการวิเคราะห์นโยบายทางการเงินของกิจการ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบภาระหนี้สิน ดอกเบี้ยกำหนดเวลาการชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ รวมถึงสัดส่วนเงินทุนในการก่อหนี้และจากเจ้าของ การศึกษาในอัตราส่วนนี้จะใช้วัดสภาพคล่องได้ 2 ประเภท คือ อัตราส่วนของหนี้สินในงบแสดงฐานะทางการเงิน (Proportion Debt in Statement of Financial Position Ratio) ประกอบไปด้วย 1) หนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนรวม (Long Term Debt to Total Capital Ratio) แสดงให้เห็นถึงสัดส่วนของหนี้สินระยะยาวที่เกิดขึ้นจากเงินทุนระยะยาว ประกอบด้วย หนี้สินระยะยาวทั้งหมด รวมถึงหุ้นกู้แปลงสภาพด้อยสิทธิ (Subordinated Convertible Bond) แต่อาจนำภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีด้วยหรือไม่ก็ได้ และควรพิจารณาถึงมูลค่าปัจจุบันของภาระจากการเช่าที่มีนัยสำคัญด้วย ส่วนของเงินทุนรวมประกอบด้วยหนี้สินระยะยาว หุ้นบุริมสิทธิ และส่วนของทุนรวม; 2) หนี้สินต่อเงินทุนรวม (Debt to Total Capital Ratio) แสดงให้เห็นถึงสัดส่วนของหนี้สินที่เกิดขึ้นจากเงินทุนทั้งหมดของกิจการ ในการคำนวณอัตราผลตอบแทนต่อเงินทุนรวมจะไม่นำเงินทุนที่ไม่มีดอกเบี้ย หรือ (Non-Interest Bearing Capital) ได้แก่ เจ้าหนี้การค้า ค่าใช้จ่ายที่ยังค้างจ่าย และภาษีเงินได้นิติบุคคลรอตัดบัญชี เป็นต้น มารวมคำนวณ ดังนั้นหนี้สินที่ใช้คำนวณจึงประกอบด้วยหนี้สินระยะยาวไม่รวมภาษีเงินได้นิติบุคคลรอตัดบัญชี ซึ่งเท่ากับหนี้สินไม่หมุนเวียนรวมกับภาระจากการเช่า (กรณีที่สำคัญเช่า) สำหรับส่วนของเงินทุนรวมจะประกอบด้วยหนี้สินที่มีดอกเบี้ย (Interest Bearing Debt) ส่วนของทุน และความสามารถในการทำกำไร หรือสร้างกระแสเงินสดในการจ่ายชำระดอกเบี้ยและหนี้สิน (Earnings and Cash Flow Coverage Ratio) ประกอบไปด้วย 1) ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (Interest Coverage ratio) หรือกำไรต่อดอกเบี้ยจ่าย (Times Interest Earned) เป็นการวิเคราะห์ว่ากิจการมีความสามารถในการทำกำไรจากการดำเนินงานหรือกำไรก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย (EBIT) เป็นกี่เท่า ของดอกเบี้ยจ่าย ถ้าอัตราส่วนนี้มีสูง แสดงว่ากิจการมีความเสี่ยงทางการเงินที่ต่ำ หรือสามารถในการชำระดอกเบี้ยได้ ส่งผลให้ความเสี่ยงของเจ้าหนี้ลดลงในการที่ให้ธุรกิจกู้ยืมเงิน แต่ถ้าแสดงค่าต่ำ หมายถึงกิจการมีความเสี่ยงทางการเงินที่สูง และเจ้าหนี้มีความเสี่ยงอย่างมากที่จะได้รับชำระ

ดอกเบี้ยเงินกู้ไม่ตรงตามกำหนด และกิจการอาจจะจัดหาเงินทุนด้วยการกู้ยืมเพิ่มเติมอีกไม่ได้;

2) กระแสเงินสดต่อหนี้สินระยะยาว (Cash Flow to Long Term Debt Ratio) แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างกระแสเงินสดกับหนี้สินระยะยาว ถ้าอัตราส่วนนี้มีค่าที่สูง แสดงว่ากิจการมีความมั่นคงทางการเงิน หรือมีความเสี่ยงทางการเงินต่ำกว่ากิจการที่มีค่าอัตราส่วนนี้ต่ำ; 3) กระแสเงินสดต่อหนี้สินรวม (Cash Flow to Total Debt Ratio) แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างกระแสเงินสดกับหนี้สินรวม การวิเคราะห์ทำให้ทราบว่า การเพิ่มขึ้นของหนี้สินระยะสั้นมากหรือไม่ ซึ่งถ้าค่าอัตราส่วนนี้ต่ำกว่าค่าของอัตรากระแสเงินสดต่อหนี้สินระยะยาวมาก แสดงว่ากิจการมีการเพิ่มขึ้นของหนี้สินระยะสั้นมาก ทำให้กิจการต้องมีภาระการจ่ายดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้น และมีหนี้สินที่ครบกำหนดชำระในระยะเวลาอันใกล้

การวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรจากการดำเนินงานมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ทราบกำไรขั้นต้น ผลการดำเนินงาน และผลตอบแทนของกิจการ การศึกษาในอัตราส่วนนี้จะใช้วัดสภาพคล่องได้ 2 ประเภท คือ อัตราส่วนที่วิเคราะห์จากอัตราทำกำไรต่อยอดขาย ประกอบด้วย 1) กำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin) แสดงให้เห็นถึงโครงสร้างต้นทุนของกิจการ ซึ่งกำไรขั้นต้นเท่ากับรายได้จากการขาย หักด้วยต้นทุนขาย การวิเคราะห์อัตราส่วนนี้ต้องเปรียบเทียบกับอุตสาหกรรมและคู่แข่งหลายๆปี จะทำให้ทราบต้นทุนขายสินค้าที่สูงหรือต่ำ เมื่อเทียบกับราคาขาย (Relative Cost-Price Position) ซึ่งการวิเคราะห์อาจมีผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในสัดส่วนของการขายสินค้าแต่ละประเภท (Product Mix) เนื่องจากอัตราการทำกำไรของสินค้าแต่ละประเภทต่างกัน; 2) กำไรสุทธิ (Net Profit Margin) เป็นการวิเคราะห์กำไรสุทธิ หรือกำไรจากการดำเนินงานหลักภายใต้เงินได้ เทียบกับยอดขายสุทธิ การวิเคราะห์อัตราส่วนนี้ต้องวิเคราะห์จากกำไรสุทธิและรายได้จากการขายสุทธิของกิจการในส่วนที่ยังมีการดำเนินงานปกติ (Continuing Operation) เนื่องจากผลที่ได้จากการวิเคราะห์นี้จะนำไปใช้ในการคาดการณ์สถานการณ์ในอนาคต ดังนั้นจึงไม่ควรนำผลกำไรหรือรายได้จากกิจการในส่วนที่เลิกดำเนินงานมารวมในการวิเคราะห์ เนื่องจากเป็นรายการที่คาดว่าจะได้เกิดขึ้นอีกในอนาคต (Nonrecurring) และ อัตราส่วนที่วิเคราะห์ในรูปแบบของร้อยละของกำไรต่อส่วนของทุนที่นำไปใช้ประโยชน์ ได้แก่ ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Assets : ROA) เป็นการวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรต่อสินทรัพย์ทั้งหมดของธุรกิจ ซึ่งส่วนของกำไรที่ใช้ในการวิเคราะห์ต้องเป็นกำไรสุทธิของกิจการในส่วนที่มีการดำเนินงานเป็นปกติโดยบวกกลับด้วยดอกเบี้ยจ่ายและภาษี (Earnings Before Interest Tax : EBIT) สำหรับอัตราส่วนนี้ใช้ในการวิเคราะห์เพื่อหาผลตอบแทนที่ได้จากสินทรัพย์ทั้งหมดของกิจการ และผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Owner's Equity: ROE) เป็นการวิเคราะห์ที่สำคัญที่สุดสำหรับผู้ถือหุ้นของบริษัท หรือผู้

ถือหุ้นสามัญ เป็นการแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการสร้างผลตอบแทนจากเงินทุน ส่วนของผู้ถือหุ้นนำมาลงทุนหลักจากการจ่ายผลตอบแทนคืนให้กับผู้ลงทุนประเภทอื่น ในกรณีที่ส่วนของผู้ถือหุ้นรวม ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิด้วย จะคำนวณผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Total Equity) = กำไรสุทธิ/ส่วนของผู้ถือหุ้นถัวเฉลี่ย ถ้าส่วนของผู้ถือหุ้นมีเฉพาะผู้ถือหุ้นสามัญจะคำนวณอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญ (Return on Owner's Equity) = กำไรสุทธิ-เงินปันผลที่จ่ายให้ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิ/ส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญถัวเฉลี่ย อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการนำส่วนที่ผู้ถือหุ้นสามัญของกิจการนำมาลงทุนไปบริหารเพื่อสร้างผลตอบแทนซึ่งต้องสอดคล้องกับความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจของกิจการ และต้องสะท้อนถึงความเสี่ยงทางการเงินที่ผู้ถือหุ้นจะสามารถยอมรับได้

การวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการดำเนินงานโดยใช้อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพดำเนินงาน หรือประสิทธิภาพการจัดการทรัพย์สิน (Activity Ratios or Asset Management Ratios) เป็นการวิเคราะห์ในส่วนของการดำเนินการใช้สินทรัพย์ในกิจการ อันได้แก่ ทรัพย์สินไม่หมุนเวียน หรือสินทรัพย์ถาวร และสินทรัพย์รวมทั้งหมดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวัดคุณภาพและประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ และเงินทุนจากเจ้าของกิจการที่สร้างรายได้หรือผลตอบแทนให้แก่กิจการหรือวัดความสามารถในการดำเนินงานของธุรกิจ การศึกษาในนี้จะใช้วัดสภาพคล่องได้แก่ การหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (Total Assets Turnover) หรือ การหมุนเวียนของสินทรัพย์ดำเนินงาน (Operating Asset Turnover) ใช้การวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการนำสินทรัพย์รวมที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ ซึ่งการคำนวณให้ใช้ยอดสุทธิจากค่าเสื่อมราคา การหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม ใช้วัดประสิทธิภาพในการจัดการสินทรัพย์ทั้งหมดของกิจการ การวิเคราะห์จะเป็นไปในทำนองเดียวกันกับการวิเคราะห์การหมุนเวียนของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

โดยสรุปการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน หมายถึง การนำข้อมูลทางการเงินจากการเงินที่เกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์กันมาเปรียบเทียบกันในรูปแบบของอัตราส่วนเพื่อให้การวิเคราะห์มีความหมายและเป็นประโยชน์มากขึ้น โดยนำอัตราส่วนทางการเงิน ของกิจการที่คำนวณได้ในงวดนั้นเปรียบเทียบข้อมูลในอดีตของกิจการ หรือเปรียบเทียบกับคู่แข่งที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน หรือเปรียบเทียบกับอัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรม หรืออัตราส่วนมาตรฐาน เพื่อจะได้ทราบว่ากิจการมีฐานะทางการเงินและประสิทธิภาพการดำเนินงานดีขึ้น แ่ลงอย่างไรในปีที่ผ่านมา หรือแตกต่างจากกิจการในอุตสาหกรรมเดียวกันอย่างไร การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินที่กล่าวมาเบื้องต้นสามารถแบ่งตามจุดมุ่งหมายในการใช้งานได้ดังนี้

การวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงิน เป็นการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้น หรือหนี้สินหมุนเวียน ซึ่งเป็นหนี้สินที่มีกำหนดระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี โดยเปรียบเทียบกับสินทรัพย์หมุนเวียนของธุรกิจ เพื่อวัดความสามารถของธุรกิจว่ามีสินทรัพย์หมุนเวียนที่เพียงพอในการจ่ายชำระหนี้ในระยะสั้น หรือหนี้สินหมุนเวียนเมื่อครบกำหนดชำระหรือไม่ โดยใช้เงินทุนหมุนเวียน เงินทุนหมุนเวียนเร็ว และอัตราส่วนเงินสด

การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานเป็นการวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน โดยใช้ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน หรือประสิทธิภาพในการจัดการสินทรัพย์ ได้แก่ การหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม ตลอดจนเป็นการวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรเพื่อทราบอัตรากำไรขั้นต้นของผลการดำเนินงานและผลตอบแทนของกิจการ โดยใช้อัตราส่วนที่วิเคราะห์จากอัตราทำกำไรต่อยอดขาย และอัตราส่วนที่วิเคราะห์ในรูปของร้อยละของกำไรต่อส่วนของผู้ถือหุ้นนำไปใช้ประโยชน์

และการวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงิน (Financial Risk) เพื่อทราบภาระหนี้ ดอกเบี้ยกำหนดเวลาชำระหนี้ รวมถึงสัดส่วนเงินทุนในการก่อหนี้ โดยใช้อัตราส่วนของหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงิน และอัตราส่วนความสามารถในการทำกำไรหรือสร้างกระแสเงินสดในการจ่ายชำระดอกเบี้ย และหนี้สิน

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินควรใช้ข้อมูลอื่นประกอบด้วย เช่น สภาพเศรษฐกิจ การเมือง ลักษณะของธุรกิจ และปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับกิจการ ตลอดจนความรู้และประสบการณ์ของผู้วิเคราะห์อัตราส่วนเอง ซึ่งอาจมีวัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์แตกต่างกันและอาจแปลความหมายของอัตราส่วนแตกต่างกันได้

2.2 ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากงานวิจัยในอดีตได้มีการศึกษาผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจปี 2540 ต่ออัตราส่วนทางการเงิน โดย นवलนภา วิบูลย์รังสรรค์ (2547) นำอัตราส่วนทางการเงินที่ใช้วัดความเสี่ยงและความสามารถในการทำกำไร รวมทั้งอัตราส่วนที่ใช้กระแสเงินสดนำมาคำนวณ เพื่อทำการวิเคราะห์ความแตกต่างอัตราส่วนทางการเงินช่วงก่อนและหลังการเกิดวิกฤตเศรษฐกิจปี 2540 รวมทั้งศึกษาว่าลักษณะและขนาดของกิจการในแต่ละอุตสาหกรรมจะส่งผลทำให้อัตราส่วนทางการเงินช่วงก่อนและหลังเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร จากการศึกษาพบว่าวิกฤตเศรษฐกิจดังกล่าวส่งผลต่ออัตราส่วนทาง

การเงินที่ใช้ในการวัดความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งมีความเสี่ยงเพิ่มขึ้นก่อนการเกิดวิกฤต แต่การวัดความสามารถในการทำกำไรพบว่ามีความแตกต่างเฉพาะอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม และอัตราส่วนกำไรสะสมต่อสินทรัพย์รวม ที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการทำกำไรที่ลดลงจากช่วงก่อนเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ แม้ว่าวิกฤตที่เกิดขึ้นจะส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงทุกกลุ่มอุตสาหกรรมแต่ความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวไม่มีความแตกต่างกัน แต่ขนาดของกิจการที่แตกต่างกันส่งผลให้ความเสี่ยงเพิ่มขึ้นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ในปัจจุบันการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่กำลังส่งผลกระทบต่อทั่วโลกเป็นวงกว้าง ทำให้ผู้คนทั่วโลกเจ็บป่วยและเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก การชะงักของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว รวมถึงอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกัน การยกเลิกการเดินทาง การยกเลิกจองโรงแรม และยกเลิกการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่รวมผู้คนเป็นจำนวนมากให้อยู่ในสถานที่เดียวกัน ไปจนถึงการชะลอตัวของการผลิตในภาคอุตสาหกรรมทั่วโลกที่อยู่ในระบบห่วงโซ่คุณค่าโลก (Global Value Chain) ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการค้า และการลงทุนทั้งภายในและภายนอกประเทศ ในแต่ละประเทศมีการณรงค์ให้ประชาชนอยู่ที่บ้านและทำการกักตัวเพื่อหยุดการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้ประชาชนบางกลุ่มขาดรายได้ หรือมีรายได้ลดลง ลามไปจนถึงการเกิดภาวะเครียดสะสมและเป็นปัญหาทางสุขภาพจิตตามมา นอกจากนี้ในภาคของการเงิน ก็ได้รับผลกระทบด้วยเช่นกัน จะเห็นได้จากตลาดหุ้นทั่วโลกมีแนวโน้มติดลบ มาตรการภาครัฐที่สั่งปิดเมืองในหลายประเทศ ส่งผลให้เกิดภาวะการถดถอยทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง จนเราจึงไม่สามารถปฏิเสธได้ว่าเศรษฐกิจโลกของเรากำลังเข้าสู่ช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ (Global Economic Crisis)

สถานการณ์ที่ทุกประเทศในโลกรวมทั้งประเทศไทยที่กำลังเผชิญวิกฤตทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรงจากโรคระบาด วิกฤต สุวรรณประเสริฐ (2563) ได้ให้ความเห็นและสรุปประเด็นเกี่ยวกับสถานการณ์โรคระบาดโควิด 2019 ในทางเศรษฐศาสตร์ โดยแบ่งเป็น 3 ประเด็นหลักๆ ได้แก่ การพยากรณ์การแพร่กระจายของโรคไวรัสโคโรนา 2019 การวิเคราะห์ผลกระทบของการแพร่เชื้อกระจายของโรคไวรัสโคโรนา 2019 และ การใช้ข้อมูลในอดีตเพื่อนำมาพยากรณ์ผลกระทบของการแพร่กระจายของโรคไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประเมินสถานการณ์ของเศรษฐกิจในอนาคต โดยการพัฒนาแบบจำลองของสาขาวิชาระบาดวิทยา (Epidemiology) เพื่อใช้ในการพยากรณ์การแพร่เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 งานวิจัยทางเศรษฐศาสตร์พยายามต่อยอดแบบจำลองทางระบาดวิทยาโดยการนำพฤติกรรมของมนุษย์เข้ามาประกอบเพื่อพยากรณ์การแพร่กระจายของเชื้อโรคในกลุ่มประชากรให้แม่นยำตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่ง Atkeson (2020) มีการเขียน

งานวิจัยไว้เกี่ยวกับผลกระทบทางเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาในสถานการณ์ไวรัสโคโรนา 2019 งานวิจัยได้มีการพัฒนาแบบจำลอง SEIR (Susceptible-Exposed-Infectious-Recovered) เพื่อที่จะพยากรณ์สถานการณ์ในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยแบบจำลองได้แบ่งกลุ่มประชากรออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้ 1) Susceptible (S) คือกลุ่มเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรค ซึ่งตอนนี้ยังปลอดภัยแต่สามารถติดเชื้อโรคได้; 2) Exposed (E) คือกลุ่มที่ติดเชื้อโรคแฝง ซึ่งมีเชื้อโรคแฝงตัวและสามารถแพร่เชื้อโรคได้ แต่ยังไม่แสดงอาการ; 3) Infectious (I) คือกลุ่มที่ป่วยซึ่งมีอาการและสามารถแพร่เชื้อโรคได้ โดยมีภูมิคุ้มกันแล้วและไม่สามารถติดเชื้อได้อีกครั้ง; และ 4) Recovered (R) คือกลุ่มที่ได้หายจากการติดเชื้อโรคแล้ว โดยมีภูมิคุ้มกันโรคและไม่สามารถติดเชื้อโรคได้อีกครั้ง Atkeson (2020) ยังได้เสนอมาตรการในการเว้นระยะห่างทางสังคมในรูปแบบต่างๆ พร้อมเสนอรูปแบบความเป็นไปได้ที่ควรปฏิบัติการณ์เว้นระยะห่างทางสังคมไปในอีกประมาณ 18 เดือนข้างหน้า เมื่อทำการวิเคราะห์สถานการณ์โดยการแบ่งกลุ่มคนที่แพร่กระจายเชื้อ มีงานวิจัยแนวทางการปฏิบัติตัวในช่วงการระบาดของโรคโดย Berger et al. (2020) ทดสอบวิธีการกักตัวระหว่างการระบาดของโรคโคโรนา-19 โดยทดสอบจากนโยบายการกักตัวแบบเข้มข้นเปรียบเทียบกับการกักตัวแบบผ่อนผัน โดยการสุ่มทดสอบโรคในกลุ่มประชากร ผลการวิจัยพบว่าวิธีการกักตัวทั้งสองแบบสามารถลดผลกระทบทางเศรษฐกิจและลดจำนวนผู้ป่วยรายใหม่ในสังคมได้ เพราะฉะนั้นการวิจัยพัฒนาแบบจำลองของสาขาวิชาระบาดวิทยา (Epidemiology) ทั้งสองบทความจะเห็นได้ว่า มนุษย์จะต้องมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในรูปแบบใหม่หลังจากนี้ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจ ในส่วนของพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนการใช้ชีวิตในการซื้อสินค้าหรือการใช้บริการ

โดยธุรกิจที่จะได้รับผลกระทบเกิดจากมาตรการทางภาครัฐบาล ตัวอย่างเช่น มาตรการการปิดเมืองที่หลายประเทศเลือกใช้เพื่อหยุดการแพร่เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มาตรการดังกล่าวก็ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจหลากหลายแง่มุม ส่วนของผลกระทบต่อตลาดหลักทรัพย์ Yilmazkuday (2020) ได้ทำการวิจัยในตลาดหุ้น S&P500 ในประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า เมื่อมีจำนวนผู้เสียชีวิตในในทุกมุมโลกเพิ่มขึ้น 1 คน ดัชนีตลาดหุ้น S&P500 จะมีการปรับลดลงร้อยละ 0.02 ต่อวัน ส่วน Baker et al. (2020) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ตลาดหุ้นในสหรัฐอเมริกาในช่วงโคโรนา 2019 เมื่อเดือนเมษายน 2020 โดยได้ใช้เทคนิคการวิเคราะห์จากการเผยแพร่ข่าวสารในหนังสือพิมพ์เพื่อทำการสร้างดัชนีความผันผวนตลาดหุ้นในอดีตที่มีการเกิดโรคระบาดต่างๆ ผลการวิจัยพบว่าการแพร่กระจายของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สร้างความผันผวนของตลาดหุ้น มากกว่าการแพร่กระจายของเชื้อไข้หวัดต่างๆ ในอดีตที่ผ่านมา จะเห็นว่างานวิจัยที่กล่าวมาได้ส่งผลต่อความรู้สึกของนักลงทุนในตลาดหุ้น อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อภาครัฐเรือน มีงานวิจัย Alon, Doepke, Olmstead-Rumsey,

and Tertilt (2020) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของโคโรนา 2019 ที่ส่งผลต่อความเท่าเทียมทางเพศ จากการวิจัยผู้หญิงจะได้รับผลกระทบมากกว่าผู้ชาย เหตุผลแรกเพราะสังคมมีความคาดหวังจากผู้หญิงให้มีบทบาทมากกว่าผู้ชายในการดูแลลูก ส่วนหนึ่งมาจากรูปแบบอาชีพและความคาดหวังทางสังคม เหตุผลที่สอง จากการสำรวจพบว่าแรงงานผู้ชายร้อยละ 28 อยู่ในกลุ่มธุรกิจที่สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบงานให้สามารถทำงานที่บ้านได้ แต่แรงงานผู้หญิงมีเพียงร้อยละ 22 เพราะฉะนั้นเมื่อโรงเรียนในสหรัฐอเมริกา มีการปิดการเรียนการสอนจากโรคระบาดโคโรนา 2019 ทำให้ผู้หญิงจึงต้องมีภาระที่บ้านเพิ่มขึ้นมากกว่าผู้ชาย เมื่อภาคธุรกิจและครัวเรือนได้รับผลกระทบ ทำให้รายได้สภาพคล่อง และการตอบสนองต่อการบริโภค ของภาคธุรกิจและครัวเรือน ก็ลดลงเช่นกัน Baker, Farrokhnia, Meyer, Pagel, and Yannelis (2020) ทำการวิจัยการใช้จ่ายเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ โดยศึกษาข้อมูลจากรายการธุรกรรมของบริษัทเทคโนโลยีทางการเงิน (FinTech) พบว่าค่าใช้จ่ายในครัวเรือนในกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค และการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิต ช่วงเกิดการระบาดของโคโรนา 2019 ก่อนที่จะมีการใช้จ่ายลดลงอย่างชัดเจน เหตุผลมาจากพฤติกรรมดังกล่าวสอดคล้องการพฤติกรรมในช่วงที่ไวรัสโคโรนา 2019 เริ่มมีการระบาด จึงทำให้ภาคครัวเรือนต่างมีการกักตุนอาหาร และพบได้ชัดเจนในกลุ่มของผู้สูงอายุมากกว่ากลุ่มที่มีช่วงอายุน้อยกว่า ซึ่งหมายถึงว่ากลุ่มผู้สูงอายุปฏิบัติตามคำสั่งของภาครัฐในการกักตัวอย่างเคร่งครัดเพราะมีความเสี่ยงมากกว่ากลุ่มที่มีอายุน้อย

จากข้อมูลเกี่ยวกับ โรคระบาดทางสาขาระบาดวิทยา รวมทั้งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ นักวิจัยได้มีการนำข้อมูลต่างๆ มารวบรวมเพื่อทำการการพยากรณ์ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตของการแพร่กระจายของเชื้อโคโรนา 2019 ต่อระบบเศรษฐกิจ Eichenbaum, Rebelo, and Trabandt (2020) ได้เขียนงานวิจัยเกี่ยวกับเศรษฐกิจมหภาคในช่วงการระบาดโรคโคโรนา 2019 เสนอแนวคิดแบบจำลองที่มีความซับซ้อนของการตัดสินใจของประชากรในการบริโภค การตัดสินใจทำงาน และความระมัดระวังตัวในช่วงโรคระบาดผลของงานวิจัยนี้พบว่าประชากรสามารถตัดสินใจที่จะลดการบริโภคและเวลาการทำงาน เพื่อเป็นการลดความเสี่ยง ในการแพร่กระจายของโรคระบาดโคโรนา 2019 ซึ่งผลของแบบจำลองทั้งสองแบบ คือแบบจำลองใหม่และแบบจำลองพื้นฐาน ต่างคาดว่า การผลิตจะลดลง แต่แบบจำลองทั้งสองให้เหตุผลที่ต่างกันโดยแบบจำลองพื้นฐานมีการผลิตที่ลดลงเนื่องจากยอดเสียชีวิตที่สูงทำให้เหลือแรงงานในการผลิตลดลง ในขณะที่แบบจำลองใหม่ เสนอว่าแรงงานการผลิตจะลดลงชั่วคราวเพราะประชากรเลือกทำงานน้อยลง และเมื่อโรคระบาดหยุดก็พร้อมกลับมาทำงานอีกครั้ง เนื่องจากสถานการณ์ของโรคโคโรนา 2019 ยังไม่คลี่คลาย ทำให้มีนักวิจัยอีกกลุ่มหนึ่ง ได้นำเสนอข้อมูลเรื่อง โรคระบาดโคโรนา 2019 และการระบาดของไข้หวัด

ใหญ่ : ถอดบทเรียนจาก ไข้หวัดใหญ่สเปนสู่ผลกระทบของโรคโคโรนา 2019 ในเรื่องอัตราการเสียชีวิตและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยงานของ Barro, Ursúa, and Weng (2020) โดยใช้ข้อมูลช่วงปี 1919 ถึง 1920 ณ ขณะนั้นมีประชากรใน 43 ประเทศเสียชีวิต โดยพยากรณ์ว่าเศรษฐกิจของโลกอาจจะหดตัวลดลงประมาณร้อยละ 6 ส่วน Correia, Luck, and Verner (2020) ได้ใช้ข้อมูลทั้งประเทศของสหรัฐอเมริกาในระดับรัฐและระดับเขตที่ย่อยลงมา (Country) เพื่อทำการศึกษาผลของไข้หวัดใหญ่สเปน จากการศึกษาพบว่าโรคระบาดส่งผลต่อการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมลดลงร้อยละ 23 รวมทั้งผลผลิตภาคอุตสาหกรรมจะลดลงร้อยละ 18 และธนาคารที่อยู่ในรัฐที่มีอัตราผู้เสียชีวิตสูงมีมูลค่าทรัพย์สินลดลงร้อยละ 4 อย่างไรก็ตาม รัฐที่ใช้นโยบายการแทรกแซงด้านสาธารณสุขอย่างรวดเร็วและจริงจัง จะมีการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจที่รวดเร็วกว่ารัฐอื่นๆ หลังกจากโรคระบาดหายไป ดังนั้น จึงสรุปได้ว่านโยบายการแทรกแซงด้านสาธารณสุขจะมีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและนอกจากนี้ก็สามารถลดยอดผู้เสียชีวิตได้อีกด้วย ไม่เฉพาะงานวิจัยที่คาดการณ์ตัวเลขทางเศรษฐกิจเท่านั้น งานวิจัยของ Jordà, Singh, and Taylor (2020) ได้ศึกษาผลกระทบในระยะยาวต่อผลตอบแทนของทรัพย์สิน (วัดด้วยดอกเบี้ยที่แท้จริง) ของประเทศฝรั่งเศส เยอรมนี อิตาลี เนเธอร์แลนด์ สเปน และสหราชอาณาจักรตั้งแต่ปี ค.ศ. 1314 ถึง ค.ศ. 2018 และพบว่าการแพร่กระจายของโรคระบาดส่งผลระยะยาว ทำให้ผลตอบแทนของทรัพย์สิน ลดลงประมาณร้อยละ 1-2 ในช่วง 10-30 ปี หลังจากระบาด คณะผู้วิจัยเสนอเหตุผลว่าเป็นเพราะทรัพยากรมนุษย์เสียชีวิตไปหรือมนุษย์มีความพยายามที่จะออมเงินเพิ่มมากขึ้น เพื่อปกป้องความเสี่ยงจากเหตุการณ์ ข้าวของแพง หรือออมเพื่อชดเชยสินทรัพย์ที่หายไป

ในส่วนของการศึกษาข้อมูลภายนอกทางด้านเศรษฐศาสตร์เกี่ยวกับการแพร่ระบาดของโรคโคโรนา 2019 (COVID-19) สามารถนำวิเคราะห์ผลกระทบจะขึ้นในประเทศไทยในระยะสั้นรวมถึงที่จะส่งผลกระทบต่อเนื่องในระยะยาวได้ดังนี้ (พิริยะ ผลพิรุฬห์, 2563) ในระยะสั้นจะส่งผลต่อการเจ็บป่วย ถ้าประเทศไทยมีผู้เจ็บป่วยจากการติดเชื้อเป็นจำนวนมาก จะมีข้อจำกัดในการจัดสรรทรัพยากรบุคคลากรทางด้านสาธารณสุขของประเทศ ทั้งด้านกำลังคน งบประมาณ สถานที่ และอุปกรณ์ทางการแพทย์ต่างๆ รวมถึงหลายๆประเทศที่กำลังเผชิญปัญหานี้อยู่ ซึ่งด้วยข้อจำกัดนี้ ทำให้เกิดความเลื่อมล้ำทางสังคมในการเข้าถึงการรักษาพยาบาล โดยเฉพาะกับคนจน ผู้ที่ซึ่งต้องแบกรับปัญหาดังกล่าว เมื่อประชากรมีปัญหาด้านสุขภาพ การจ้างงานก็จะลดลง ทำให้เกิดปัญหาความยากจน และความเลื่อมล้ำทางสังคม เมื่อมีการแพร่ระบาดในประเทศเป็นวงกว้าง ส่งผลให้รัฐบาลออกมาตรการในการจำกัดโรค ซึ่งทำให้ธุรกิจก็ได้รับผลกระทบโดยตรง ส่งผลถึงประชาชนที่อยู่ในชนชั้นแรงงาน อาจรับผลกระทบดังกล่าวตามไปด้วย เช่น สูญเสียรายได้ เลิกจ้างงาน นำไปสู่

ค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือน ซึ่งการสูญเสียรายได้ จะมีโอกาสเกิดขึ้นกับคนที่มีพื้นฐานยากจน ที่เป็นแรงงานนอกระบบ (Informal Worker) มากกว่าคนที่มียาได้จากงานประจำ และเกี่ยวเนื่องต่อภาคอุตสาหกรรมการผลิต ในภาคอุตสาหกรรมนี้ก็ต้องเผชิญกับปัญหาการชะงักงันในการผลิต โดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรมที่ต้องพึ่งพาการนำเข้าจากประเทศจีน ซึ่งได้รับสมญานามว่า โรงงานการผลิตโลก (The World's Factory) ซึ่งเป็นต้นกำเนิดของการระบาดไวรัสโคโรนา 2019 เมื่อภาคอุตสาหกรรมในประเทศจีนต้องหยุดการผลิต เพื่อยับยั้งการแพร่กระจายของไวรัส ย่อมกระทบกับขบวนการผลิตและการส่งออกจากภาคอุตสาหกรรมไทย ซึ่งระบบเศรษฐกิจไทยต้องพึ่งพาการค้าระหว่างประเทศเป็นสำคัญ พฤติกรรมที่หลีกเลี่ยง (Aversion Behavior) เพื่อให้ห่างไกลจากโอกาสในการติดเชื้อไวรัส โดยภาครัฐบาลตัดสินใจที่จะยกเลิกกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่อ การแพร่กระจาย ตั้งแต่สั่งปิดประเทศและห้ามเดินทางระหว่างกัน การประกาศให้ภาคธุรกิจหรือสถานบริการที่โดยปกติจะต้องรับคนเป็นจำนวนมากต้องปิดทำการชั่วคราว สถานศึกษา ต้องทำการหยุดการเรียนการสอน ถึงแม้ว่าจะมีการสอนออนไลน์เข้ามาช่วยก็ตาม

จากการที่ประชาชนต้องทำการกักตัวอยู่ที่บ้าน เพื่อพยายามหยุดการแพร่กระจายของเชื้อ ซึ่งส่งผลไปสู่ภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ธุรกิจด้านการค้าปลีกต่างๆ จะได้รับผลกระทบต่อยอดขาย ไปสู่ทั้งอุตสาหกรรมต้นน้ำ (Upstream) ของภาคบริการเหล่านี้ที่จะต้องพบกับปัญหาการชะงัก ตามมา ผลกระทบต่อผู้บริโภคภายในประเทศ เมื่อกิจกรรมต่างๆ ข้างต้นที่กล่าวมาเกิดการหยุดชะงัก สิ่งที่เกิดขึ้นต่อมาก็คือ ด้านลบกับอุปทานการผลิต (Adverse Supply Shock) ซึ่งจะทำให้สถานะการเงินในสินค้าจำเป็นบางประเภท เช่น หน้ากากอนามัย หรือเจลล้างมือ เกิดสินค้าขาดแคลนและผู้ขายเห็นช่องทางในการเก็งกำไร เมื่ออุปสงค์ในสินค้าต่างๆ ลดลงแล้ว ย่อมส่งผลทำให้เกิดเศรษฐกิจถดถอยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ผลกระทบระยะสั้นเหล่านี้ อาจนำไปสู่ระยะยาวได้ เช่น ไทยจะสูญเสียความสามารถการแข่งขัน รวมทั้งเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะยาว (Long-Term Economic Growth) เช่น ขาดแคลนทรัพยากรในการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น

จากการศึกษางานวิจัยในอดีตเกี่ยวกับการวิเคราะห์สถานการณ์ ผลกระทบ และการคาดการณ์อนาคตเกี่ยวกับโรคระบาดในเชิงเศรษฐศาสตร์ รวมทั้งการวิเคราะห์ผลกระทบที่จะขึ้นภายในประเทศ ทำให้ธุรกิจต้องมีข้อมูลภายนอกทางด้านเศรษฐศาสตร์ ประกอบกับข้อมูลภายในคือผลการดำเนินงานของกิจการ มาตรการของภาครัฐบาล เพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจ ส่งผลให้ธุรกิจสามารถที่จะอยู่ได้ในเหตุการณ์ไม่ปกติเช่นนี้ โดยเฉพาะหลังการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 จำเป็นต้องใช้การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานของบริษัท ทั้งใน

อดีตเป็นการวัดประสิทธิภาพและพยากรณ์ผลการดำเนินงานในอนาคต เพื่อปรับปรุงแก้ไข ทำการวางแผนในการพิจารณาตัดสินใจต่อไป จึงต้องนำแนวคิดและทฤษฎีอัตราส่วนทางการเงินเป็นแนวทางในการศึกษาพิจารณาปัจจัยแวดล้อมต่างๆ เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงานของกิจการ ซึ่งมีปัจจัยภายใน อาทิ ความสามารถในการก่อให้เกิดรายได้ และกำไรของกิจการ ภาระหนี้สินของกิจการ โดยสามารถพิจารณาจากข้อมูลเชิงปริมาณที่เป็นตัวเลข ได้แก่ ข้อมูลทางการเงิน และข้อมูลเชิงคุณภาพ อาทิ ประวัติผู้บริหารของบริษัท ส่วนแบ่งทางการตลาด โครงการที่จะลงทุนในอนาคต รวมทั้งปัจจัยภายนอก เช่น ภาวะเศรษฐกิจ การเมือง ภาวะอุตสาหกรรม ราคาน้ำมัน อัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยนทั้งในอดีตและปัจจุบัน รวมถึงปัจจัยจากต่างประเทศ เพื่อประมาณการผลการดำเนินงานในอนาคต

ตารางที่ 2.1 สรุปอัตราส่วนทางการเงินที่มีนัยสำคัญในอดีต

ชื่อเรื่อง	ชื่อผู้วิจัย	การวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงิน		การวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงิน					การวิเคราะห์ความสามารถในการทำรายการดำเนินงาน			การวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน
		อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน	อัตราส่วนเงินสด	อัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนรวม	อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม	อัตราส่วนหนี้สินต่อเงินทุนรวม	อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย	อัตราส่วนกระแสเงินสดต่อหนี้สินรวม	อัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin)	อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ Return on Assets : ROA	อัตราผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้น (Return on Owner's Equity : ROE)	อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (Total Assets Turnover)
1. ผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจปี 2540 ต่ออัตราส่วนทางการเงิน	นวนลนภา วิบูลย์รังสรรค์, 2547	X	X	X	✓	X	X	✓	X	✓	X	X
2. การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ทในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี	วิมาลา ไลยโหมยิด, 2548	✓	X	X	✓	✓	X	X	✓	✓	✓	X
3. การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่มการแพทย์	อุษณีย์ เจริญพงษ์, 2552	✓	X	✓	✓	X	✓	X	✓	✓	✓	X

ตารางที่ 2.1 สรุปอัตราส่วนทางการเงินที่มีนัยสำคัญในอดีต (ต่อ)

ชื่อเรื่อง	ชื่อผู้วิจัย	การวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงิน		การวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงิน					การวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรจากการดำเนินงาน			การวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน
		อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน	อัตราส่วนเงินสด	อัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนรวม	อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม	อัตราส่วนหนี้สินต่อเงินทุนรวม	อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย	อัตราส่วนกระแสเงินสดต่อหนี้สินรวม	อัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin)	อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ Return on Assets : ROA	อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้น (Return on Owner's Equity : ROE)	อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (Total Assets Turnover)
4. การใช้อัตราส่วนทางการเงินในการพยากรณ์ความล้มเหลวทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	วันเพ็ญ ภูมิวิเศษ, 2554	✓	X	X	X	X	✓	✓	✓	✓	✓	✓
5. การวิเคราะห์การเคลื่อนไหวของอัตราส่วนทางการเงินกับความเสียหายของโอกาสสัมลະลาຍของบริษัทที่ประกอบกิจการที่วิดิจิตอลในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	กรทอง ชูสร้อย, 2558	✓	✓	X	✓	✓	✓	X	X	X	X	✓
6. อิทธิพลของอัตราส่วนทางการเงินต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย : กรณีศึกษากลุ่มอุตสาหกรรมบริการ	ขวัญนภา เสกศิริ, 2561	✓	✓	X	X	✓	X	X	X	✓	X	X
7. การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินเพื่อศึกษาประสิทธิภาพการดำเนินงานในธุรกิจขนส่งและโลจิสติกส์ขนาดใหญ่ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	พัชรินทร์ ดวงมงคลเจริญ, 2561	✓	X	X	X	X	✓	X	✓	X	✓	✓
8. การกำกับดูแลกิจการอัตราส่วนทางการเงิน และความล้มเหลวทางธุรกิจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	ศรัณย์พร รักษาพงษ์, 2563	✓	X	X	✓	X	X	X	X	✓	X	✓
สรุปจำนวนอัตราส่วนทางการเงิน		7	2	1	5	3	4	2	4	6	4	4

ที่มา : ผู้วิจัย

2.3 กรอบแนวคิดการวิจัย

ปัจจุบันการแข่งขันทางธุรกิจต่างๆ มีผลกระทบเกิดขึ้นต่อองค์กรทั้งภายในและภายนอกธุรกิจ ซึ่งสถานการณ์โลกในปัจจุบันก็ปรับเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว และเจอความท้าทายใหม่ในด้านต่างๆ ที่มีต่อผลกระทบในการดำเนินงาน ทำให้ธุรกิจต้องมีการวางแผน วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลในอดีต และการพยากรณ์ผลการดำเนินงานในอนาคตโดยใช้เครื่องมือทางการเงินในการคำนวณ เหตุการณ์การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ครั้งนี้ก็ถือเป็นเหตุการณ์สำคัญหนึ่งที่ทำให้ธุรกิจกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ ได้ทบทวนผลการดำเนินงานที่ผ่านมาอย่างจริงจัง และตัดสินใจในการปรับองค์กรให้มีความกระชับมากยิ่งขึ้นรวมถึงมีความระมัดระวัง รอบคอบ ในการดำเนินธุรกิจ หลังจากนั้น ดังนั้นจึงทำการศึกษาผลกระทบการดำเนินงานบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เพื่อที่จะทราบถึงผลการดำเนินงานในประเภทธุรกิจต่างๆ ในภาคอุตสาหกรรมบริการ ในหมวดพาณิชย์ (Commerce) ซึ่งเป็นผู้ให้บริการจำหน่ายสินค้าแบบค้าปลีกและค้าส่ง รวมทั้งหมวดการแพทย์ (Health Care Services) ซึ่ง 2 หมวดธุรกิจนี้จัดอยู่ในปัจจัย 4 เป็นพื้นฐานการดำรงชีวิตของมนุษย์ดังนั้นจะส่งผลไปในทิศทางบวก สอดคล้องกับหมวดขนส่งและโลจิสติกส์ (Transportation & Logistics) ผู้ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับ คลังสินค้า การขนส่งในทุกๆ ช่องทาง เช่น ขนส่งทางบก ขนส่งทางเรือ จะส่งผลไปในทิศทางบวกสอดคล้องกับความต้องการบริโภคของประชาชนที่ไม่ได้เดินทางออกไปข้างนอก ตรงกันข้ามกับ ขนส่งทางอากาศที่จะส่งผลไปในทิศทางลบ เนื่องจากถูกจำกัดการเดินทางของประชาชน ส่วนหมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ (Media & Publishing) ผู้ผลิตและตัวแทนจำหน่ายสื่อต่างๆ ผู้กระจายภาพและเสียง เช่น สถานีวิทยุโทรทัศน์ โรงพิมพ์ สำนักพิมพ์ ฯลฯ และ หมวดการท่องเที่ยวและสันทนาการ (Tourism & Leisure) ผู้ประกอบการ โรงแรม ผู้ให้บริการท่องเที่ยว รวมทั้งหมวดบริการเฉพาะกิจ (Professional Services) ผู้ประกอบกิจการสถานที่เพื่อการพักผ่อน สันทนาการ เช่น สวนสัตว์ สถานบันเทิง สถานออกกำลังกาย สนามกีฬา จะส่งผลไปในทิศทางลบ เนื่องจากมาตรการของภาครัฐที่ออกมา สั่งให้หยุดกิจกรรมที่รวมผู้คนจำนวนมาก เพื่อการระงับการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ในครั้งนี้

ความคาดหวัง

รูปที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

2.4 สมมติฐานการวิจัย

การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ที่เกิดขึ้นส่งผลต่อการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยช่วงหลังปี 2563 ของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ ซึ่งได้รับผลกระทบไปในทิศทางลบ เนื่องจากกลุ่มอุตสาหกรรมบริการมีความอ่อนไหวสูงต่อพฤติกรรมผู้บริโภค ทักษะคน ทัศนคติ รสนิยม ความอ่อนไหวทางความคิด อาทิ ความหวาดกลัว ความกังวล ตื่นตระหนกต่อข้อมูลข่าวสารในปัจจุบันที่รวดเร็ว รวมทั้งการระมัดระวังตัวเพื่อรักษาไม่ให้เกิดเชื้อจากไวรัสโคโรนา 2019 นี้ อีกทั้งมาตรการที่ภาครัฐประกาศเพื่อควบคุมโรคการระบาด เช่น การสั่งปิดกิจการชั่วคราว มาตรการให้ประชาชนทำงานอยู่ที่บ้าน ทำให้องค์กรต้องปรับลดขนาดขององค์กรลง ส่งผลให้เกิดการว่างงาน กำลังซื้อลดลง สิ่งต่างๆ ที่กล่าวมากิจการจะเกิดการชะลอตัวทางเศรษฐกิจหรือบางธุรกิจอาจเข้าสู่ภาวะการเงินที่ตึงเครียดนำไปสู่การล้มละลายได้ แต่บางหมวดธุรกิจก็อาจเป็นผลกระทบในทางบวก ซึ่งจะส่งผลต่ออัตราส่วนทางการเงินที่แตกต่างจากช่วงก่อนเกิดการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 อย่างมีนัยสำคัญ จากผลกระทบดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสมมติฐานทำการทดสอบต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 : หลังจากเกิดเหตุการณ์โรคระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สภาพคล่องทางการเงิน (Financial Liquidity) ของแต่ละหมวดในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

สมมติฐานที่ 2 : หลังจากเกิดเหตุการณ์โรคระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ความเสี่ยงทางการเงิน (Financial Risk) ของแต่ละหมวดในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

สมมติฐานที่ 3 : หลังจากเกิดเหตุการณ์โรคระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ความสามารถในการทำกำไรจากการดำเนินงาน (Profitability) ของแต่ละหมวดในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

สมมติฐานที่ 4 : หลังจากเกิดเหตุการณ์โรคระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Operational Efficiency) โดยใช้อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพดำเนินงาน ของแต่ละหมวดในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 ข้อมูลและระเบียบการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้รวบรวมข้อมูลจากเอกสารงานวิจัย หนังสือ วารสาร บทความ ทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบทุติยภูมิ (Secondary Data) ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (The Stock Exchange of Thailand : SET) เพื่อนำมาศึกษาผลกระทบของเหตุการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยข้อมูลที่ใช้ทางด้านการเงิน เป็นฐานข้อมูลงบการเงินประจำปีจากฐานข้อมูล SETSMART (www.setsmat.com)

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขอบเขตประชากรของงานวิจัยครั้งนี้จะประกอบด้วย ข้อมูลทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (The Stock Exchange of Thailand : SET) ซึ่งต้องมีข้อมูลที่สอดคล้องตามหลักเกณฑ์ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.2.1 กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ ยกเว้น กองทุนรวมต่างๆ ที่มีงบการเงินตั้งแต่ปี 2561-2562 (ก่อน) และ 2563-2564 (หลัง) เพื่อให้ทราบถึงภาพรวมทั้งหมดของธุรกิจ ทั้งนี้ธุรกิจใดไม่ได้จัดทำงบการเงินรวม เนื่องจากไม่มีบริษัทย่อย จะใช้เฉพาะกิจการ ในการเก็บข้อมูลโดยต้องมีงบการเงินตั้งแต่ปี 2561-2562 (ก่อน) และ 2563-2564 (หลัง) โดยแบ่งลักษณะของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ เพื่อทำการทดสอบความแตกต่างของผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนๆ โดยใช้เกณฑ์การแบ่งหมวดธุรกิจ ตามหลักเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งมีทั้งสิ้นรวม 92 บริษัท จำนวน 4 ปี รวมเป็น 368 ปี-บริษัท (Firm-year observations) ได้แก่

- 1) หมวดพาณิชย์ (Commerce) จำนวน 22 บริษัท
- 2) หมวดการแพทย์ (Health Care Services) จำนวน 17 บริษัท
- 3) หมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ (Media & Publishing) จำนวน 23 บริษัท
- 4) หมวดการท่องเที่ยวและสันทนาการ (Tourism & Leisure) และหมวดบริการเฉพาะกิจ (Professional Services) จำนวน 15 บริษัท
- 5) หมวดขนส่งและโลจิสติกส์ (Transportation & Logistics) จำนวน 15 บริษัท

3.2.2 งบการเงินที่ใช้ในรายงานวิจัยฉบับนี้ เป็นงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ มีระยะเวลาบัญชี สิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี จัดทำงบการเงินรวม และต้องมีข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครบถ้วน สำหรับช่วงเวลาที่ศึกษา คือ ตั้งแต่ปี 2561 – 2564

3.3 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

อัตราส่วนทางการเงินที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่

3.3.1 การวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงิน (Financial Liquidity)

3.3.1.1 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio)

= สินทรัพย์หมุนเวียน/หนี้สินหมุนเวียน

3.3.1.2 อัตราส่วนเงินสด (Cash Ratio)

= เงินสด/หนี้สินหมุนเวียน

3.3.2 การวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงิน (Financial Risk)

3.3.2.1 อัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนรวม (Long Term Debt to Total Capital Ratio)

= หนี้สินระยะยาวรวม/เงินทุนรวม

3.3.2.2 อัตราส่วนหนี้สินต่อเงินทุนรวม (Debt to Total Capital Ratio)

= หนี้สินรวม/ ส่วนของทุน

3.3.2.3 อัตราส่วนกระแสเงินสดต่อหนี้สินรวม (Cash Flow to Total Debt Ratio)

= กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน/หนี้สินรวม

3.3.3 การวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรจากการดำเนินงาน

3.3.3.1 อัตราส่วนกำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin)

= กำไรขั้นต้น/ยอดขายสุทธิ

3.3.3.2 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Assets : ROA)

= กำไรสุทธิ/สินทรัพย์รวมสุทธิ

3.3.3.3 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Owner's Equity: ROE)

= กำไรสุทธิ/ส่วนของผู้ถือหุ้น

3.3.4 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการดำเนินงานโดยใช้อัตราส่วนแสดง ประสิทธิภาพดำเนินงาน หรือประสิทธิภาพในการจัดการทรัพย์สิน (Activity Ratios or Asset Management Ratios)

3.3.4.1 อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (Total Assets Turnover)

= ยอดขายสุทธิ/สินทรัพย์รวมสุทธิ

3.4 รูปแบบการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้ทำการวิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อหาความแตกต่างผลการดำเนินงานช่วงปี 2561-2562 (ก่อน) และ ปี 2563-2564 (หลัง) และ ทดสอบความแตกต่างของผลการดำเนินงานแต่ละหมวดอุตสาหกรรมของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ ในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ

3.4.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เพื่อสรุปลักษณะรูปแบบของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาและนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

3.4.1.1 สูตรค่าเฉลี่ย/ มัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic Mean หรือ $\bar{X}$)

3.4.1.2 สูตรส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation หรือ S.D. หรือ s)

3.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่

3.4.2.1 การทดสอบแบบ T-Test สำหรับผลต่างของค่าเฉลี่ยสองประชากร เพื่อใช้ทดสอบค่าเฉลี่ยของสองประชากรว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ ทั้งนี้ระดับนัยสำคัญที่ใช้ในการยอมรับสมมติฐาน คือที่ระดับ .05

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาผลกระทบทางการเงินของโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ที่มีต่อบริษัทจดทะเบียนในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ ในบทนี้จะแสดงผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ได้กล่าวไว้ และการวิเคราะห์ข้อมูลรวมถึงสมมติฐานการวิจัย โดยข้อมูลผลการวิจัยมาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 92 บริษัท จากเดิม 119 บริษัท เนื่องจากอีก 27 บริษัท มีข้อมูลไม่สมบูรณ์และไม่ครบถ้วนตามเงื่อนไขที่กำหนดสำหรับงานวิจัยในครั้งนี้จึงทำการตัดข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ออกจากจำนวนตัวอย่างของงานวิจัย โดยในบทนี้จะอธิบายผลการวิจัยลักษณะตัวแปรแต่ละตัวของข้อมูลการรายงานทางการเงินและอัตราส่วนทางการเงินในแต่ละปี ของหมวดอุตสาหกรรมบริการในการเปรียบเทียบ ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) หาค่ากลางและค่าการกระจายตัวของข้อมูลเชิงปริมาณในการอธิบายผล และทดสอบสมมติฐานของผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 ประชากร คือ ช่วงก่อน และช่วงหลัง แบบจับคู่ (Paired t-test) ในการทดสอบความสัมพันธ์ในแต่ละปี (2561-2564) โดยใช้อัตราส่วนทางการเงินเปรียบเทียบอย่างเป็นอิสระกัน สำหรับการอธิบายผลการวิจัยความแตกต่าง และการอธิบายผลการวิเคราะห์กำหนดช่วงค่าความเชื่อมั่นในการทดสอบสมมติฐานที่ 95% หรือ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

4.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic)

ในการวิจัยนี้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลรายงานทางการเงิน จากปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564 มีการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปร โดยแสดงค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าเฉลี่ย (Means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และคำนวณอัตราส่วนทางการเงิน โดยแสดงในภาพรวมของกลุ่มบริการ และแยกตามหมวดย่อยภายใต้กลุ่มบริการ ดังต่อไปนี้

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นค่าเฉลี่ย (Means) ภาพรวมของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการจำนวน 92 บริษัท โดยใช้ข้อมูลรายงานการเงิน ได้แก่ งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน และงบ

กระแสเงินสด ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561–2564 จำนวน Common Size จากรวมสินทรัพย์ ในแต่ละปีจากงบแสดงฐานะการเงิน และรวมรายได้ ในแต่ละปี จากงบกำไรขาดทุน และ งบกระแสเงินสด เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย (Means) พบว่า รวมสินทรัพย์มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นตั้งแต่ปี 2561-2564 โดยที่เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต่อรวมสินทรัพย์ มีเพิ่มมากขึ้น ในช่วงปี 2561-2564 ร้อยละ 6.01 6.10 6.35 และ 8.13 ตามลำดับเมื่อเทียบกับรวมสินทรัพย์ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มอุตสาหกรรมบริการมีสภาพคล่องที่ดี เนื่องจากบางหมวดอุตสาหกรรมได้รับผลประโยชน์จากสถานการณ์การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 สอดคล้องกับลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่นลดลงด้วยเช่นกัน เมื่อเทียบกับรวมสินทรัพย์ในปี 2561-2564 ร้อยละ 5.18 5.14 4.20 และ 4.06 ตามลำดับ ส่วนโครงสร้างของเงินทุน แสดงให้เห็นส่วนประกอบโครงสร้างของเงินทุนในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ ที่มีรวมหนี้สินมากกว่ารวมส่วนของผู้ถือหุ้นในทุกปีโดยประมาณ ในอัตราร้อยละ 60 : 40 มีเฉพาะปี 2563 ช่วงเกิดการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา-19 ที่มีอัตราร้อยละ 70 : 30 สอดคล้องกับ รวมรายได้ กำไร (ขาดทุน) ก่อนต้นทุนทางการเงินและภาษีเงินได้, เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน ในปี 2563 ที่ลดลง ทำให้กลุ่มอุตสาหกรรมบริการต้องจัดหาเงินมากยิ่งขึ้นเห็นได้จากค่าเฉลี่ย (Means) ของเงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงินที่ 131,612,000 บาท และตลอดตัวในการลงทุนช่วงปี 2564 ค่าเฉลี่ย (Means) ของเงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน อยู่ที่ 670,225 ล้านบาท

ตารางที่ 4.1 แสดงค่าเฉลี่ย (Means) ของรายงานการเงินของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ ปี พ.ศ.2561 – พ.ศ.2564

หน่วย: พันบาท ยกเว้นที่แสดงเป็นเปอร์เซ็นต์

งบการเงิน/ปี	กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ							
	2561		2562		2563		2564	
Cash	1,491,560	6.01%	1,545,479	6.10%	1,767,963	6.35%	3,185,570	8.13%
ACCR	1,286,462	5.18%	1,301,495	5.14%	1,168,255	4.20%	1,588,961	4.06%
CA	5,497,458	22.15%	5,683,351	22.44%	5,397,777	19.38%	8,286,107	21.16%
NCA	19,327,048	77.85%	19,638,058	77.56%	22,449,591	80.62%	30,873,323	78.84%
TA	24,824,506	100.00%	25,321,408	100.00%	27,847,368	100.00%	39,159,429	100.00%
CL	7,298,416	29.40%	7,408,365	29.26%	9,573,183	34.38%	9,363,687	23.91%
NCL	7,990,380	32.19%	8,241,597	32.55%	10,110,821	36.31%	15,103,625	38.57%
TL	15,288,796	61.59%	15,649,962	61.81%	19,684,005	70.69%	24,467,312	62.48%
OWN	9,535,710	38.41%	9,671,446	38.19%	8,163,363	29.31%	14,692,117	37.52%
REV	21,145,688	100.00%	22,144,624	100.00%	18,684,284	100.00%	20,433,208	100.00%
EBIT	1,528,600	7.23%	1,600,063	7.23%	(587,461)	-3.14%	2,229,570	10.91%
INT	337,329	1.60%	333,676	1.51%	490,220	2.62%	530,043	2.59%
NETP	937,080	4.43%	997,233	4.50%	(1,211,678)	-6.49%	1,573,928	7.70%
OPCF	2,076,327	9.82%	2,046,082	9.24%	1,536,621	8.22%	2,127,273	10.41%
IVMCF	(1,011,824)	-4.79%	(1,189,612)	-5.37%	(1,442,056)	-7.72%	(670,225)	-3.28%
FICF	(1,051,881)	-4.97%	(794,126)	-3.59%	131,612	0.70%	(58,994)	-0.29%

N = 92

Cash	=	เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด
ACCR	=	ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น
CA	=	รวมสินทรัพย์หมุนเวียน
NCA	=	รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน
TA	=	รวมสินทรัพย์

CL	=	รวมหนี้สินหมุนเวียน
NCL	=	รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน
TL	=	รวมหนี้สิน
OWN	=	รวมส่วนของผู้ถือหุ้น
REV	=	รวมรายได้
EBIT	=	กำไร (ขาดทุน) ก่อนต้นทุนทางการเงิน และภาษีเงินได้
INT	=	ต้นทุนทางการเงิน
NETP	=	กำไร (ขาดทุน) สุทธิ สำหรับงวด
OPCF	=	เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน
IVMCF	=	เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน
FICF	=	เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน

จากตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย (Means) อัตราส่วนการเงินของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการปี 2561-2564 โดยเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio) ค่าเฉลี่ย ปี 2561-2562 เพิ่มขึ้น 2.13 เท่า และ 2.26 เท่าตามลำดับ และปี 2563 ลดลงเล็กน้อย 2.23 เท่า ส่วนปี 2564 ลดลงมากที่สุด 2.01 เท่า ส่วนอัตราส่วนเงินสด (Cash Ratio) ค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ตั้งแต่ปี 2561-2563 ที่ 0.52 เท่า 0.53 เท่าและ 0.61 เท่าตามลำดับ ส่วนปี 2564 ลดลง 0.60 เท่า สำหรับหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนรวม (Long Term Debt To Total Capital Ratio) ค่าเฉลี่ยปี 2561 ต่ำที่สุด 0.48 เท่า น้อยกว่าปี 2562-2564 ที่ 0.61 เท่า 0.57 เท่า และ 0.52 เท่าตามลำดับ ส่วนหนี้สินต่อเงินทุนรวม (Debt Total Capital Ratio) ค่าเฉลี่ยปี 2562 เพิ่มขึ้น 1.28 เท่า มากกว่าปี 2561 1.06 เท่า และปี 2563-2564 โดยเฉลี่ยที่ 1.00 เท่า และ 1.06 เท่าตามลำดับ สำหรับกระแสเงินสดต่อหนี้สินรวม (Cash Flow to Total Debt Ratio) ค่าเฉลี่ยปี 2561 ต่ำที่สุด 0.19 เท่า น้อยกว่าปี พ.ศ. 2562-2564 ที่ 0.32 เท่า 0.27 เท่า และ 0.25 เท่าตามลำดับ ส่วนกำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin) ค่าเฉลี่ยปี 2561 ที่ 0.13 เท่า มากกว่าปี 2562 0.10 เท่า ปี 2563 ต่ำที่สุด 0.07 เท่า และเพิ่มขึ้นปี 2564 0.03 เท่า สำหรับผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Assets) ค่าเฉลี่ยปี 2561-2563 ลดลง 0.06 เท่า 0.04 เท่า และ 0.01 เท่าตามลำดับ และเพิ่มขึ้นปี 2564 0.05 เท่า ส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Owner's Equity) ค่าเฉลี่ยปี 2561-2564 ลดลง 0.09 เท่า 0.04 เท่า และ 0.02 เท่าตามลำดับ สำหรับอัตรการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (Total Assets Turnover) ค่าเฉลี่ยปี 2561-2564 ลดลง 0.77 เท่า 0.75 เท่า 0.60 เท่า และ 0.57 เท่าตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย (Means) อัตราส่วนการเงินของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ ปี พ.ศ. 2561 – พ.ศ. 2564

อัตราส่วน การเงิน/ปี	กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ			
	2561	2562	2563	2564
1.1.CR	2.13	2.26	2.23	2.01
1.2.Cash	0.52	0.53	0.61	0.60
2.1.LD/E	0.48	0.61	0.57	0.52
2.2.D/E	1.06	1.28	1.00	1.06
2.3.CF/D	0.19	0.32	0.27	0.25
3.1.GPM	0.13	0.10	-0.07	0.03
3.2.ROA	0.06	0.04	0.01	0.05
3.3.ROE	0.09	0.04	0.04	0.02
4.1.TAT	0.77	0.75	0.60	0.57

N = 92

CR	=	อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio)
CASH	=	อัตราส่วนเงินสด (Cash Ratio)
LD/E	=	อัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนรวม (Long Term Debt To Total Capital Ratio)
D/E	=	อัตราส่วนหนี้สินต่อเงินทุนรวม (Debt Total Capital Ratio)
CF/D	=	อัตราส่วนกระแสเงินสดต่อหนี้สินรวม (Cash Flow to Total Debt Ratio)
GPM	=	อัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin)
ROA	=	อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Assets)
ROE	=	อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Owner's Equity)
TAT	=	อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (Total Assets Turnover)

เมื่อพิจารณาการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาค่าเฉลี่ย (Means) ของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการทั้ง 92 บริษัทแล้ว ยังไม่สามารถอธิบายผลการทดสอบได้อย่างชัดเจนว่ากลุ่มอุตสาหกรรมบริการได้รับผลกระทบจากการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 แตกต่างกันอย่างใด จึงได้แยกกลุ่มอุตสาหกรรมบริการเป็นหมวด และวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาค่าเฉลี่ย (Means)

จากตารางที่ 4.3 แสดงงบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน และงบกระแสเงินสด ของหมวดพาณิชย์ ในช่วงปี 2561-2564 พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมสินทรัพย์ ปี 2561-2564 เพิ่มขึ้นตามลำดับ โดยค่าเฉลี่ยเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต่อรวมสินทรัพย์ ปี 2561 ร้อยละ 6.14 มากกว่าปี 2562 ร้อยละ 5.52 ส่วนปี 2563 เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.10 จากปี 2562 และเพิ่มขึ้นมากที่สุดปี 2564 ร้อยละ 8.29 ส่วนค่าเฉลี่ยลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่นต่อรวมสินทรัพย์ ปี 2561 ร้อยละ 5.45 มากกว่าปี 2562 ร้อยละ 5.17 และ 2563 ร้อยละ 4.25 ปี 2564 มีลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่นต่อรวมสินทรัพย์น้อยที่สุดร้อยละ 3.18 สำหรับค่าเฉลี่ยรวมสินทรัพย์หมุนเวียนต่อรวมสินทรัพย์ ปี 2562 ร้อยละ 25.98 เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปี 2561 ร้อยละ 25.94 และลดลงปี 2563-2564 ร้อยละ 22.36 และ 21.89 ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยรวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนต่อรวมสินทรัพย์ ปี 2562 ร้อยละ 74.02 ลดลงเล็กน้อยจาก ปี 2561 ร้อยละ 74.06 ส่วนปี 2563-2564 เพิ่มขึ้น ร้อยละ 77.64 และ 78.11 ตามลำดับ สำหรับค่าเฉลี่ยรวมหนี้สินหมุนเวียนต่อรวมสินทรัพย์ ปี 2562 ร้อยละ 37.48 เพิ่มขึ้นจากปี 2561 ร้อยละ 36.89 ส่วนปี 2563-2564 ลดลงร้อยละ 28.77 และ 25.24 ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยรวมหนี้สินไม่หมุนเวียนต่อรวมสินทรัพย์ ปี 2561-2563 เพิ่มขึ้นร้อยละ 28.60 29.09 และ 41.23 ตามลำดับ ส่วน ปี 2564 ลดลงมาจากปี 2563 ร้อยละ 36.94 สำหรับค่าเฉลี่ยรวมหนี้สินต่อรวมสินทรัพย์ ปี 2561-2563 เพิ่มขึ้นร้อยละ 65.49 66.57 และ 70.01 ตามลำดับส่วน ปี 2564 ลดลงมาจากปี 2563 ร้อยละ 62.18 ส่วนค่าเฉลี่ยรวมส่วนของผู้ถือหุ้นต่อรวมสินทรัพย์ ปี 2561-2563 ลดลงร้อยละ 34.51 33.43 และ 29.99 ตามลำดับส่วน ปี 2564 เพิ่มขึ้นมากที่สุด ร้อยละ 37.82

โดยค่าเฉลี่ยรวมรายได้ ปี 2562 เพิ่มขึ้นมากกว่าปี 2561 และลดลงในปี 2563 ส่วนปี 2564 เพิ่มขึ้นมากที่สุด ส่วนค่าเฉลี่ยกำไร (ขาดทุน) ก่อนต้นทุนทางการเงิน และภาษีเงินได้ต่อรวมรายได้ ปี 2561-2563 ลดลงร้อยละ 6.64 6.41 และ 5.10 ตามลำดับ และปี 2564 เพิ่มขึ้นเล็กน้อยร้อยละ 5.50 สำหรับค่าเฉลี่ยต้นทุนทางการเงินต่อรวมรายได้ ปี 2561-2562 ลดลงเล็กน้อยร้อยละ 1.15 และ 1.06 ตามลำดับ และเพิ่มขึ้นปี 2563 ร้อยละ 1.44 และปีพ.ศ.2564 เพิ่มขึ้นมากที่สุดร้อยละ 1.67 ส่วนค่าเฉลี่ยกำไร (ขาดทุน) สุทธิ สำหรับงวดต่อรวมรายได้ ปี 2561-2562 เพิ่มขึ้นเล็กน้อยร้อยละ 4.43 และ 4.47 ปี 2563 ลดลงร้อยละ 3.11 และเพิ่มขึ้นในปี 2564 ร้อยละ 3.35 สำหรับค่าเฉลี่ยเงินสดสุทธิ ได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงานต่อรวมรายได้ ปี 2561 ร้อยละ 7.52 มากกว่าปี 2562 ร้อยละ 7.44 ส่วนปี 2563-2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.68 และ 8.08 ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยเงินสดสุทธิ ได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุนต่อรวมรายได้ ปี 2561-2563 ลดลงร้อยละ -1.18 -3.63 และ -9.10 ตามลำดับ

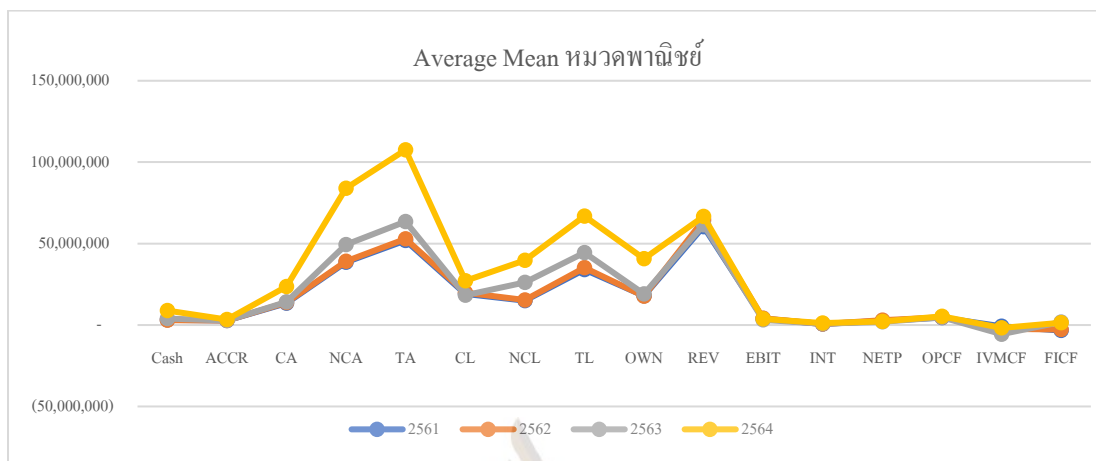
และปี 2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ -2.67 สำหรับค่าเฉลี่ยเงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน
ต่อรวมรายได้ ปี 2561-2562 เพิ่มขึ้นร้อยละ -5.63 -4.24 และ 2.98 ปี 2564 ลดลงร้อยละ 2.09

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย (Means) ของรายงานการเงินของรายงานทางการเงินหมวดพาณิชย์
(Commerce) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564

หน่วย: พันบาท ยกเว้นที่แสดงเป็นเปอร์เซ็นต์

	หมวดพาณิชย์							
	2561		2562		2563		2564	
Cash	3,191,628	6.14%	2,923,126	5.52%	3,877,920	6.10%	8,916,822	8.29%
ACCR	2,831,440	5.45%	2,742,582	5.17%	2,700,214	4.25%	3,415,365	3.18%
CA	13,487,845	25.94%	13,771,429	25.98%	14,205,155	22.36%	23,541,646	21.89%
NCA	38,504,089	74.06%	39,227,803	74.02%	49,320,281	77.64%	84,024,557	78.11%
TA	51,991,934	100.00%	52,999,232	100.00%	63,525,436	100.00%	107,566,202	100.00%
CL	19,178,536	36.89%	19,865,685	37.48%	18,278,626	28.77%	27,150,089	25.24%
NCL	14,869,353	28.60%	15,415,234	29.09%	26,194,608	41.23%	39,733,758	36.94%
TL	34,047,889	65.49%	35,280,919	66.57%	44,473,235	70.01%	66,883,847	62.18%
OWN	17,944,045	34.51%	17,718,312	33.43%	19,052,201	29.99%	40,682,356	37.82%
REV	60,454,135	100.00%	64,558,683	100.00%	61,532,061	100.00%	66,738,016	100.00%
EBIT	4,016,643	6.64%	4,135,677	6.41%	3,137,548	5.10%	3,668,746	5.50%
INT	696,394	1.15%	684,541	1.06%	887,134	1.44%	1,114,089	1.67%
NETP	2,675,142	4.43%	2,885,422	4.47%	1,916,469	3.11%	2,233,659	3.35%
OPCF	4,543,482	7.52%	4,801,227	7.44%	4,726,048	7.68%	5,394,861	8.08%
IVMCF	(712,635)	-1.18%	(2,340,929)	-3.63%	(5,598,957)	-9.10%	(1,780,287)	-2.67%
FICF	(3,402,855)	-5.63%	(2,740,372)	-4.24%	1,834,808	2.98%	1,392,304	2.09%

N = 22

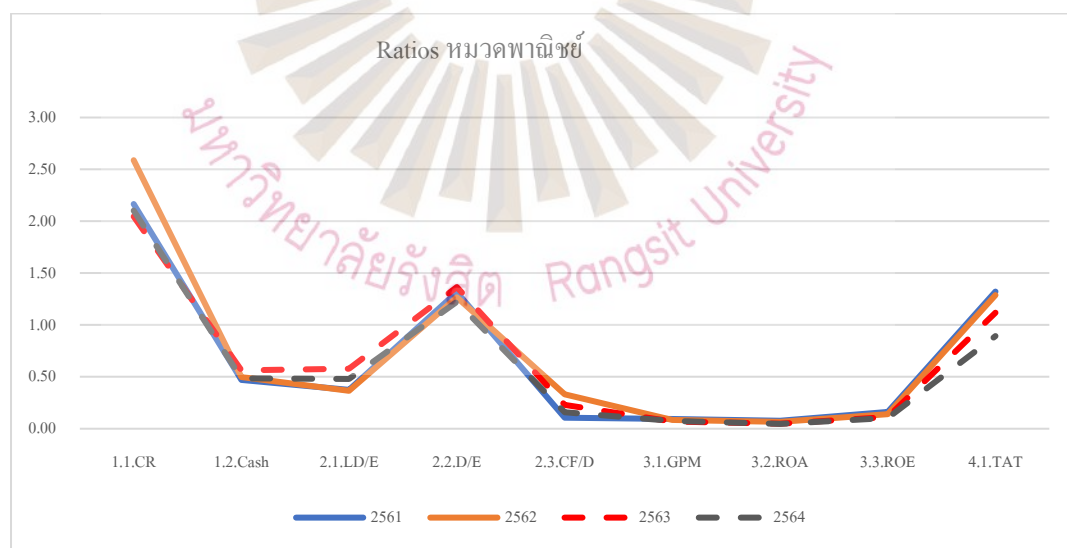
รูปที่ 4.1 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายงานการเงินของรายงานทางการเงิน
หมวดพาณิชย์ (Commerce) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564

จากตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยอัตราส่วนการเงิน ของหมวดพาณิชย์ ในช่วงปี 2561-2564 พบว่า ค่าเฉลี่ยเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio) ปี 2562 2.59 เท่า มากกว่าปี 2561 2.17 เท่า ปี 2563 ลดลง 2.05 เท่า และปี 2564 เพิ่มขึ้น 2.10 เท่า ส่วนค่าเฉลี่ยอัตราส่วนเงินสด (Cash Ratio) ปี 2561-2563 เพิ่มขึ้น 0.47 เท่า 0.50 เท่า และ 0.56 เท่าตามลำดับ ปี 2564 ลดลง 0.48 เท่า สำหรับค่าเฉลี่ยหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนรวม (Long Term Debt To Total Capital Ratio) ปี 2561-2563 เพิ่มขึ้น 0.37 เท่า 0.58 เท่า ตามลำดับ ปี 2564 ลดลง 0.48 เท่า ส่วนค่าเฉลี่ยหนี้สินต่อเงินทุนรวม (Debt Total Capital Ratio) ปี 2561 1.32 เท่า มากกว่าปี 2562 1.27 เท่า ปี 2563 เพิ่มขึ้น 1.36 เท่า และลดลงปี 2564 1.22 เท่า สำหรับค่าเฉลี่ยกระแสเงินสดต่อหนี้สินรวม (Cash Flow to Total Debt Ratio) ปี 2561 0.11 เท่า น้อยกว่าปี 2562 0.33 เท่า และปี 2563-2564 ลดลง 0.23 เท่า และ 0.16 เท่าตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยอัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin) ปี 2561-2564 ลดลง 0.09 เท่า 0.08 เท่า และ 0.07 เท่าตามลำดับ สำหรับค่าเฉลี่ยอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Assets) ปี 2561-2564 ลดลง 0.08 เท่า 0.07 เท่า 0.05 เท่าตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Owner's Equity) ปี 2561-2564 ลดลง 0.16 เท่า 0.14 เท่า 0.11 เท่า และ 0.10 เท่าตามลำดับ สำหรับการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (Total Assets Turnover) ปี 2561-2564 ลดลง 1.32 เท่า 1.29 เท่า 1.12 เท่า และ 0.89 เท่าตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย (Means) ของอัตราส่วนทางการเงินหมวดพาณิชย์ (Commerce) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564

อัตราส่วนการเงิน/ปี	หมวดพาณิชย์			
	2561	2562	2563	2564
1.1.CR	2.17	2.59	2.05	2.10
1.2.Cash	0.47	0.50	0.56	0.48
2.1.LD/E	0.37	0.37	0.58	0.48
2.2.D/E	1.32	1.27	1.36	1.22
2.3.CF/D	0.11	0.33	0.23	0.16
3.1.GPM	0.09	0.08	0.07	0.07
3.2.ROA	0.08	0.07	0.05	0.05
3.3.ROE	0.16	0.14	0.11	0.10
4.1.TAT	1.32	1.29	1.12	0.89

N = 22

รูปที่ 4.2 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงิน
หมวดพาณิชย์ (Commerce) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564

จากตารางที่ 4.5 แสดงงบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน และงบกระแสเงินสดของหมวดการแพทย์ ในช่วงปี 2561-2564 พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมสินทรัพย์ ปี 2561-2564 เพิ่มขึ้นตามลำดับ โดยค่าเฉลี่ยเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต่อรวมสินทรัพย์ ปี 2561 ร้อยละ 4.86 มากกว่าปี 2562 ร้อยละ 4.41 ส่วนปี 2563 เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.32 จากปี 2562 และลดลงเล็กน้อยในปี 2564 ร้อยละ 8.18 ส่วนค่าเฉลี่ยลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่นต่อรวมสินทรัพย์ ปี 2561 ร้อยละ 6.23 น้อยกว่าปี 2562 ร้อยละ 6.82 ปี 2563 ลดลงร้อยละ 5.98 ปี 2564 มีลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่นต่อรวมสินทรัพย์มากที่สุดร้อยละ 8.65 สำหรับค่าเฉลี่ยรวมสินทรัพย์หมุนเวียนต่อรวมสินทรัพย์ ปี 2561 ร้อยละ 18.03 มากกว่าปี 2562 ร้อยละ 17.71 และปี 2563-2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.70 และ 24.51 ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยรวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนต่อรวมสินทรัพย์ ปี 2562 ร้อยละ 82.29 มากกว่าปี 2561 ร้อยละ 81.97 และปี 2563-2564 ลดลงร้อยละ 79.30 และ ร้อยละ 75.49 สำหรับค่าเฉลี่ยรวมหนี้สินหมุนเวียนต่อรวมสินทรัพย์ ปี 2561 ร้อยละ 19.98 มากกว่า ปี 2562 ร้อยละ 17.38 ปี 2563 ลดลงร้อยละ 16.52 และปี 2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.45 ส่วนค่าเฉลี่ยรวมหนี้สินไม่หมุนเวียนต่อรวมสินทรัพย์ ปี 2561 ร้อยละ 19.59 มากกว่าปี 2562 ร้อยละ 19.17 ปี 2563 เพิ่มขึ้นร้อยละ 22.05 และปี 2564 ลดลงร้อยละ 17.88 สำหรับค่าเฉลี่ยรวมหนี้สินต่อรวมสินทรัพย์ ปี 2561 ร้อยละ 39.57 มากกว่าปี 2562 ร้อยละ 36.55 ปี 2563 เพิ่มขึ้นร้อยละ 38.56 ปี 2564 ลดลงร้อยละ 37.33 ส่วนค่าเฉลี่ยรวมส่วนของผู้ถือหุ้นต่อรวมสินทรัพย์ ปี 2561 ร้อยละ 60.43 น้อยกว่าปี 2562 ร้อยละ 63.45 ปี 2563 ลดลงร้อยละ 61.44 และปี 2564 เพิ่มขึ้นเล็กน้อยร้อยละ 62.67

โดยค่าเฉลี่ยรวมรายได้ ปี 2562 เพิ่มขึ้นมากกว่าปี 2561 และลดลงในปีพ.ศ.2563 ส่วนปี 2564 เพิ่มขึ้นมากที่สุด ส่วนค่าเฉลี่ยกำไร (ขาดทุน) ก่อนต้นทุนทางการเงิน และภาษีเงินได้ต่อรวมรายได้ ปี 2561-2562 เพิ่มขึ้นร้อยละ 18.96 และ 21.44 ตามลำดับ ปี 2563 ลดลงต่ำที่สุดร้อยละ 14.15 และเพิ่มขึ้นในปี 2564 ร้อยละ 23.97 สำหรับค่าเฉลี่ยต้นทุนทางการเงินต่อรวมรายได้ ปี 2561 ร้อยละ 1.40 มากกว่าปี 2562 ร้อยละ 1.23 ปี 2563 เพิ่มขึ้นมากที่สุดร้อยละ 1.53 และปี 2564 ลดลงร้อยละ 1.25 ส่วนค่าเฉลี่ยกำไร (ขาดทุน) สุทธิ สำหรับงวดต่อรวมรายได้ ปี 2561 ร้อยละ 14.11 น้อยกว่าปี 2562 ร้อยละ 16.36 ปี 2563 ลดลงมากที่สุดร้อยละ 9.71 และปี 2564 เพิ่มขึ้นมากที่สุดร้อยละ 18.69 สำหรับค่าเฉลี่ยเงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงานต่อรวมรายได้ ปี 2561-2563 ลดลง ร้อยละ 18.09 17.48 และ 16.04 ตามลำดับ ปี 2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 21.51 ส่วนค่าเฉลี่ยเงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุนต่อรวมรายได้ ปี 2561-2563 ลดลง ร้อยละ -14.18 -8.09 และ -1.56 ตามลำดับ ปี 2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ -6.46 สำหรับค่าเฉลี่ยเงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน)

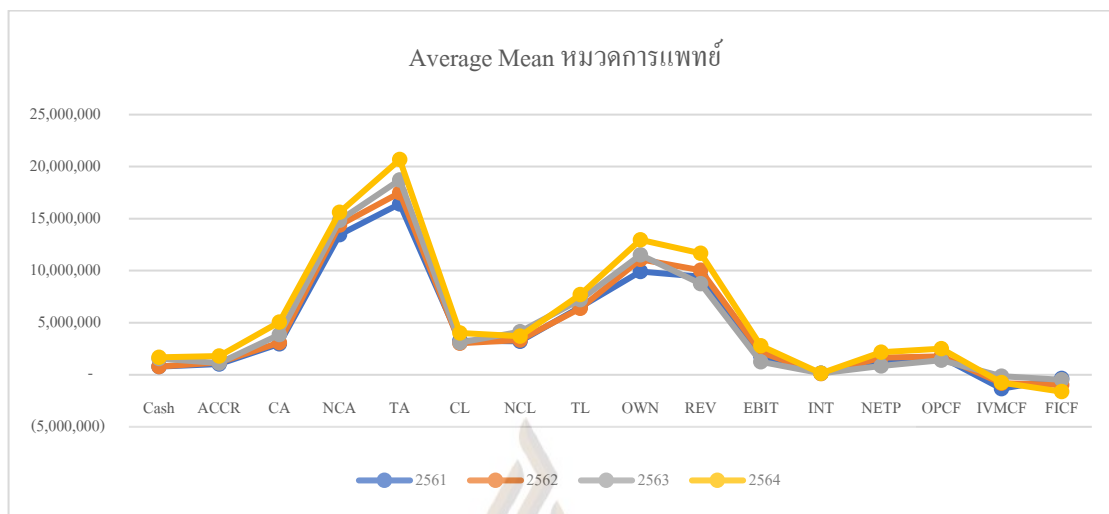
กิจกรรมจัดหาเงินต่อรวมรายได้ ปี 2561-2562 เพิ่มขึ้นร้อยละ -3.71 และ -9.64 ปี 2563 ลดลงร้อยละ -5.51 ปี 2564 เพิ่มขึ้น -13.92

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของรายงานทางการเงิน และอัตราส่วนทางการเงินหมวดการแพทย์ (Health Care Services) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564

หน่วย: พันบาท ยกเว้นที่แสดงเป็นเปอร์เซ็นต์

	หมวดการแพทย์							
	2561		2562		2563		2564	
Cash	798,527	4.86%	772,230	4.41%	1,557,317	8.32%	1,691,051	8.18%
ACCR	1,022,434	6.23%	1,192,772	6.82%	1,119,035	5.98%	1,787,886	8.65%
CA	2,960,308	18.03%	3,098,037	17.71%	3,876,159	20.70%	5,067,925	24.51%
NCA	13,462,726	81.97%	14,393,700	82.29%	14,851,408	79.30%	15,605,994	75.49%
TA	16,423,034	100.00%	17,491,738	100.00%	18,727,568	100.00%	20,673,918	100.00%
CL	3,280,736	19.98%	3,039,891	17.38%	3,092,967	16.52%	4,020,982	19.45%
NCL	3,217,916	19.59%	3,353,805	19.17%	4,128,998	22.05%	3,696,293	17.88%
TL	6,498,652	39.57%	6,393,696	36.55%	7,221,966	38.56%	7,717,276	37.33%
OWN	9,924,381	60.43%	11,098,042	63.45%	11,505,602	61.44%	12,956,643	62.67%
REV	9,430,483	100.00%	10,053,666	100.00%	8,762,425	100.00%	11,676,374	100.00%
EBIT	1,787,889	18.96%	2,155,090	21.44%	1,240,288	14.15%	2,798,517	23.97%
INT	131,745	1.40%	123,953	1.23%	133,919	1.53%	145,752	1.25%
NETP	1,330,471	14.11%	1,644,496	16.36%	850,963	9.71%	2,182,403	18.69%
OPCF	1,706,340	18.09%	1,757,879	17.48%	1,405,116	16.04%	2,511,958	21.51%
IVMCF	(1,337,148)	-14.18%	(813,776)	-8.09%	(136,258)	-1.56%	(753,834)	-6.46%
FICF	(349,459)	-3.71%	(969,077)	-9.64%	(483,216)	-5.51%	(1,625,560)	-13.92%

N = 17

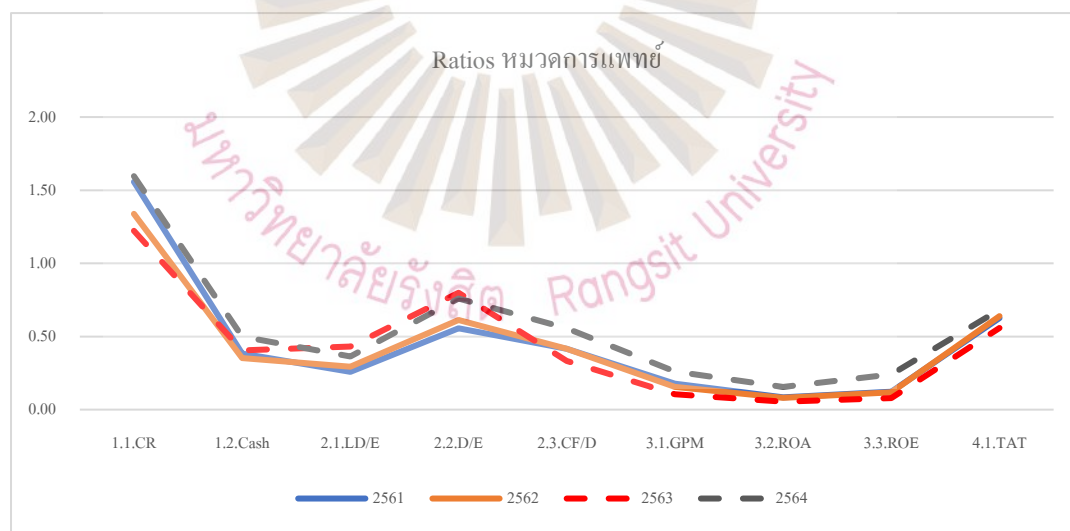
รูปที่ 4.3 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายงานการเงินของรายงานทางการเงิน
หมวดการแพทย์ (Health Care Services) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564

จากตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยอัตราส่วนการเงินของหมวดการแพทย์ ในช่วงปี 2561-2564 พบว่า ค่าเฉลี่ยเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio) ปี 2561-2563 ลดลง 1.56 เท่า 1.34 เท่า และ 1.22 เท่า ตามลำดับ ปี 2564 เพิ่มขึ้น 1.60 เท่า ส่วนค่าเฉลี่ยอัตราส่วนเงินสด (Cash Ratio) ปี 2561 0.38 เท่า มากกว่าปี 2562 0.35 เท่าเล็กน้อย ปี 2563-2564 เพิ่มขึ้น 0.41 เท่า 0.50 เท่า ตามลำดับ สำหรับค่าเฉลี่ยหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนรวม (Long Term Debt To Total Capital Ratio) ปี 2561-2563 เพิ่มขึ้น 0.26 เท่า 0.29 เท่า และ 0.43 เท่า ตามลำดับ ปี 2564 ลดลง 0.36 เท่า ส่วนค่าเฉลี่ยหนี้สินต่อเงินทุนรวม (Debt Total Capital Ratio) ปี 2561-2563 เพิ่มขึ้น 0.56 เท่า 0.61 เท่า และ 0.80 เท่า ตามลำดับ ปี 2564 ลดลง 0.76 เท่า สำหรับค่าเฉลี่ยกระแสเงินสดต่อหนี้สินรวม (Cash Flow to Total Debt Ratio) ปี 2561-2562 0.42 เท่า มากกว่าปี 2563 0.33 เท่า และปี 2564 มากที่สุด 0.55 เท่า ส่วนค่าเฉลี่ยอัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin) ปี 2561-2563 ลดลง 0.18 เท่า 0.16 เท่า และ 0.10 เท่า ตามลำดับ ปี 2564 เพิ่มขึ้น 0.26 เท่า สำหรับค่าเฉลี่ยผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Assets) ปี 2561-2563 ลดลง 0.08 เท่า และ 0.05 เท่า ตามลำดับ ปี 2564 เพิ่มขึ้น 0.16 เท่า ส่วนค่าเฉลี่ยผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Owner's Equity) ปี 2561-2563 ลดลง 0.12 เท่า และ 0.08 เท่า ตามลำดับ ปี 2564 เพิ่มขึ้น 0.24 เท่า สำหรับการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (Total Assets Turnover) ปี 2561 0.63 เท่า มากกว่าปี 2562 เล็กน้อย 0.64 เท่า ปี 2563 น้อยกว่า 0.56 เท่า และปี 2564 เพิ่มขึ้น 0.68 เท่า

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย (Means) ของอัตราส่วนทางการเงินหมวดการแพทย์ (Health Care Services) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564

อัตราส่วนการเงิน/ปี	หมวดการแพทย์			
	2561	2562	2563	2564
1.1.CR	1.56	1.34	1.22	1.60
1.2.Cash	0.38	0.35	0.41	0.50
2.1.LD/E	0.26	0.29	0.43	0.36
2.2.D/E	0.56	0.61	0.80	0.76
2.3.CF/D	0.42	0.42	0.33	0.55
3.1.GPM	0.18	0.16	0.10	0.26
3.2.ROA	0.08	0.08	0.05	0.16
3.3.ROE	0.12	0.12	0.08	0.24
4.1.TAT	0.63	0.64	0.56	0.68

N = 17

รูปที่ 4.4 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงินหมวดการแพทย์ (Health Care Services) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564

จากตารางที่ 4.7 แสดงงบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน และงบกระแสเงินสด ของหมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ ในช่วงปี 2561-2564 พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมสินทรัพย์ปี 2561 มากกว่าปี 2562 และปี 2563-2564 เพิ่มขึ้นตามลำดับ โดยค่าเฉลี่ยเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต่อรวมสินทรัพย์ปี 2561 ร้อยละ 8.59 น้อยกว่าปี 2562 ร้อยละ 11.14 ส่วนปี 2563 ลดลงร้อยละ 10.60 และปี 2564 เพิ่มขึ้นมากที่สุดร้อยละ 13.11 ส่วนค่าเฉลี่ยลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่นต่อรวมสินทรัพย์ปี 2561 ร้อยละ 12.00 น้อยกว่าปี 2562 ร้อยละ 12.40 เล็กน้อย ปี 2563-2564 ลดลงร้อยละ 8.77 และ 8.42 ตามลำดับ สำหรับค่าเฉลี่ยรวมสินทรัพย์หมุนเวียนต่อรวมสินทรัพย์ปี 2561 ร้อยละ 29.18 น้อยกว่าปี 2562 ร้อยละ 33.46 และปี 2563 ลดลงร้อยละ 26.74 และปี 2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 31.43 ส่วนค่าเฉลี่ยรวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนต่อรวมสินทรัพย์ปี 2561 ร้อยละ 70.82 มากกว่าปี 2562 ร้อยละ 66.54 ปี 2563 เพิ่มขึ้นร้อยละ 73.26 ปี 2564 ลดลงร้อยละ 68.57 สำหรับค่าเฉลี่ยรวมหนี้สินหมุนเวียนต่อรวมสินทรัพย์ปี 2561 ร้อยละ 22.90 น้อยกว่าปี 2562 ร้อยละ 23.94 ปี 2563 ลดลงร้อยละ 23.40 และปี 2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 25.82 ส่วนค่าเฉลี่ยรวมหนี้สินไม่หมุนเวียนต่อรวมสินทรัพย์ปี 2561 ร้อยละ 20.88 มากกว่าปี 2562 ร้อยละ 15.83 ปี 2563 เพิ่มขึ้นร้อยละ 24.98 และปี 2564 ลดลงร้อยละ 18.69 สำหรับค่าเฉลี่ยรวมหนี้สินต่อรวมสินทรัพย์ปี 2561 ร้อยละ 43.77 มากกว่าปี 2562 ร้อยละ 39.77 ปี 2563 เพิ่มขึ้นร้อยละ 48.38 ปี 2564 ลดลงร้อยละ 44.51 ส่วนค่าเฉลี่ยรวมส่วนของผู้ถือหุ้นต่อรวมสินทรัพย์ปี 2561 ร้อยละ 56.23 น้อยกว่าปี 2562 ร้อยละ 60.23 ปี 2563 ลดลงร้อยละ 51.62 และปี 2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 55.49

โดยค่าเฉลี่ยรวมรายได้ปี 2561-2564 ลดลงตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยกำไร (ขาดทุน) ก่อนต้นทุนทางการเงิน และภาษีเงินได้ต่อรวมรายได้ปี 2561-2563 ลดลงร้อยละ 7.89 7.37 และ -4.78 ตามลำดับ ปี 2564 เพิ่มขึ้นมากที่สุด ร้อยละ 15.34 สำหรับค่าเฉลี่ยต้นทุนทางการเงินต่อรวมรายได้ปี 2561 ร้อยละ 1.47 มากกว่าปี 2562 ร้อยละ 1.32 ปี 2563 เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.71 และปี 2564 เพิ่มขึ้นมากที่สุดร้อยละ 3.40 ส่วนค่าเฉลี่ยกำไร (ขาดทุน) สุทธิ สำหรับงวดต่อรวมรายได้ปี 2561-2563 ลดลงร้อยละ 4.85 4.17 และ -7.63 ปี 2564 เพิ่มขึ้นมากที่สุดร้อยละ 9.26 สำหรับค่าเฉลี่ยเงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงานต่อรวมรายได้ปี 2561 ร้อยละ 18.67 มากกว่าปี 2562 ร้อยละ 18.50 ปี 2563 เพิ่มขึ้นมากที่สุดร้อยละ 27 และลดลงปี 2564 ร้อยละ 24.97 ส่วนค่าเฉลี่ยเงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุนต่อรวมรายได้ปี 2561 ร้อยละ -17.96 น้อยกว่าปี 2562 ร้อยละ -14.33 ปี 2563 ลดลงร้อยละ -25.11 และปี 2564 เพิ่มขึ้น -8.47 สำหรับค่าเฉลี่ยเงินสดสุทธิได้มาจาก

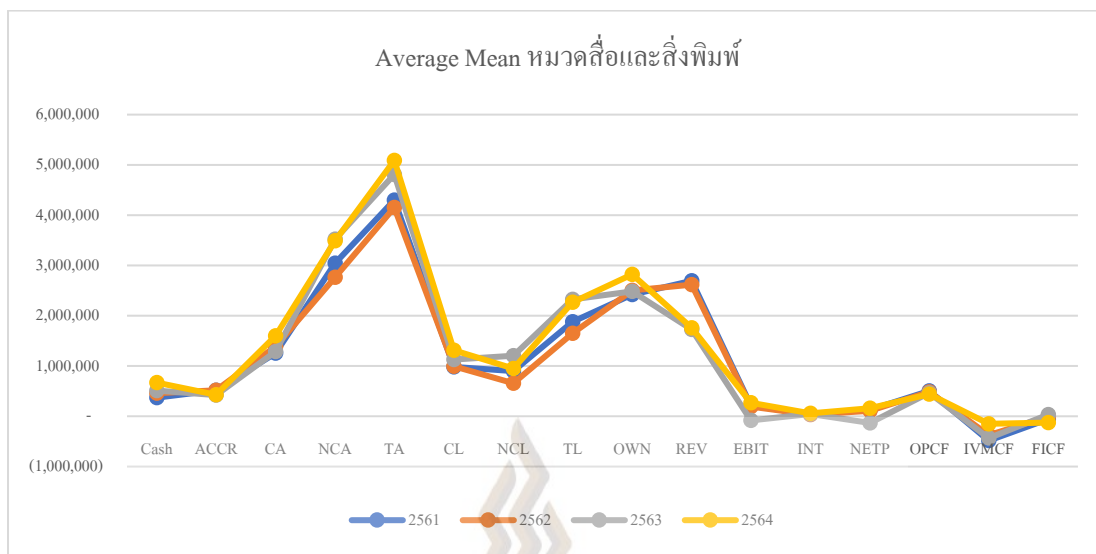
(ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงินต่อรวมรายได้ ปี 2561-2563 ลดลงร้อยละ -1.97 -0.25 และ 1.89 ตามลำดับ ปี 25634 ลดลงร้อยละ -7.03

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของรายงานทางการเงิน และอัตราส่วนทางการเงินหมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ (Media & Publishing) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564

หน่วย: พันบาท ยกเว้นที่แสดงเป็นเปอร์เซ็นต์

	หมวดสื่อและสิ่งพิมพ์							
	2561		2562		2563		2564	
Cash	369,475	8.59%	462,725	11.14%	509,721	10.60%	667,234	13.11%
ACCR	516,041	12.00%	514,920	12.40%	421,576	8.77%	428,270	8.42%
CA	1,254,654	29.18%	1,389,492	33.46%	1,286,190	26.74%	1,599,631	31.43%
NCA	3,045,244	70.82%	2,762,800	66.54%	3,523,494	73.26%	3,489,294	68.57%
TA	4,299,897	100.00%	4,152,292	100.00%	4,809,684	100.00%	5,088,925	100.00%
CL	984,566	22.90%	994,036	23.94%	1,125,604	23.40%	1,313,964	25.82%
NCL	897,687	20.88%	657,469	15.83%	1,201,553	24.98%	950,876	18.69%
TL	1,882,253	43.77%	1,651,505	39.77%	2,327,157	48.38%	2,264,840	44.51%
OWN	2,417,644	56.23%	2,500,788	60.23%	2,482,527	51.62%	2,824,085	55.49%
REV	2,694,166	100.00%	2,618,865	100.00%	1,729,161	100.00%	1,755,576	100.00%
EBIT	212,590	7.89%	192,902	7.37%	(82,571)	-4.78%	269,343	15.34%
INT	39,523	1.47%	34,659	1.32%	46,847	2.71%	59,703	3.40%
NETP	130,586	4.85%	109,296	4.17%	(132,014)	-7.63%	162,516	9.26%
OPCF	503,015	18.67%	484,471	18.50%	466,955	27.00%	438,430	24.97%
IVMCF	(483,793)	-17.96%	(375,322)	-14.33%	(434,241)	-25.11%	(148,713)	-8.47%
FICF	(53,096)	-1.97%	(6,655)	-0.25%	32,742	1.89%	(123,498)	-7.03%

N = 23

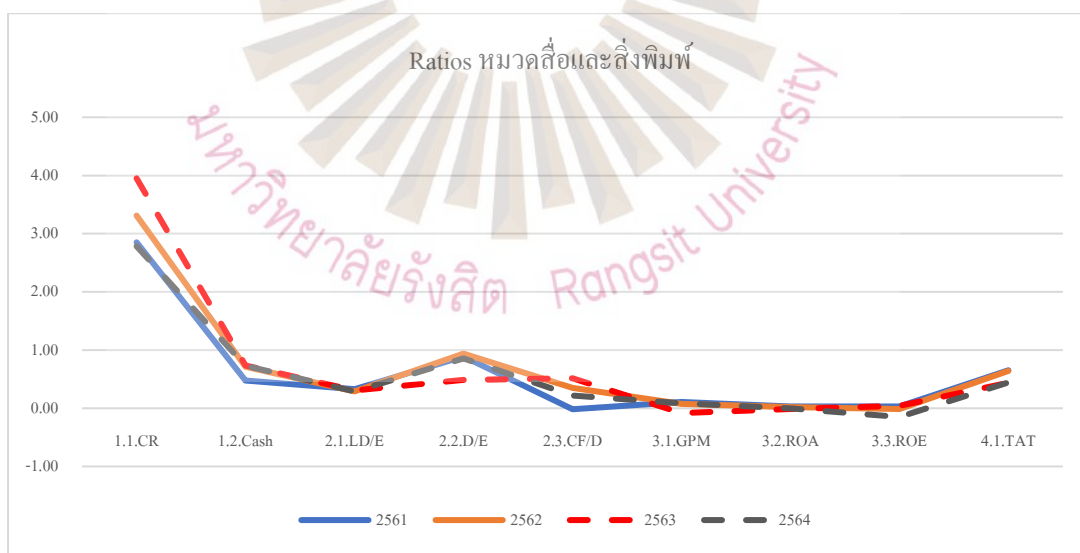
รูปที่ 4.5 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายงานการเงินของรายงานทางการเงิน
หมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ (Media & Publishing) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564

จากตารางที่ 4.8 แสดงอัตราส่วนการเงินของหมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ ในช่วงปี 2561-2564 พบว่า ค่าเฉลี่ยเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio) ปี 2561-2563 เพิ่มขึ้น 2.85 เท่า 3.31 เท่า และ 3.95 เท่าตามลำดับ ปี 2564 ลดลง 2.78 เท่า ส่วนค่าเฉลี่ยอัตราส่วนเงินสด (Cash Ratio) ปี 2561-2564 เพิ่มขึ้น 0.48 เท่า 0.71 เท่า และ 0.73 เท่า ตามลำดับ สำหรับค่าเฉลี่ยหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนรวม (Long Term Debt To Total Capital Ratio) ปี 2561 0.33 เท่า มากกว่าปี 2562 0.29 เท่า ปี 2563 เพิ่มขึ้น 0.31 เท่าและ ปี 2564 ลดลง 0.29 เท่า ส่วนค่าเฉลี่ยหนี้สินต่อเงินทุนรวม (Debt Total Capital Ratio) ปี 2561 0.89 เท่า น้อยกว่าปี 2562 0.94 เท่า ปี 2563 ลดลง 0.49 เท่า และ ปี 2564 เพิ่มขึ้น 0.86 เท่า สำหรับค่าเฉลี่ยกระแสเงินสดต่อหนี้สินรวม (Cash Flow to Total Debt Ratio) ปี 2561-2563 เพิ่มขึ้น -0.02 เท่า 0.35 เท่า และ 0.51 เท่า ตามลำดับ และปี 2564 ลดลง 0.22 เท่า ส่วนค่าเฉลี่ยอัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin) ปี 2561-2563 ลดลง 0.11 เท่า 0.08 เท่า และ -0.08 เท่า ตามลำดับ ปี 2564 เพิ่มขึ้น 0.09 เท่า สำหรับค่าเฉลี่ยผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Assets) ปี 2561-2563 ลดลง 0.03 เท่า 0.02 เท่า และ -0.01 ตามลำดับ ปี 2564 เท่ากัน ส่วนค่าเฉลี่ยผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Owner's Equity) ปี 2561-2562 ลดลง 0.03 เท่า และ -0.01 เท่า ตามลำดับ ปี 2563 เพิ่มขึ้น 0.04 และ ปี 2564 ลดลง -0.15 เท่า สำหรับการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (Total Assets Turnover) ปี 2561-2564 ลดลง 0.65 เท่า 0.64 เท่า และ 0.44 เท่า ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย (Means) ของอัตราส่วนทางการเงินหมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ (Media & Publishing) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564

อัตราส่วนการเงิน/ปี	หมวดสื่อและสิ่งพิมพ์			
	2561	2562	2563	2564
1.1.CR	2.85	3.31	3.95	2.78
1.2.Cash	0.48	0.71	0.73	0.73
2.1.LD/E	0.33	0.29	0.31	0.29
2.2.D/E	0.89	0.94	0.49	0.86
2.3.CF/D	-0.02	0.35	0.51	0.22
3.1.GPM	0.11	0.08	-0.08	0.09
3.2.ROA	0.03	0.02	-0.01	0.00
3.3.ROE	0.03	-0.01	0.04	-0.15
4.1.TAT	0.65	0.64	0.44	0.44

N = 23

รูปที่ 4.6 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงินหมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ (Media & Publishing) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564

จากตารางที่ 4.9 แสดงงบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน และงบกระแสเงินสด ของหมวดการท่องเที่ยวและสันทนาการและบริการเฉพาะกิจ ในช่วงปี 2561-2564 พบว่าค่าเฉลี่ยรวมสินทรัพย์ ปี 2561-2564 เพิ่มขึ้นตามลำดับ โดยค่าเฉลี่ยเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต่อรวมสินทรัพย์ ปี 2561 ร้อยละ 7.77 น้อยกว่าปี 2562 ร้อยละ 7.90 ส่วนปี 2563 ลดลงร้อยละ 7.34 และปี 2564 ลดลงมากที่สุดร้อยละ 5.95 ส่วนค่าเฉลี่ยลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่นต่อรวมสินทรัพย์ ปี 2561 ร้อยละ 3.13 น้อยกว่าปี 2562 ร้อยละ 3.20 ปี 2563-2564 ลดลงร้อยละ 2.02 และ 1.65 ตามลำดับ สำหรับค่าเฉลี่ยรวมสินทรัพย์หมุนเวียนต่อรวมสินทรัพย์ ปี 2561 ร้อยละ 20.94 น้อยกว่าปี 2562 ร้อยละ 21.39 และปี 2563-2564 ลดลงร้อยละ 16.14 และ 14.47 ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยรวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนต่อรวมสินทรัพย์ ปี 2561 ร้อยละ 79.06 มากกว่าปี 2562 ร้อยละ 78.61 ปี 2563-2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 83.86 และ 85.53 ตามลำดับ สำหรับค่าเฉลี่ยรวมหนี้สินหมุนเวียนต่อรวมสินทรัพย์ ปี 2561 ร้อยละ 19.11 มากกว่าปี 2562 ร้อยละ 17.40 ปี 2563 เพิ่มขึ้นร้อยละ 18.50 และปี 2564 ลดลงร้อยละ 17.36 ส่วนค่าเฉลี่ยรวมหนี้สินไม่หมุนเวียนต่อรวมสินทรัพย์ ปี 2561 ร้อยละ 28.95 น้อยกว่าปี 2562 ร้อยละ 31.96 ปี 2563-2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 41.66 และ 43.50 ตามลำดับ สำหรับค่าเฉลี่ยรวมหนี้สินต่อรวมสินทรัพย์ ปี 2561-2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 48.06 49.36 60.16 และ 60.86 ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยรวมส่วนของผู้ถือหุ้นต่อรวมสินทรัพย์ ปี 2561-2564 ลดลงร้อยละ 51.94 50.64 39.84 และ 39.14 ตามลำดับ

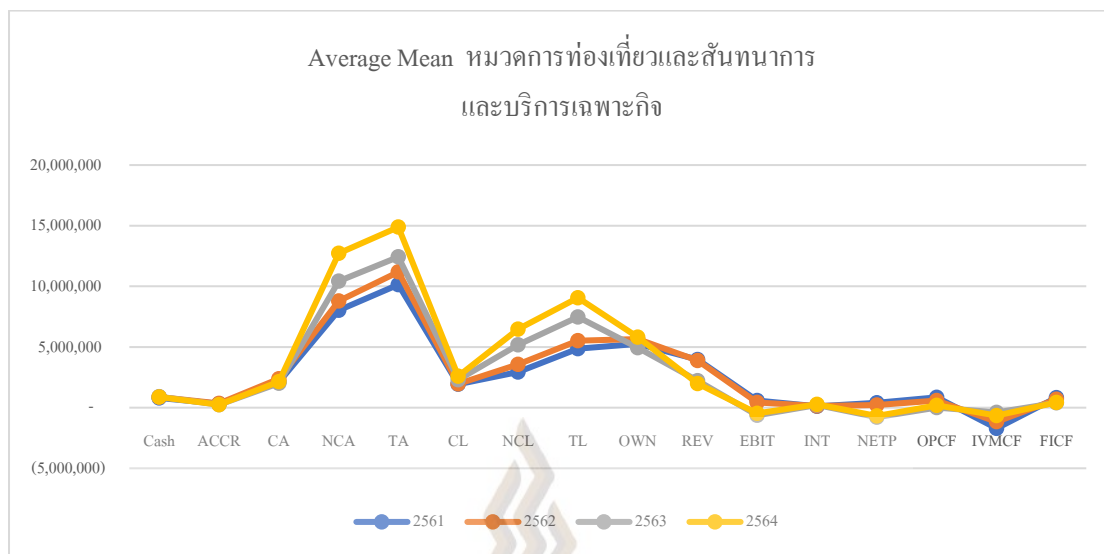
ค่าเฉลี่ยรวมรายได้ ปี 2561-2564 ลดลงตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยกำไร (ขาดทุน) ก่อนต้นทุนทางการเงิน และภาษีเงินได้ต่อรวมรายได้ ปี 2561-2563 ลดลงร้อยละ 14.99 11.11 -28.05 ตามลำดับ และปี 2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ -23.65 สำหรับค่าเฉลี่ยต้นทุนทางการเงินต่อรวมรายได้ ปี 2561-2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.87 3.63 9.61 และ 13.26 ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยกำไร (ขาดทุน) สุทธิ สำหรับงวดต่อรวมรายได้ ปี 2561-2563 ลดลงร้อยละ 9.99 5.64 และ -35.46 ปี 2564 ลดลงร้อยละ -34.55 สำหรับค่าเฉลี่ยเงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงานต่อรวมรายได้ ปี 2561 ร้อยละ 21.32 มากกว่าปี 2562-2563 ร้อยละ 15.05 และ 0.33 ตามลำดับ ปี 2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.30 ส่วนค่าเฉลี่ยเงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุนต่อรวมรายได้ ปี 2561-2563 เพิ่มขึ้นร้อยละ -43.09 -30.11 และ -18.19 ปี 2564 ลดลง -32.88 สำหรับค่าเฉลี่ยเงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงินต่อรวมรายได้ ปี 2561 ร้อยละ 20.60 มากกว่าปี 2562 ร้อยละ 17.89 ปี 2563-2564 เพิ่มขึ้น 18.54 และ 21.18 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของรายงานทางการเงิน และอัตราส่วนทางการเงิน หมวดการท่องเที่ยวและสันทนาการ (Tourism & Leisure) และบริการเฉพาะกิจ (Professional Services) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564

หน่วย: พันบาท ยกเว้นที่แสดงเป็นเปอร์เซ็นต์

หมวดการท่องเที่ยวและสันทนาการและบริการเฉพาะกิจ								
	2561		2562		2563		2564	
Cash	787,835	7.77%	883,023	7.90%	911,332	7.34%	885,743	5.95%
ACCR	317,571	3.13%	358,016	3.20%	250,431	2.02%	246,108	1.65%
CA	2,123,881	20.94%	2,392,685	21.39%	2,005,011	16.14%	2,153,686	14.47%
NCA	8,017,607	79.06%	8,791,859	78.61%	10,419,275	83.86%	12,728,474	85.53%
TA	10,141,489	100.00%	11,184,544	100.00%	12,424,286	100.00%	14,882,160	100.00%
CL	1,938,015	19.11%	1,946,105	17.40%	2,298,459	18.50%	2,583,649	17.36%
NCL	2,935,944	28.95%	3,574,639	31.96%	5,175,875	41.66%	6,473,114	43.50%
TL	4,873,959	48.06%	5,520,744	49.36%	7,474,333	60.16%	9,056,763	60.86%
OWN	5,267,530	51.94%	5,663,800	50.64%	4,949,953	39.84%	5,825,397	39.14%
REV	3,959,854	100.00%	3,874,059	100.00%	2,212,339	100.00%	1,983,371	100.00%
EBIT	593,536	14.99%	430,395	11.11%	(620,664)	-28.05%	(469,073)	-23.65%
INT	113,699	2.87%	140,506	3.63%	212,503	9.61%	262,950	13.26%
NETP	395,749	9.99%	218,456	5.64%	(784,530)	-35.46%	(685,244)	-34.55%
OPCF	844,433	21.32%	582,869	15.05%	7,251	0.33%	184,496	9.30%
IVMCF	(1,706,140)	-43.09%	(1,166,514)	-30.11%	(402,503)	-18.19%	(652,194)	-32.88%
FICF	815,836	20.60%	693,058	17.89%	410,236	18.54%	420,148	21.18%

N = 15

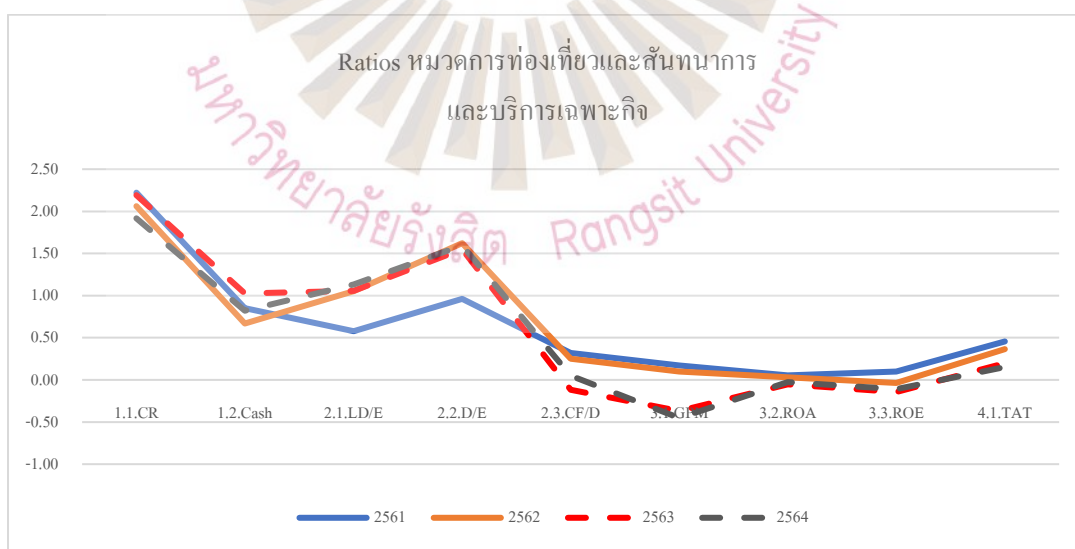
รูปที่ 4.7 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายงานการเงินของรายงานทางการเงินหมวดการท่องเที่ยวและสันทนาการ (Tourism & Leisure) และบริการเฉพาะกิจ (Professional Services) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564

จากตารางที่ 4.10 แสดงอัตราส่วนการเงิน ของหมวดการท่องเที่ยวและสันทนาการและบริการเฉพาะกิจ ในช่วงปี 2561-2564 พบว่า ค่าเฉลี่ยเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio) ปี 2561 2.22 เท่า มากกว่าปี 2562 2.06 เท่า ปี 2563 เพิ่มขึ้น 2.19 เท่า และปี 2564 ลดลง 1.92 เท่า ส่วนค่าเฉลี่ยอัตราส่วนเงินสด (Cash Ratio) ปี 2561 0.85 เท่า มากกว่าปี 2562 0.67 เท่า ปี 2563 เพิ่มขึ้น 1.03 เท่า และปี 2564 ลดลง 0.82 เท่า สำหรับค่าเฉลี่ยหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนรวม (Long Term Debt To Total Capital Ratio) ปี 2561-2564 เพิ่มขึ้น 0.58 เท่า 1.05 เท่า 1.06 เท่า และ 1.13 เท่า ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยหนี้สินต่อเงินทุนรวม (Debt Total Capital Ratio) ปี 2561 0.96 เท่า น้อยกว่าปี 2562 1.62 เท่า ปี 2563 ลดลง 1.55 เท่า และ ปี 2564 เพิ่มขึ้น 1.60 เท่า สำหรับค่าเฉลี่ยกระแสเงินสดต่อหนี้สินรวม (Cash Flow to Total Debt Ratio) ปี 2561-2563 ลดลง 0.32 เท่า 0.25 เท่า และ -0.12 เท่า ตามลำดับ ปี 2564 เพิ่มขึ้น 0.05 เท่า ส่วนค่าเฉลี่ยอัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin) ปี 2561-2564 ลดลง 0.17 เท่า 0.10 เท่า -0.37 เท่า และ -0.45 เท่า ตามลำดับ สำหรับค่าเฉลี่ยผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Assets) ปี 2561-2563 ลดลง 0.05 เท่า 0.03 เท่า และ -0.05 ตามลำดับ ปี 2564 เพิ่มขึ้น -0.02 ส่วนค่าเฉลี่ยผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Owner's Equity) ปี 2561-2563 ลดลง 0.10 เท่า -0.04 เท่า และ -0.14 ตามลำดับ ปี 2564 เพิ่มขึ้น -0.11 สำหรับการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (Total Assets Turnover) ปี 2561-2564 ลดลง 0.45 เท่า 0.36 เท่า 0.20 เท่า และ 0.15 เท่า ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย (Means) ของอัตราส่วนทางการเงินหมวดการท่องเที่ยวและสันทนาการ (Tourism & Leisure) และบริการเฉพาะกิจ (Professional Services) ปี พ.ศ. 2561 – พ.ศ. 2564

หมวดการท่องเที่ยวและสันทนาการและบริการเฉพาะกิจ				
อัตราส่วนการเงิน/ปี	2561	2562	2563	2564
1.1.CR	2.22	2.06	2.19	1.92
1.2.Cash	0.85	0.67	1.03	0.82
2.1.LD/E	0.58	1.05	1.06	1.13
2.2.D/E	0.96	1.62	1.55	1.60
2.3.CF/D	0.32	0.25	-0.12	0.05
3.1.GPM	0.17	0.10	-0.37	-0.45
3.2.ROA	0.05	0.03	-0.05	-0.02
3.3.ROE	0.10	-0.04	-0.14	-0.11
4.1.TAT	0.45	0.36	0.20	0.15

N = 15

รูปที่ 4.8 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงินหมวดการท่องเที่ยวและสันทนาการ (Tourism & Leisure) และบริการเฉพาะกิจ (Professional Services) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564

จากตารางที่ 4.11 แสดงงบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน และงบกระแสเงินสด ของหมวดขนส่งและโลจิสติกส์ ในช่วงปี 2561-2564 พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมสินทรัพย์ ปี 2561-2564 ลดลงตามลำดับ โดยค่าเฉลี่ยเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต่อรวมสินทรัพย์ ปี 2561 ร้อยละ 5.43 น้อยกว่าปี 2562 ร้อยละ 6.78 ส่วนปี 2563 ลดลงร้อยละ 4.64 และปี 2564 เพิ่มขึ้นมากที่สุดร้อยละ 7.26 ส่วนค่าเฉลี่ยลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่นต่อรวมสินทรัพย์ ปี 2561 ร้อยละ 3.62 น้อยกว่าปี 2562 ร้อยละ 3.63 ปี 2563 ลดลงร้อยละ 2.84 และปี 2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.98 สำหรับค่าเฉลี่ยรวมสินทรัพย์หมุนเวียนต่อรวมสินทรัพย์ ปี 2561 ร้อยละ 16.07 น้อยกว่าปี 2562 ร้อยละ 16.48 และปี 2563 ลดลงร้อยละ 10.66 ปี 2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.37 ส่วนค่าเฉลี่ยรวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนต่อรวมสินทรัพย์ ปี 2561 ร้อยละ 83.93 มากกว่าปี 2562 ร้อยละ 83.52 ปี 2563 เพิ่มขึ้นร้อยละ 89.34 ปี 2564 ลดลงร้อยละ 83.63 ตามลำดับ สำหรับค่าเฉลี่ยรวมหนี้สินหมุนเวียนต่อรวมสินทรัพย์ ปี 2561 ร้อยละ 23.29 น้อยกว่าปี 2562 ร้อยละ 23.35 ปี 2563 เพิ่มขึ้นร้อยละ 66.60 และปี 2564 ลดลงร้อยละ 23.29 ส่วนค่าเฉลี่ยรวมหนี้สินไม่หมุนเวียนต่อรวมสินทรัพย์ ปี 2561 ร้อยละ 47.33 น้อยกว่าปี 2562 ร้อยละ 48.65 ปี 2563 ลดลงร้อยละ 32.50 และปี 2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 61.27 สำหรับค่าเฉลี่ยรวมหนี้สินต่อรวมสินทรัพย์ ปี 2561-2563 เพิ่มขึ้นร้อยละ 70.62 72 และ 99.10 ตามลำดับ ปี 2564 ลดลงร้อยละ 84.56 ส่วนค่าเฉลี่ยรวมส่วนของผู้ถือหุ้นต่อรวมสินทรัพย์ ปี 2561-2563 ลดลงร้อยละ 29.38 28.00 และ 0.90 ตามลำดับ ปี 2564 เพิ่มขึ้น 15.44

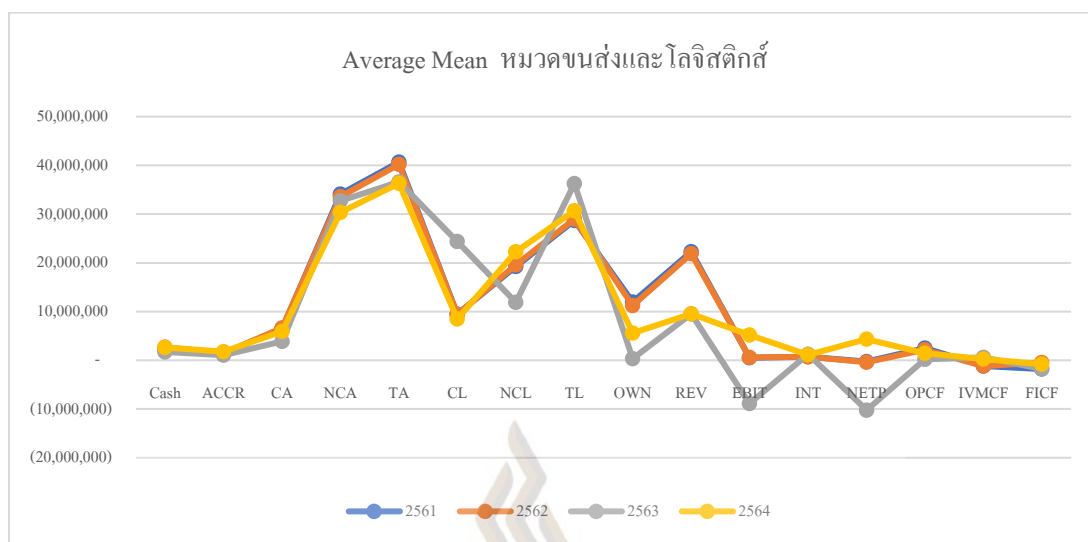
โดยค่าเฉลี่ยรวมรายได้ ปี 2561-2564 ลดลงตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยกำไร (ขาดทุน) ก่อนต้นทุนทางการเงิน และภาษีเงินได้ต่อรวมรายได้ ปี 2561 ร้อยละ 2.42 น้อยกว่าปี 2562 ร้อยละ 2.65 ปี 2563 ลดลงร้อยละ -92.76 ปี 2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 54.32 สำหรับค่าเฉลี่ยต้นทุนทางการเงินต่อรวมรายได้ ปี 2561 ร้อยละ 3.25 มากกว่าปี 2562 ร้อยละ 3.24 ปี 2563 เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.29 ปี 2564 ลดลงร้อยละ 11.51 ส่วนค่าเฉลี่ยกำไร (ขาดทุน) สุทธิ สำหรับงวดต่อรวมรายได้ ปี 2561-2563 ลดลงร้อยละ -1.26 -1.67 และ -106.95 ปี 2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 45.53 สำหรับค่าเฉลี่ยเงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงานต่อรวมรายได้ ปี 2561-2563 ลดลงร้อยละ 11.33 10.02 และ 1.86 ปี 2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.01 ส่วนค่าเฉลี่ยเงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุนต่อรวมรายได้ ปี 2561 ร้อยละ -5.38 มากกว่าปี 2562 ร้อยละ -5.49 ปี 2563 เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.17 ปี 2564 ลดลงร้อยละ 2.46 สำหรับค่าเฉลี่ยเงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงินต่อรวมรายได้ ปี 2561 ร้อยละ -8.09 มากกว่าปี 2562 ร้อยละ -2.00 ปี 2563 เพิ่มขึ้นร้อยละ -18.80 ปี 2564 ลดลง -8.31

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของรายงานทางการเงิน และอัตราส่วนทางการเงินหมวดขนส่งและโลจิสติกส์ (Transportation & Logistics) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564

หน่วย: พันบาท ยกเว้นที่แสดงเป็นเปอร์เซ็นต์

	หมวดขนส่งและโลจิสติกส์							
	2561		2562		2563		2564	
Cash	2,207,820	5.43%	2,723,961	6.78%	1,698,027	4.64%	2,634,797	7.26%
ACCR	1,469,932	3.62%	1,460,679	3.63%	1,039,895	2.84%	1,807,366	4.98%
CA	6,532,870	16.07%	6,625,439	16.48%	3,901,987	10.66%	5,943,606	16.37%
NCA	34,121,825	83.93%	33,571,631	83.52%	32,700,853	89.34%	30,354,844	83.63%
TA	40,654,695	100.00%	40,197,070	100.00%	36,602,840	100.00%	36,298,450	100.00%
CL	9,469,248	23.29%	9,386,133	23.35%	24,377,125	66.60%	8,454,978	23.29%
NCL	19,239,908	47.33%	19,555,713	48.65%	11,896,491	32.50%	22,239,133	61.27%
TL	28,709,156	70.62%	28,941,845	72.00%	36,273,616	99.10%	30,694,111	84.56%
OWN	11,945,540	29.38%	11,255,224	28.00%	329,224	0.90%	5,604,339	15.44%
REV	22,248,698	100.00%	21,850,482	100.00%	9,555,449	100.00%	9,532,771	100.00%
EBIT	538,554	2.42%	579,445	2.65%	(8,863,216)	-92.76%	5,178,298	54.32%
INT	723,962	3.25%	708,425	3.24%	1,269,442	13.29%	1,097,251	11.51%
NETP	(279,962)	-1.26%	(365,393)	-1.67%	(10,219,916)	-106.95%	4,340,053	45.53%
OPCF	2,521,456	11.33%	2,189,516	10.02%	177,360	1.86%	1,431,171	15.01%
IVMCF	(1,197,267)	-5.38%	(1,198,637)	-5.49%	589,958	6.17%	234,937	2.46%
FICF	(1,799,053)	-8.09%	(435,993)	-2.00%	(1,796,629)	-18.80%	(792,358)	-8.31%

N = 15

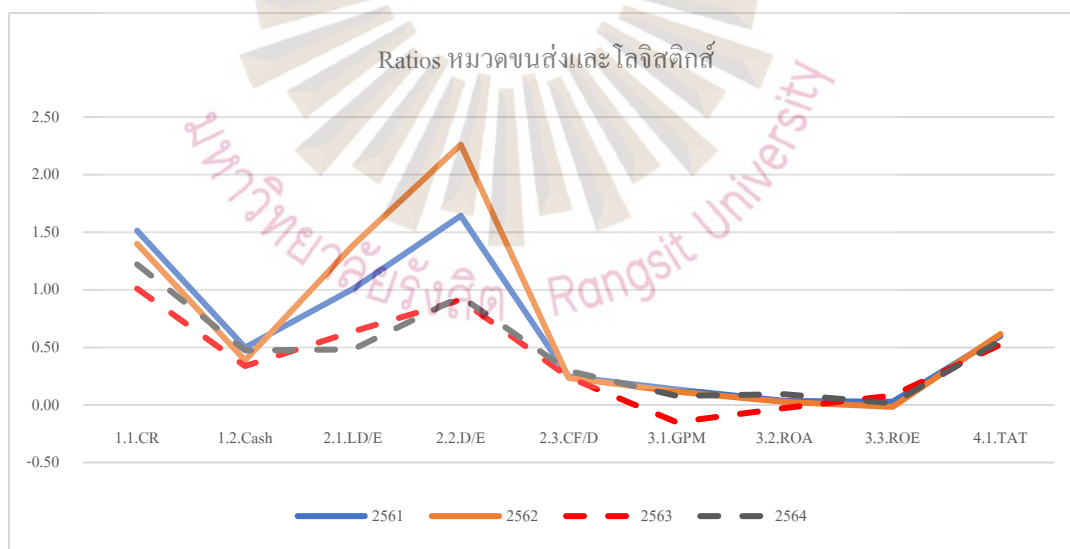
รูปที่ 4.9 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายการทางการเงินของรายงานทางการเงินหมวดขนส่งและโลจิสติกส์ (Transportation & Logistics) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564

จากตารางที่ 4.12 แสดงอัตราส่วนการเงิน ของหมวดขนส่งและโลจิสติกส์ ในช่วงปี 2561-2564 พบว่า ค่าเฉลี่ยเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio) ปี 2561 1.51 เท่า มากกว่าปี 2562 1.40 เท่า ปี 2563 ลดลง 1.01 เท่า และปี 2564 เพิ่มขึ้น 1.22 เท่า ส่วนค่าเฉลี่ยอัตราส่วนเงินสด (Cash Ratio) ปี 2561 0.50 เท่า มากกว่าปี 2562 0.39 เท่า ปี 2563 ลดลง 0.34 เท่า และปี 2564 เพิ่มขึ้น 0.47 เท่า สำหรับค่าเฉลี่ยหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนรวม (Long Term Debt To Total Capital Ratio) ปี 2561 1.01 เท่า น้อยกว่าปี 2562 1.39 เท่า ปี 2563-2564 ลดลง 0.64 เท่า และ 0.48 เท่า ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยหนี้สินต่อเงินทุนรวม (Debt Total Capital Ratio) ปี 2561 1.64 เท่า น้อยกว่าปี 2562 2.26 เท่า ปี 2563 ลดลง 0.91 เท่า และ ปี 2564 เพิ่มขึ้น 0.94 เท่า สำหรับค่าเฉลี่ยกระแสเงินสดต่อหนี้สินรวม (Cash Flow to Total Debt Ratio) ปี 2561-2563 0.24 เท่า ปี 2564 เพิ่มขึ้น 0.30 เท่า ส่วนค่าเฉลี่ยอัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin) ปี 2561-2563 ลดลง 0.13 เท่า 0.12 เท่า และ -0.15 เท่า ตามลำดับ ปี 2564 เพิ่มขึ้น 0.08 เท่า สำหรับค่าเฉลี่ยผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Assets) ปี 2561-2563 ลดลง 0.04 เท่า 0.03 เท่า และ -0.03 ตามลำดับ ปี 2564 เพิ่มขึ้น 0.09 ส่วนค่าเฉลี่ยผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Owner's Equity) ปี 2561-2562 ลดลง 0.03 เท่า และ -0.02 เท่า ปี 2563 เพิ่มขึ้น 0.08 ปี 2564 ลดลง 0.01 เท่า สำหรับการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (Total Assets Turnover) ปี 2561 0.60 เท่า น้อยกว่าปี 2562 0.62 เท่า ปี 2563 ลดลง 0.52 และปี 2564 เพิ่มขึ้น 0.56 เท่า

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย (Means) ของอัตราส่วนทางการเงินหมวดขนส่งและโลจิสติกส์
(Transportation & Logistics) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564

อัตราส่วนการเงิน/ปี	หมวดขนส่งและโลจิสติกส์			
	2561	2562	2563	2564
1.1.CR	1.51	1.40	1.01	1.22
1.2.Cash	0.50	0.39	0.34	0.47
2.1.LD/E	1.01	1.39	0.64	0.48
2.2.D/E	1.64	2.26	0.91	0.94
2.3.CF/D	0.24	0.24	0.24	0.30
3.1.GPM	0.13	0.12	-0.15	0.08
3.2.ROA	0.04	0.03	-0.03	0.09
3.3.ROE	0.03	-0.02	0.08	0.01
4.1.TAT	0.60	0.62	0.52	0.56

N = 15

รูปที่ 4.10 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงินหมวดขนส่งและ
โลจิสติกส์ (Transportation & Logistics) ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

จากตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงินของหมวดพาณิชย์ (Commerce) เปรียบเทียบระหว่างกันช่วงปี 2561-2564 โดยการวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงิน (Financial Liquidity) เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงินระหว่างกันช่วงปี 2561-2564 โดยค่าเฉลี่ยอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio) และค่าเฉลี่ยอัตราส่วนเงินสด (Cash Ratio) พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงิน (Financial Risk) เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนรวม (Long Term Debt To Total Capital Ratio) ปี 2561 น้อยกว่า ปี 2563 มีค่าเท่ากับ -2.493 รวมทั้ง ปี 2562 น้อยกว่า ปี 2563 มีค่าเท่ากับ -2.932 พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับการวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรจากการดำเนินงาน เมื่อทดสอบความแตกต่างของ ค่าเฉลี่ยอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Assets) ปี 2561 มากกว่าปี 2563 มีค่าเท่ากับ 2.479 ปี 2561 มากกว่าปี 2564 มีค่าเท่ากับ 2.261 และ ปี 2562 มากกว่าปี 2563 มีค่าเท่ากับ 2.385 รวมทั้ง ค่าเฉลี่ยอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Owner's Equity) ปี 2561 มากกว่าปี 2563 มีค่าเท่ากับ 2.342 และ ปี 2561 มากกว่าปี 2564 มีค่าเท่ากับ 2.160 พบว่ามีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (Total Assets Turnover) ปี 2561 มากกว่าปี 2563 มีค่าเท่ากับ 3.271 ปี 2561 มากกว่าปี 2564 มีค่าเท่ากับ 3.327 ปี 2562 มากกว่าปี 2563 มีค่าเท่ากับ 3.124 และ ปี 2562 มากกว่าปี 2564 มีค่าเท่ากับ 2.935 พบว่ามีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ t-test ค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงิน เปรียบเทียบช่วงปี พ.ศ. 2561 – ปี พ.ศ. 2564 ของหมวดพาณิชย์ (Commerce)

อัตราส่วนการเงิน / ปี	2561 : 2562		2561 : 2563		2561 : 2564		2562 : 2563		2562 : 2564		2563 : 2564	
	t	Sig.	t	Sig.	t	Sig.	t	Sig.	t	Sig.	t	Sig.
1 CR	-1.525		0.481		0.157		1.233		0.881		-0.265	
2 CASH	-0.346		-0.716		-0.131		-0.859		0.112		0.518	
3 LD/E	0.324		-2.493	*	-1.363		-2.932	**	-1.462		1.170	
4 D/E	0.432		-0.454		0.652		-1.302		0.408		1.015	
5 CF/D	-1.152		-1.321		-0.585		0.887		1.417		1.852	
6 GPM	1.298		1.678		0.893		1.505		0.564		-0.467	
7 ROA	1.593		2.479	*	2.261	*	2.385	*	1.821		0.205	
8 ROE	1.165		2.342	*	2.160	*	1.597		1.484		0.490	
9 TAT	0.971		3.271	**	3.327	**	3.124	**	2.935	**	1.913	

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ * 0.05 ** 0.01 *** 0.001

CR	=	อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio)
CASH	=	อัตราส่วนเงินสด (Cash Ratio)
LD/E	=	อัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนรวม (Long Term Debt To Total Capital Ratio)
D/E	=	อัตราส่วนหนี้สินต่อเงินทุนรวม (Debt Total Capital Ratio)
CF/D	=	อัตราส่วนกระแสเงินสดต่อหนี้สินรวม (Cash Flow to Total Debt Ratio)
GPM	=	อัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin)
ROA	=	อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Assets)
ROE	=	อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Owner's Equity)
TAT	=	อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (Total Assets Turnover)

จากตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงินของหมวดการแพทย์ (Health Care Services) เปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินระหว่างกันช่วงปี 2561-2564 โดยการวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงิน (Financial Liquidity) เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงินระหว่าง

กันช่วงปี 2561-2564 โดยค่าเฉลี่ยอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio) และค่าเฉลี่ยอัตราส่วนเงินสด (Cash Ratio) พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงิน (Financial Risk) เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนรวม (Long Term Debt To Total Capital Ratio) ปี 2563 มากกว่าปี 2564 มีค่าเท่ากับ 4.175 พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับการวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรจากการดำเนินงาน เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin) ปี 2561 มากกว่าปี 2563 มีค่าเท่ากับ 2.410 ปี 2561 น้อยกว่าปี 2564 มีค่าเท่ากับ -2.660 ปี 2562 มากกว่าปี 2563 มีค่าเท่ากับ 3.244 ปี 2562 น้อยกว่าปี 2564 มีค่าเท่ากับ -3.611 และปี 2563 น้อยกว่าปี 2564 มีค่าเท่ากับ -6.067 และค่าเฉลี่ยอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Assets) ปี 2561 มากกว่าปี 2563 มีค่าเท่ากับ 2.467 ปี 2561 น้อยกว่าปี 2564 มีค่าเท่ากับ -2.629 ปี 2562 มากกว่าปี 2563 มีค่าเท่ากับ 3.233 ปี 2562 น้อยกว่าปี 2564 มีค่าเท่ากับ -2.878 และปี 2563 น้อยกว่าปี 2564 มีค่าเท่ากับ -4.614 รวมทั้งค่าเฉลี่ยอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Owner's Equity) ปี 2561 มากกว่าปี 2563 มีค่าเท่ากับ 2.973 ปี 2561 น้อยกว่าปี 2564 มีค่าเท่ากับ -3.041 ปี 2562 มากกว่าปี 2563 มีค่าเท่ากับ 3.546 ปี 2562 น้อยกว่าปี 2564 มีค่าเท่ากับ -3.309 และปี 2563 น้อยกว่าปี 2564 มีค่าเท่ากับ -5.288 พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (Total Assets Turnover) ปี 2561 มากกว่าปี 2563 มีค่าเท่ากับ 2.737 ปี 2562 มากกว่าปี 2563 มีค่าเท่ากับ 4.558 และ ปี 2563 น้อยกว่าปี 2564 มีค่าเท่ากับ -4.825 พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ t-test ค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงิน เปรียบเทียบช่วงปี พ.ศ. 2561- พ.ศ. 2564 หมวดการแพทย์ (Health Care Services)

อัตราส่วนการเงิน / ปี	2561 : 2562		2561 : 2563		2561 : 2564		2562 : 2563		2562 : 2564		2563 : 2564	
	t	Sig.	t	Sig.	t	Sig.	t	Sig.	t	Sig.	t	Sig.
1 CR	1.739		1.309		-0.138		0.590		-1.251		-1.963	
2 CASH	0.486		-0.160		-0.958		-0.512		-1.387		-0.748	
3 LD/E	-1.362		-1.606		-0.972		-1.416		-0.698		4.175	***
4 D/E	-1.473		-1.865		-1.517		-1.692		-1.233		1.033	
5 CF/D	0.004		1.279		-1.398		1.034		-1.491		-1.940	
6 GPM	1.099		2.410	*	-2.660	*	3.244	**	-3.611	**	-6.067	***
7 ROA	0.384		2.467	*	-2.629	*	3.233	**	-2.878	**	-4.614	***
8 ROE	0.513		2.973	**	-3.041	**	3.546	**	-3.309	**	-5.288	***
9 TAT	-0.714		2.737	**	-1.503		4.558	***	-1.380		-4.825	***

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ * 0.05 ** 0.01 *** 0.001

จากตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงินของหมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ (Media & Publishing) เปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินระหว่างกันช่วงปี 2561-2564 โดยการวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงิน (Financial Liquidity) เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio) และค่าเฉลี่ยอัตราส่วนเงินสด (Cash Ratio) รวมทั้งการวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงิน (Financial Risk) ค่าเฉลี่ยอัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนรวม (Long Term Debt To Total Capital Ratio) ค่าเฉลี่ยอัตราส่วนหนี้สินต่อเงินทุนรวม (Debt Total Capital Ratio) และค่าเฉลี่ยอัตราส่วนกระแสเงินสดต่อหนี้สินรวม (Cash Flow to Total Debt Ratio) ระหว่างกันช่วงปี 2561-2564 พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับการวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรจากการดำเนินงาน เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin) ปี 2561 มากกว่าปี 2563 มีค่าเท่ากับ 3.073 และปี 2562 มากกว่าปี 2563 มีค่าเท่ากับ 2.458 พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (Total Assets Turnover ปี 2561 มากกว่าปี 2563 มีค่าเท่ากับ 5.435 ปี 2561 มากกว่าปี

2564 มีค่าเท่ากับ 3.299 ปี 2562 มากกว่าปี 2563 มีค่าเท่ากับ 5.121 และ ปี 2562 มากกว่าปี 2564 มีค่าเท่ากับ 2.941 พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ t-test ค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงิน เปรียบเทียบช่วงปี พ.ศ. 2561-พ.ศ. 2564 หมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ (Media & Publishing)

อัตราส่วนการเงิน / ปี	2561 : 2562		2561 : 2563		2561 : 2564		2562 : 2563		2562 : 2564		2563 : 2564	
	t	Sig.	t	Sig.	t	Sig.	t	Sig.	t	Sig.	t	Sig.
1 CR	-1.325		-1.800		0.091		-1.471		0.657		1.132	
2 CASH	-1.641		-1.305		-1.074		-0.131		-0.115		0.024	
3 LD/E	1.003		0.127		0.358		-0.082		0.023		0.226	
4 D/E	-0.502		0.692		0.086		0.674		0.179		-1.145	
5 CF/D	-1.348		-0.908		-1.380		-0.502		0.903		0.669	
6 GPM	1.166		3.073	**	0.206		2.458	*	-0.096		-1.514	
7 ROA	1.299		1.954		0.791		1.369		0.505		-0.262	
8 ROE	1.124		-0.115		0.755		-0.413		0.546		0.820	
9 TAT	0.440		5.435	***	3.299	**	5.121	***	2.941	**	-0.027	

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ * 0.05 ** 0.01 *** 0.001

จากตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงินของหมวดการท่องเที่ยวและสันทนาการ (Tourism & Leisure) และบริการเฉพาะกิจ (Professional Services) เปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินระหว่างกันช่วงปี 2561-2564 โดยการวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงิน (Financial Liquidity) เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงินระหว่างกันช่วงปี 2561-2564 โดยค่าเฉลี่ยอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio) และค่าเฉลี่ยอัตราส่วนเงินสด (Cash Ratio) พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงิน (Financial Risk) เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอัตราส่วนกระแสเงินสดต่อหนี้สินรวม (Cash Flow to Total Debt Ratio) ปี 2563 น้อยกว่าปี 2564 มีค่าเท่ากับ -2.231 พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับการวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรจากการดำเนินงาน เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin) ปี 2561 มากกว่าปี 2563

มีค่าเท่ากับ 3.880 ปี 2561 มากกว่าปี 2564 มีค่าเท่ากับ 3.243 ปี 2562 มากกว่าปี 2563 มีค่าเท่ากับ 3.420 ปี 2562 มากกว่าปี 2564 มีค่าเท่ากับ 2.953 และค่าเฉลี่ยอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Assets) ปี 2561 มากกว่าปี 2563 มีค่าเท่ากับ 5.027 ปี 2561 มากกว่าปี 2564 มีค่าเท่ากับ 3.951 ปี 2562 มากกว่าปี 2563 มีค่าเท่ากับ 3.527 ปี 2562 มากกว่าปี 2564 มีค่าเท่ากับ 3.796 รวมทั้งอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Owner's Equity) ปี 2561 มากกว่าปี 2563 มีค่าเท่ากับ 4.972 ปี 2561 มากกว่าปี 2564 มีค่าเท่ากับ 3.723 พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (Total Assets Turnover ปี 2561 มากกว่าปี 2563 มีค่าเท่ากับ 3.830 ปี 2561 มากกว่าปี 2564 มีค่าเท่ากับ 3.898 ปี 2562 มากกว่าปี 2563 มีค่าเท่ากับ 4.131 ปี 2562 มากกว่าปี 2564 มีค่าเท่ากับ 3.815 และ ปี 2563 มากกว่าปี 2564 มีค่าเท่ากับ 2.240 พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์ t-test ค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงิน เปรียบเทียบช่วงปี พ.ศ. 2561 – พ.ศ. 2564 หมวดการท่องเที่ยวและสันทนาการ (Tourism & Leisure) และบริการเฉพาะกิจ (Professional Services)

อัตราส่วนการเงิน / ปี	2561 : 2562		2561 : 2563		2561 : 2564		2562 : 2563		2562 : 2564		2563 : 2564	
	t	Sig.	t	Sig.	t	Sig.	t	Sig.	t	Sig.	t	Sig.
1 CR	0.822	0.096	0.818	0.096	-0.291	0.294	1.377					
2 CASH	1.015	0.027	-1.027	0.027	0.166	-1.335	-0.495	1.090				
3 LD/E	-0.993	0.007	-2.114	0.007	-2.102	-0.007	-0.157	-0.468				
4 D/E	-1.002	0.009	-2.009	0.009	-2.009	0.104	0.038	-0.242				
5 CF/D	1.799	0.083	2.083	0.083	1.782	1.771	1.375	-2.231	*			
6 GPM	1.460	0.001	3.880	0.001	3.243	3.420	2.953	0.626				
7 ROA	1.202	0.001	5.027	0.001	3.951	3.527	3.796	-1.901				
8 ROE	1.175	0.001	4.972	0.001	3.723	1.041	0.841	-1.306				
9 TAT	1.788	0.001	3.830	0.001	3.898	4.131	3.815	2.240	*			

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ * 0.05 ** 0.01 *** 0.001

จากตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงินของหมวดขนส่งและโลจิสติกส์ (Transportation & Logistics) เปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินระหว่างกันช่วงปี 2561-2564 โดยการวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงิน (Financial Liquidity) เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio) ปี 2563 น้อยกว่าปี 2564 มีค่าเท่ากับ -2.502 พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงิน (Financial Risk) เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนรวม (Long Term Debt To Total Capital Ratio) ค่าเฉลี่ยอัตราส่วนหนี้สินต่อเงินทุนรวม (Debt Total Capital Ratio) และค่าเฉลี่ยอัตราส่วนกระแสเงินสดต่อหนี้สินรวม (Cash Flow to Total Debt Ratio) และการวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรจากการดำเนินงาน ได้แก่ค่าเฉลี่ยอัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin) ค่าเฉลี่ยอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Assets) ค่าเฉลี่ยอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Owner's Equity) รวมทั้งการวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยช่วงปี 2561-2564 พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์ t-test ค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงิน เปรียบเทียบช่วงปี พ.ศ. 2561 – พ.ศ. 2564 หมวดขนส่งและโลจิสติกส์ (Transportation & Logistics)

อัตราส่วนการเงิน / ปี	2561 : 2562		2561 : 2563		2561 : 2564		2562 : 2563		2562 : 2564		2563 : 2564	
	t	Sig.	t	Sig.	t	Sig.	t	Sig.	t	Sig.	t	Sig.
1 CR	1.124		2.094		1.061		1.415		0.572		-2.502	*
2 CASH	1.486		1.735		0.227		0.755		-0.778		-1.719	
3 LD/E	-0.956		0.666		0.738		0.791		0.821		0.976	
4 D/E	-1.067		0.721		0.658		0.851		0.807		-0.238	
5 CF/D	0.256		0.037		-0.455		-0.116		-0.534		-0.548	
6 GPM	1.413		1.633		0.196		1.531		0.132		-0.596	
7 ROA	1.719		1.446		-1.198		1.230		-1.361		-1.669	
8 ROE	1.458		-0.436		0.145		-0.652		-0.339		0.475	
9 TAT	-0.530		0.866		0.444		1.367		0.716		-0.868	

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ * 0.05 ** 0.01 *** 0.001

จากตารางที่ 4.18 สรุปผลการวิเคราะห์ t-test โดยใช้อัตราส่วนทางการเงินเปรียบเทียบกัน อย่างเป็นอิสระกันในช่วงก่อนและหลัง แบบจับคู่ (Paired t-test) ในการทดสอบความสัมพันธ์ในแต่ละปี ช่วงปี 2561-2563 ปี 2562-2563 และปี 2563-2564 โดยหมวดพาณิชย์พบว่ามีความเสี่ยงทางการเงินช่วงปี 2563 มากกว่าปี 2561 และ 2562 ส่วนความสามารถในการทำกำไรจากการดำเนินงาน และประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ปี 2563 น้อยกว่า ปี 2561 และ 2562 ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่หลังจากเกิดการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ช่วงปี 2563-2564 พบว่า 'ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับหมวดการแพทย์ ที่ส่วนมากพบว่า ความสามารถในการทำกำไรจากการดำเนินงาน และประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ปี 2563 น้อยกว่า ปี 2561 และ 2562 ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่หลังจากการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 พบว่าความเสี่ยงทางการเงินลดลง รวมทั้งความสามารถในการทำกำไรจากการดำเนินงาน และประสิทธิภาพในการดำเนินงานเพิ่มขึ้น สำหรับหมวดสื่อและสิ่งพิมพ์พบว่า ความสามารถในการทำกำไรจากการดำเนินงาน และประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ในปี 2563 ลดลงกว่าปี 2561 และ 2562 ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นสภาพคล่องทางการเงินและความเสี่ยงทางการเงินที่ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนหมวดการท่องเที่ยวและสันทนาการ และบริการเฉพาะกิจ พบว่าความสามารถในการทำกำไรจากการดำเนินงาน และประสิทธิภาพในการดำเนินงานปี 2561 และ 2562 มากกว่าปี 2563 และ 2564 รวมทั้งความเสี่ยงทางการเงิน ปี 2563 น้อยกว่าปี 2564 ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับหมวดขนส่งและโลจิสติกส์จะพบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นสภาพคล่องทางการเงิน ช่วงหลังการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ปี 2563 น้อยกว่าปี 2564 ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.18 สรุปผลการวิเคราะห์ t-test ของอัตราส่วนทางการเงินเปรียบเทียบระหว่างปีก่อนและหลังการแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019

อัตราส่วนทางการเงิน	หมวดพาณิชย์			หมวดการแพทย์			หมวดสื่อและสิ่งพิมพ์			หมวดการท่องเที่ยวและ สันทนาการ และบริการเฉพาะกิจ			หมวดขนส่งและโลจิสติกส์		
	Covid - 2	Covid -1	Covid +1	Covid - 2	Covid -1	Covid +1	Covid - 2	Covid -1	Covid +1	Covid - 2	Covid -1	Covid +1	Covid - 2	Covid -1	Covid +1
1 CR															*(-)
2 Cash															
3 LD/E	* (-)	** (-)				**(+)									
4 D/E															
5 CF/D												*(-)			
6 GPM				*(+)	**(+)	***(-)	**(+)	*(+)		**(+)	**(+)				
7 ROA	* (+)	* (+)		*(+)	**(+)	***(-)				***(+)	**(+)				
8 ROE	* (+)			**(+)	**(+)	***(-)				***(+)					
9 TAT	**(+)	**(+)		**(+)	***(+)	***(-)	**(+)	***(+)		**(+)	***(+)	* (+)			

Covid-1 หมายถึง การเปรียบเทียบระหว่างปีที่เกิดผลกระทบโควิด-19 ลบ 1 ปี (เปรียบเทียบ 2562 กับปี 2563)

Covid-2 หมายถึง การเปรียบเทียบระหว่างปีที่เกิดผลกระทบโควิด-19 ลบ 2 ปี (เปรียบเทียบ 2561 กับปี 2563)

Covid+1 หมายถึง การเปรียบเทียบระหว่างปีที่เกิดผลกระทบโควิด-19 บวก 1 ปี (เปรียบเทียบ 2563 กับปี 2564)

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ * 0.05 ** 0.01 *** 0.001

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลกระทบทางการเงินของโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ที่มีต่อบริษัทจดทะเบียนในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยช่วงก่อนและหลังการเกิดวิกฤตการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 และทดสอบความแตกต่างของผลการดำเนินงานในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการในแต่ละหมวดธุรกิจ โดยใช้ตัวแปรอัตราส่วนทางการเงิน 4 ลักษณะมาใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ 1) การวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงิน (Financial Liquidity) 2) การวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงิน (Financial Risk) 3) การวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรจากการดำเนินงาน (Profitability) และ 4) การวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Operational Efficiency)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงประจักษ์ (Empirical Research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ซึ่งใช้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคือ กลุ่มอุตสาหกรรมบริการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในช่วงเวลาดังแต่ปี พ.ศ. 2561-2564 จำนวน 92 บริษัท จำนวน 4 ปี รวมเป็น 368 ปี-บริษัท (Firm-year) ซึ่งเป็นบริษัทที่มีข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครบถ้วน มีรอบระยะเวลาบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคมของทุกปี มีการจัดทำงบการเงินรวม ในกลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ในการวิจัยนี้ ไม่รวมบริษัทที่ออกจากการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ช่วงปี พ.ศ. 2561-2564 และกองทุนรวมในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ รวมทั้งบริษัทจดทะเบียนที่อยู่ระหว่างฟื้นฟูการดำเนินงาน เนื่องจากกิจการที่กล่าวมาดังกล่าวมีโครงสร้างและกฎเกณฑ์ที่แตกต่างออกไปจากกลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่กำหนดไว้ตามหลักเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) นำเสนอข้อมูลในรูปแบบของค่าเฉลี่ย (Means) และร้อยละ (Percentage) เพื่อใช้ในการอภิปรายผลการวิจัยในเบื้องต้นเกี่ยวกับข้อมูลงบการเงิน โดยการวิเคราะห์ตามแนวคิด (Common Size) และใช้อัตราส่วนการเงิน (Financial ratios) ของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่รวบรวมได้ จากนั้นใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) วิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ย 2 ประชากร แบบจับคู่ (Paired t-test) ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างกันในช่วงปี พ.ศ. 2561-2564 และทดสอบสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ โดยกำหนดช่วงความเชื่อมั่นที่ระดับ 95%

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยการศึกษาผลกระทบทางการเงินของโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ที่มีต่อบริษัทจดทะเบียนในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ เปรียบเทียบระหว่างปีที่เกิดผลกระทบการแพร่ระบาดโคโรนาไวรัส 2019 ช่วงปี 2562-2563 2561-2563 และ 2563-2564 พบว่า ในหมวดพาณิชย์ช่วงหลังการแพร่ระบาดโคโรนาไวรัส 2019 มีความเสี่ยงทางการเงินของหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนรวมเพิ่มขึ้นมากกว่า ช่วงก่อนการแพร่ระบาดโคโรนาไวรัส 2019 เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2 ส่งผลให้ความสามารถในการทำกำไรจากการดำเนินงาน ของผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ และส่วนของผู้ถือหุ้นรวมทั้งประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ช่วงหลังการแพร่ระบาดโคโรนาไวรัส 2019 ลดลงกว่าช่วงก่อนการแพร่ระบาดโคโรนาไวรัส 2019 เป็นไปตามสมมติฐานที่ 3 และสมมติฐานที่ 4 ที่ได้กำหนดไว้ สำหรับหมวดการแพทย์ช่วงหลังการแพร่ระบาดโคโรนาไวรัส 2019 ความสามารถในการทำกำไรจากการดำเนินงาน และประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ทุกอัตราส่วนทางการเงิน ลดลงกว่าช่วงก่อนการแพร่ระบาดโคโรนาไวรัส 2019 เป็นไปตามสมมติฐานที่ 3 และสมมติฐานที่ 4 ที่ได้กำหนดไว้ แต่ช่วงหลังจากแพร่ระบาดโคโรนาไวรัส 2019 ช่วงปี 2564 มีความเสี่ยงทางการเงินลดลงจากปี 2563 รวมทั้งความสามารถในการทำกำไรจากการดำเนินงาน และประสิทธิภาพในการดำเนินงานเพิ่มขึ้นมากกว่าปี 2563 ส่วนหมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ ช่วงหลังการแพร่ระบาดโคโรนาไวรัส 2019 ความสามารถในการทำกำไรจากการดำเนินงาน ของอัตราส่วนกำไรขั้นต้นลดลง เป็นไปตามสมมติฐานที่ 3 และ ประสิทธิภาพในการดำเนินงานช่วงหลังการแพร่ระบาดโคโรนาไวรัส 2019 ก็ลดลงเช่นกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่ 4 ที่ได้กำหนดไว้ สำหรับหมวดการท่องเที่ยวและสันทนาการและบริการเฉพาะกิจ ช่วงหลังการแพร่ระบาดโคโรนาไวรัส 2019 ความสามารถในการทำกำไรจากการดำเนินงาน ได้แก่ อัตราส่วนกำไรขั้นต้น อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์และอัตราผลตอบแทน

ต่อส่วนของผู้ถือหุ้นลดลง เป็นไปตามสมมติฐานที่ 3 และ ประสิทธิภาพในการดำเนินงานช่วงหลังการแพร่ระบาดโคโรนาไวรัส 2019 ก็ลดลงเช่นกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่ 4 ที่ได้กำหนดไว้ แต่ช่วงหลังจากแพร่ระบาดโคโรนาไวรัส 2019 ช่วงปี 2564 มีความเสี่ยงทางการเงิน เพิ่มขึ้นจากปี 2563 ส่วนหมวดขนส่งและโลจิสติกส์ พบว่า ไม่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดโคโรนาไวรัส 2019 โดยเฉพาะสภาพคล่องทางการเงินหลังจากเกิดการแพร่ระบาดโคโรนาไวรัส 2019 ปี 2564 เพิ่มขึ้นมากกว่าปี 2563

5.2 การอภิปรายผลการวิจัย

อภิปรายผลการวิจัยการศึกษาผลกระทบทางการเงินของโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ที่มีต่อบริษัทจดทะเบียนในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ พบว่า หมวดพาณิชย์ หมวดการแพทย์ หมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ รวมทั้งหมวดการท่องเที่ยวและสันทนาการ และหมวดบริการเฉพาะกิจ ช่วงหลังจากการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ได้รับผลกระทบทางการเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งส่งผลให้ความสามารถในการทำกำไรจากการดำเนินงาน และ ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ลดลงสอดคล้องกับ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2564) ที่เขียนบทความแนวทางการจัดการภาวะวิกฤต Covid-19 ซึ่งได้สรุปข้อมูลกลุ่มอุตสาหกรรมบริการว่าเป็นอีกหนึ่งกลุ่มอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 จากรายงานผลการดำเนินงาน ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ใน 2 ไตรมาสแรกของปี 2563 ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการมีผลขาดทุนสุทธิถึงร้อยละ 117.7 โดยที่หมวดการท่องเที่ยวและสันทนาการ เป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบรุนแรงมากที่สุดในกลุ่มนี้ จากมาตรการปิดเมืองในหลายประเทศ รวมทั้งในประเทศไทยด้วย อีกทั้งมาตรการสั่งห้ามเครื่องบินขนส่งผู้โดยสารที่จะบินเข้ามาภายในประเทศไทยเป็นการชั่วคราว ส่งผลให้จำนวนผู้โดยสารลดลงมากกว่าร้อยละ 70 มีผลมาจากที่มีเที่ยวบินที่ลดลงถึงร้อยละ 50 ในขณะที่หมวดการแพทย์มีผู้มาเข้ารับการรักษาลดลงด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะกลุ่มผู้ใช้บริการที่เป็นชาวต่างชาติ ส่วนหมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ ก็ได้รับผลกระทบในเชิงลบจากรายได้ที่มาจากการ โฆษณาและสปอนเซอร์ รวมทั้งการจัดกิจกรรมสันทนาการต่างๆ ที่ลดลง ส่วนหมวดขนส่งและโลจิสติกส์ จากการวิจัยพบว่า ช่วงหลังการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ไม่ได้รับผลกระทบดังกล่าว สอดคล้องกับ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2564) ที่เขียนบทความแนวทางการจัดการภาวะวิกฤต Covid-19 ที่พบว่าหมวดขนส่งและโลจิสติกส์ได้รับผลกระทบเชิงบวก จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 รวมทั้งธุรกิจคลังสินค้าห้องเย็นและ

คลังสินค้า ที่มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการสั่งซื้อสินค้าอุปโภค บริโภครวมทั้งการสั่งซื้อสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ที่เพิ่มสูงขึ้นจากมาตรการของรัฐ เนื่องจากประชาชนใช้เวลาอยู่กับบ้านในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019

5.3 ข้อจำกัดในการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาผลกระทบทางการเงินของโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561-2564 เป็นระยะเวลา 4 ปี ซึ่งการแบ่งช่วงระยะเวลา ก่อนหรือ หลัง การเกิดการแพร่ระบาด โดยองค์การอนามัยโลก ได้ประกาศให้การระบาดของโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2563 ส่วนในประเทศไทยประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2563 ซึ่งอยู่ในช่วงไตรมาสแรกที่ยังไม่ได้รับผลกระทบจากมาตรการของรัฐบาลเท่าที่ควร ซึ่งอาจทำให้ไม่เห็นแนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนทางการเงินช่วงหลังไม่ชัดเจน และมีข้อจำกัดของข้อมูลในงบการเงินที่จัดประเภทแตกต่างกันในแต่ละหมวดอุตสาหกรรมบริการ ที่ผู้วิจัยรวบรวมจากฐานข้อมูลเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์ ภายใต้สมมติฐานที่ว่าข้อมูลนั้นถูกต้อง รวมทั้งข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนมากจึงไม่ได้มีการตรวจสอบข้อมูลที่กลุ่มตัวอย่างเผยแพร่สู่สาธารณชนอีกครั้งหนึ่ง และหมวดอุตสาหกรรมบริการที่แตกต่างกัน อาจส่งผลให้การศึกษาสามารถสรุปผลไปอัตราส่วนทางการเงินได้ไม่เฉพาะเจาะจงและมีความแม่นยำไม่มากเท่าที่ควร ในการศึกษาครั้งนี้มีการใช้อัตราส่วนทางการเงินที่ผู้วิจัยเลือกเฉพาะที่คาดว่าจะเป็นตัวแทนของผลกระทบทางการเงินของการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ที่มีต่อบริษัทจดทะเบียนในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการเท่านั้น

5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัย

จากการวิจัยในกลุ่มตัวอย่างหมวดอุตสาหกรรมบริการ โดยในหมวดย่อยคือหมวดขนส่งและโลจิสติกส์ (Transportation & Logistics) ไม่พบความแตกต่างระหว่างกันในช่วงก่อนและหลังการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้เห็นว่า ตัวแปรอัตราส่วนทางการเงินที่เลือกใช้อาจจะยังไม่ครอบคลุมผลกระทบของหมวดอุตสาหกรรมนี้ จึงควรมีการศึกษาอัตราส่วนทางการเงินเพิ่มเติม รวมทั้งเพิ่มระยะเวลาในการเก็บข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อเป็นแนวทางให้เห็นผลกระทบอื่นๆ สำหรับผู้วิเคราะห์งบการเงิน

การวิจัยครั้งนี้ได้เลือกลักษณะของกลุ่มอุตสาหกรรมที่ใช้เป็นตัวแทนในการศึกษาเพียงหนึ่งกลุ่มอุตสาหกรรมเท่านั้น ได้แก่ อุตสาหกรรมบริการ ซึ่งอาจทำให้ไม่ครอบคลุมตัวอย่างทั้งหมด ฉะนั้นในงานวิจัยต่อไป อาจมีการขยายลักษณะของธุรกิจในการศึกษาเพิ่มขึ้น

รวมทั้งการวิจัยการศึกษาผลกระทบทางการเงินของการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ว่าสามารถอธิบายถึงผลการดำเนินงาน หรือสภาพเศรษฐกิจได้ดีเพียงใดนั้น อาจนำราคาหุ้น (Stock Price) ซึ่งเป็นดัชนีชี้ให้เห็นสภาพที่นักลงทุนให้ความสนใจในช่วงเกิดวิกฤตของธุรกิจและสภาพเศรษฐกิจได้อย่างหนึ่งนำมาใช้เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหุ้น ว่าสอดคล้องกันหรือไม่ ซึ่งงานวิจัยในต่างประเทศได้มีการศึกษาความสัมพันธ์ของอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหุ้น แต่ในประเทศไทยยังไม่มีการศึกษาความสัมพันธ์ช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ของอัตราส่วนทางการเงิน กับราคาหลักทรัพย์ของบริษัท

บรรณานุกรม

- กรทอง ชูสร้อย. (2558). การวิเคราะห์การเคลื่อนไหวของอัตราส่วนทางการเงินกับความเสถียรของโอกาสล้มละลายของบริษัทที่ประกอบกิจการที่วีดิจิตอล ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- กฤษฎา เสกตระกูล. (2556). การวิเคราะห์งบการเงิน. สืบค้นจาก https://www.set.or.th/dat/vdoArticle/attachFile/AttachFile_1472551305959.pdf
- ขวัญณา เติงศิริ. (2561). อิทธิพลของอัตราส่วนทางการเงินต่อราคาตลาดหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย : กรณีศึกษากลุ่มอุตสาหกรรมบริการ. วารสารชุมชนวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 12(2), 71-81.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2545). เทคนิคการวิเคราะห์งบการเงินบริษัทจดทะเบียน (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ส่วนสิ่งพิมพ์ ฝ่ายสื่อสารองค์กร.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2564). โครงสร้างการจัดกลุ่มอุตสาหกรรมและหมวดธุรกิจของตลาดหลักทรัพย์ฯ. สืบค้นจาก https://media.set.or.th/set/Documents/2022/Apr/2021-12-01_SET-Industry-Group-Sector-Classification-23070356.pdf
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2564). Sustainable Development Showcase. สืบค้นจาก <https://setsustainability.com/download/y8gzcmh4n3exfu1>
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2563). รายงานนโยบายการเงิน ฉบับเดือน กันยายน 2563. สืบค้นจาก <https://www.bot.or.th/Thai/PressandSpeeches/Press/2020/Pages/n7263.aspx>
- นวนลภา วิบูลรังสรรค์. (2547). ผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจปี 2540 ต่ออัตราส่วนทางการเงิน (Unpublished Master's thesis). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- พัชรนันท์ ดวงมงคลเจริญ. (2561). การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินเพื่อศึกษาประสิทธิภาพการดำเนินงานในธุรกิจขนส่งและโลจิสติกส์ขนาดใหญ่ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Unpublished Independent Study). มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, ปทุมธานี.
- พิริยะ ผลพิรุฬห์. (2563). ผลกระทบทางเศรษฐศาสตร์จาก ไวรัสโควิด-19 มากน้อย อยู่ที่ผู้นำ. สืบค้นจาก <https://www.thebangkokinsight.com/news/business/334242/>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- เยาวรักษ์ สุขวิบูลย์. (2561). รายงานการเงินและการวิเคราะห์งบการเงิน (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทีพีเอ็น เพรส.
- วสิน โรจยารุณ. (2564). 2564 เศรษฐกิจปีลู่โควิด : ยกที่ 2 เริ่มแล้ว!!! สืบค้นจาก https://www.bot.or.th/Thai/ResearchAndPublications/articles/Pages/Article_5Jan2021
- วิมาลา ไลยโฆษิต. (2548). การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของธุรกิจ โรงแรมและรีสอร์ท ในเขต จังหวัดสุราษฎร์ธานี (Unpublished Independent Study). มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์, นครศรีธรรมราช.
- วิศรุต สุวรรณประเสริฐ. (2563). ผลกระทบของ COVID-19 ในสายตาของนักเศรษฐศาสตร์. สืบค้นจาก <https://www.pier.or.th/abridged/2020/06/>
- วันเพ็ญ ภูมิวิเศษ. (2554). การใช้อัตราส่วนทางการเงินในการพยากรณ์ความล้มเหลวทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ศรัณย์พร รักษาพงษ์. (2563). การกำกับดูแลกิจการ อัตราส่วนทางการเงิน และความล้มเหลวทางธุรกิจกรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, นครราชสีมา.
- สุมิตรา ตั้งสมวรพงษ์. (2563). ผลสำรวจความคิดเห็นผู้บริหารบริษัทจดทะเบียน (CEO Survey): Economic Outlook ในช่วง 9 เดือนหลังของปี 2563. *CMRI Research Paper 03/2563 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*, 11(3), 13-18.
- อุษณีย์ เจริญพงษ์. (2552). การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มการแพทย์ (Unpublished Independent Study). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- Alon, T., Doepke, M., Olmstead-Rumsey, J., & Tertilt, M. (2020). *The impact of covid-19 on gender Equality*. Retrieved from https://www.nber.org/system/files/working_papers/w26947/w26947.pdf
- Altman, E. I. (1968). Financial Ratios, Discriminant Analysis and the Prediction of Corporate Bankruptcy. *The Journal of Finance*, 23(4), 589-609.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Atkeson, A. (2020). *What will be the economic impact of covid-19 in the us? Rough estimates of disease scenarios*. Retrieved from http://www.nber.org/system/files/working_papers/w26867/w26867.pdf
- Baker, S., Bloom, N., Davis, S., Kost, K., Sammon, M., & Viratyosin, T. (2020). *The Unprecedented stock market impact of covid-19*. Retrieved from https://www.nber.org/system/files/working_papers/w26945/w26945.pdf
- Baker, S., Farrokhnia, R. A., Meyer, S., Pagel, M., & Yannelis, C. (2020). *How does household spending respond to an epidemic? Consumption during the 2020 covid-19 pandemic*. Retrieved from https://www.nber.org/system/files/working_papers/w26949/w26949.pdf
- Barro, R., Ursua, J., & Weng, J. (2020). *The coronavirus and the great influenza pandemic: Lessons form the “Spanish flu” for the coronavirus’s potential effects on mortality and economic activity*. Retrieved from https://www.nber.org/system/files/working_papers/w26866/w26866.pdf
- Berger, D., Herkenhoff, K., & Mongey, S. (2020). *An seir infectious disease model with testing And conditional quarantine*. Retrieved from https://www.nber.org/system/files/working_papers/w26901/w26901.pdf
- Correia, S., Luck, S., & Verner, E. (2020). *Pandemics depress the economy, public health interventions do not: Evidence form the 1918 flu*. Retrieved from https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3561560
- Eichenbaum, M., Rebelo, S., & Trabandt, M. (2020). *The macroeconomics of epidemics*. Retrieved from https://www.nber.org/system/files/working_papers/w26882/w26882.pdf
- Jordà, Ò. (2020). *Longer-run Economic Consequences of Pandemics*. Retrieved from https://www.nber.org/system/files/working_papers/w26934/w26934.pdf
- World Health Organization. (2021). *Tracking SARA-CoV-2 variants*. Retrieved form <https://www.who.int/en/activities/tracking-SARS-CoV-2-variants>
- Yilmazkuday, H. (2020). *Covid-19 effects on the s&p 500 index*. Retrieved form https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3555433

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	กิตติชัย พึ่งอินทร์
วัน เดือน ปีเกิด	2 ธันวาคม 2535
สถานที่เกิด	จังหวัดปทุมธานี ประเทศไทย
ประวัติการศึกษา	มหาวิทยาลัยรังสิต ปริญญาโทเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์, 2557 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ปริญญาบัญชีบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี, 2562 มหาวิทยาลัยรังสิต ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต, 2565
ที่อยู่ปัจจุบัน	45/25 หมู่ 11 ซอยเลียบคลองหกวา 4 ถนนลำลูกกา ตำบลลาดสวาย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
สถานที่ทำงาน	กลุ่มบริษัท ชัยบูรณ์ บราเดอร์ส
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้ช่วยผู้ทำบัญชี บริษัท พร็อพเพอร์ตี้ แมเนจเม้นท์ คอนโทรล จำกัด ผู้จัดการฝ่ายบัญชี บริษัท กรีน โปร์ เคเอสพี ออดิทติ้ง จำกัด ผู้ช่วยผู้ตรวจสอบบัญชี